20 పేజీలు అణా

చందా రు. 4.

R. M. No. 3152.

ఆనంద భవనం

మీరు నెల్లూరు వస్తే మా హోటలుకు దయచేయండి.

పి. యల్. రెడ్డి
చాకలవీధి, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 16-12-38. | సంచిక [illegible]

★ ప్రపంచ రాజకీయాలు ★

జర్మనీ వ్యాప్తము:

ప్రపంచమంతా కల్లోలింపబోతున్నది. అసాధారణమైన విపత్తులు, సంఘటనలు సాధారణంగానే సంభవిస్తున్నవి.

నేటి ప్రపంచ కలకలానికి మూలము మ్యూనిచ్ ఒడంబడిక.

ఈ ఒడంబడిక ఫలితంగా జర్మనీ సూడెటెను ప్రాంతాన్ని కబళించివేసి, జెకోస్లోవేకియా ప్రభుత్వాన్ని నామమాత్రంగా చేసికొన్నది. యూరపులో సూడెటను ప్రాంతమే హిట్లరుయొక్క ఆఖరికోర్కె అని ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ప్రచారం చేసినవి. అమాయకలోకం ఆ మాటలు నమ్మినది.

ఇంతలోనే తిరిగి పిడుగువంటి వార్తలు వస్తున్నవి. పోలెండులో యూక్రేనియనులను, రుమేనియాలో ఐరను గార్డులను జర్మనీ రెచ్చగొడుతున్నది. ఈ రెండు దేశములు పూర్తిగా నాజీ పక్షం వహించవలెనని జర్మనీయాశయము.

పోలెండు మొన్న మొన్నటివరకు జర్మనీ పక్షంగానే ఉంటూవుండేది; కాని యిటీవల హిట్లరు పొట్టచాలా పెద్దదని గ్రహించి, సోవియటురష్యాతో సంధిచేసుకున్నది ఆసంధిని తిరిగి ధృవపరుచుకున్నది.

అందుకు ప్రతీకారంగా దాన్జిగులోనూ, మెమెలులోనూ నాజీప్రచారం చండప్రచండంగా బయలుదేరింది మెమెలులో జరిగిన ఎన్నికల్లో నాజీపార్టీకి 26 సీట్లు (మెజారిటీ) వచ్చినవి. సుడెటెను లాండులోని హెన్లీనువలె మెమెలులో డాక్టరు న్యూమను హిట్లరుయొక్క ప్రత్యామ్నాయము.

***

ఇటలీ దుండగము

ఫాసిస్టు నియంతమండలిలోని మరొక సభ్యుని ప్రవర్తన మరింత హేయంగా వున్నది. రాజకీయరౌడీ అని అనిపించుకున్నా, అది అతిశయోక్తి గాదు.

రోము నగరంలో ట్యూనిస్ ప్రాంతం యిటలీకి చెందాలి అని ఆందోళన ప్రారంభమైనది. అసెంబ్లీ సభ్యులచే అసభ్యంగా కేకలు వేయించబడినవి. పత్రికలనిండా ఫ్రెంచివారి ట్యూనిస్ పరిపాలనను గురించి అసహ్యమైన అబద్ధపు వ్రాతలు వ్రాయబడు చున్నవి.

ఇదిగాక అబిసీనియా ప్రాంతంలోని జిబూటీ రైల్వే ఫ్రెంచివారి స్వాధీనములో నుండి ఇటలీకి [illegible] ఇటలీకి చాలా ముఖ్య-రమైన కార్యమవుతుంది. సూయజు కాలువ కంపెనీలో ఇటలీకి ఆధిపత్యంగావాలని మరొక కోర్కె. దీన్ని జర్మనీ బలపరచింది.

***

ఇంగ్లండు- ఫ్రాన్సుకు పోటా పోటీ.

ఈ సందర్భంలో, ఫ్రాన్సుమీదికి యిటలీ దాడివెడలితే ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సుపక్షం వహించి పోరాడుతుందా అని కామన్సు సభలో శ్రీ గ్రీన్వుడు అడిగినప్పుడు ఇంగ్లండు-ఫ్రాన్సుల మధ్య ఒడంబడికలో లేదని ఛేంబర్లేను సమాధానమిచ్చినాడు. అనగా: తాత్కాలికంగా ఫ్రాన్సుకన్నా [illegible] యిటలీమైత్రిని ఇంగ్లండు మరింత అభిలషిస్తున్నది దీనికి కారణం మొన్న జర్మను ప్రతినిధి ఫ్రాన్సులో సత్కరించి జర్మనీతో ఫ్రాన్సు 'యుద్ధప్రతిఘాల' ప్రకటన గావించడమే. కనక ఫ్రాన్సు-జర్మనీ దగ్గరకు జరిగిపోతే, ఇంగ్లండు ఇటలీదగ్గరకు వెళ్లింది.

ఈవిధంగా మొదటినుంచీ ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు రెండుదేశాలు జర్మనీ, యిటలీలకు లొంగిపోయినవి. ఛేంబర్లేను డలాడియరుల పుణ్యమాయని నాటికి నాడు [illegible] హిట్లరు ముసోలినీలు చెలరేగిపోతున్నారు.

***

ఒకరహస్య విషయము·

ట్యూనిస్ విషయంలో యింకొక రహస్యమున్నది అప్రాంతాన్ని వెంటనే వశంచేసుకోవాలని యిటలీకి కోర్కెలేదు. కాని [illegible] మీద స్పెయినులోజరిగే సంఘర్షణలో ఫ్రాంకో విజయాన్ని [illegible] కృషికి ఫ్రాన్సు అడ్డురాకుండా [illegible] ఉపయోగించ తలచిన ఎత్తుగడ యిది. అందుకే జర్మనీ పత్రికలన్నియు యిటలీ వైఖరికే మద్దతు ఇస్తున్నవి.

***

నరహంతక జపాను:

ఇక [illegible] చైనాలో [illegible], స్త్రీలు, పసిపిల్లలు [illegible] జపాను బాంబులకు ఆహుతియగుచున్నారు. [illegible] చైనాలో [illegible] జపాను విజయదుందుభిని మోగించుచున్నది. కాని చైనాగెరిల్లాల సాహస పరాక్రమాలవల్ల, యింకను [illegible] లేకున్నది. తిరిగి చైనా ప్రాంతమును ఆక్రమించుచున్నది.

***

వలసరాజ్య సమస్య

వలసరాజ్యములకై జర్మనీ ఆందోళన సల్పుతున్నది. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము జర్మనీకి వలసలలో వాటా జర్మనీకివ్వమని కామన్సు సభలో ఆ లేబరుపార్టీ చెప్పినప్పటికీ, తిరిగి జర్మనీకి లొంగిపోవు [illegible] అభిప్రాయము ప్రబలి యున్నది. పిరోవుమంత్రి దక్షిణాఫ్రికా [illegible] ప్రత్యేకం హిట్లరు, ముసోలినీల సందర్శనార్థం ఆ దేశాలకు [illegible] వెళ్లినపుడు ఛేంబర్లేను యొక్క సందేశాన్ని [illegible] అని పత్రికలు పుట్టించుచున్నవి.

***

ఫ్రెంచి కార్మికసమ్మె

ఫాసిస్టు నియంతల ఆశలకు మితిలేదు. క్రమంగా యింగ్లండు, ఫ్రాన్సులలో ఒక విధమయిన ఫాసిజము ఏర్పడుతున్నది.

ఫ్రాన్సులో 'పాపులర్‌ఫ్రంటు' ప్రభుత్వం పడిపోయి హిట్లరుదాసుడగు డలాడియరు చేతిలోకి ప్రభుత్వంవచ్చింది. 1936 లో కార్మికులు పట్టుపట్టి ఫాసిజం ఫ్రాన్సులో రాకుండా చేయగల్గినారు. తమ బలప్రదర్శనంవల్ల ప్రధానమైన వాక్కులు పని చేయుగంటల (40) పరిమితి, జీతముల హెచ్చింపు మున్నగువాటిని సంపాదించగల్గినారు. అవన్నియు రద్దుగావింపబడినవని డలాడియరు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది అందుపై కార్మికులు సమ్మెచేసిరి. సమ్మె తాత్కాలికంగా విఫలమయినను [illegible].

***

కర్తవ్యం

[illegible] ప్రజాశక్తి ఫాసిస్టుశక్తులను ఎదుర్కొనవలెను. [illegible] డలాడియరు [illegible] కార్యక్రమం [illegible].

***

లీమా సమావేశము

జపాను దౌర్జన్యమువలన, సాహసమువలన మొదటి అమెరికా కండ్లు తెరచినది. అమెరికాలోని దేశములన్నియు లీమా యనుచోట సమావేశమైనవి. అమెరికాయంతయు కలసి ఫాసిస్టు నియంతృత్వ పద్ధతుల నెదుర్కొనవలెనని ఈ సమావేశముయొక్క సంకల్పము. అంతర్జాతీయంగా నేడు దేశాల్లో ప్రబలుచున్న ఫాసిస్టు పద్ధతుల నిర్మూలింప అందరు సంసిద్ధులైయున్నారు. కాని జర్మనీ ప్రభుత్వము పట్ల వైఖరిపై దక్షిణామెరికా దేశముల స్వాతంత్ర్యము [illegible] (ఈ దేశములనుండి జర్మనీకి ఎంతో ఎగుమతి వ్యాపారమున్నది)

జపాను ప్రభుత్వ [illegible] పత్రిక ఈసమావేశమును 'డాలరు [illegible]' యని నిందించినది. (డాలరు అమెరికా నాణ్యము)

యూదుల సమస్య

జర్మనీలో యూదులకింక ఆశలు లేవు. వారిసొత్తులు కొల్లగొట్టబడినవి; అంతటితో [illegible] ప్రభుత్వ [illegible] యూదుల ఆస్తి [illegible] జర్మనీ ప్రభుత్వమే [illegible].

[illegible] యూదులమీదనే [illegible] జర్మను ప్రభుత్వవాదము.

యూదుల [illegible] జర్మనీనుండి [illegible] జర్మను ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినది.

అవునవును భారతదేశాన్ని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం పాలించడం భారత ప్రజల భాగ్యోదయమేనట. బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి [illegible] 'ట్రస్టీ' [illegible]

***

మనదేశంలో

సంస్థానములలోని ప్రజలు, [illegible] తాండవము [illegible] పోరాటములు తీవ్రమవుతున్నవి. [illegible] సత్యాగ్రహమునకు ఉద్యమిస్తున్నారు.

[illegible] అధికమగుచున్నది. [illegible] గలవు.

ఫిల్ముల ప్రచారం

'అగ్ని పుట్టిన' అనే ఫిల్మును ఇండియా గవర్నమెంటువారు నిషేధించారు.

'అగ్ని పుట్టిన' 1857 లో ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సమరంలో దానికే చరిత్రకారులు 'సిపాయిల కలహం' లేక తిరుగుబాటంటూ వ్యవహరిస్తున్నారు.

సిపాయిల కలహంలో వీరస్వర్గ మలంకరించిన పోరాటవీరు లంటే బ్రిటిషు ఏకాధిపత్యం స్థిరత్వంగా వుండడానికి భారతీయుల పుష్పాలిని స్మారకచిహ్నాలు ఏర్పరచాలంటే ఢిల్లీ అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వ తీర్మానం వీగిపోయింది.

అలాగే భారతీయులకు అవమానకరమయిన 'డ్రమ్' ఫిల్ముపై నిషేధాన్ని విధించారు.

ఇంకా ప్రజాప్రతినిధుల ప్రభుత్వాలు వచ్చినా కూడా బ్రిటిషు ప్రభుత్వం కసి గలిగి ఉన్నందువల్ల 18 వ శతాబ్దంలో వుండే త్యాగాల బ్రిటిషు సంబంధం భారతీయులతో వుండి పోతుంటుంది.

అది ముఖ్యంగా గమనించవలసిన సంగతి.

భారతీయుల్ని అవమానించేలా చేయాలని ప్రభుత్వంతో వున్నా కూడా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని కాదు ప్రపంచ మరేతర ప్రభుత్వాల్ని కూడా భారతదేశం సహించదు.

జాగరితమైన నూతన చైతన్యం సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యానికి తెల్లాళ్లతో మార్గదర్శకంగా వుండే దినాల్లో బ్రిటిషుఅధికారం భారతీయుల అధికారాన్ని అధఃపతనంచేసి తనచెప్పుచేతల్లో వుంచు కోవాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

అవి త్యాగతత్వంలాంటివి! తన పీకమీదికి వస్తుంది అని గ్రహించక చూస్తున్నది నవ్యభారత యువశక్తి.

మోహినీ భస్మాసుర.

ఆంధ్రా టాకీసువారి మోహినీ భస్మాసుర ఈనెల 24 వ తేదీన అన్ని ముఖ్యపట్టణాల్లో విడుదల అవుతుంది. ఉజ్జ్వలతార పుష్పవల్లి ప్రముఖ భూమికతో ప్రేక్షకుల్ని పరవశపరుస్తుంది.

నారద పాత్రధారి తుంగల చలపతిరావుగారి గానామృతము అభినేత్రి దాసరి కోటిరత్నం నటనాకౌశల్యంతో ఫిల్ము హాలీవుడ్ ఫిల్ముల కంటె మేటిఫిల్మని విరాజిల్లగలదు.

దాసరి కోటిరత్నం
'మోహినీభస్మాసుర'లోని ఒకదృశ్యము

సి. పుల్లయ్యగారి దర్శకత్వాన విడుదల అయిన ప్రతి ఫిల్ము ఏదో ఒక నూతన సోయగాన్ని ఒక చక్కని కళను గ్రహిస్తూ, అత్యుత్తమ ఫిల్ముగా అందమయిన సెట్టింగుల్తో విరజిల్లుతూ దర్శకుని ప్రతిభాప్రతిభ వెల్లడవుతూ వుంటుంది.

ఇక ఫిల్ములో అన్ని రసాల్తో మెప్పించుతూ వుండగలదని అనడంలో సందేహంలేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యుల వివరాలు

నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్య 250 క్రిందివిధముగా ఆయాజిల్లాలవారీగా నిర్ణయింపబడినది.

జిల్లా	సీట్లు
ఉ. విశాఖపట్నం	5
విశాఖపట్నం	34
తూ. గోదావరి	47
ప. గోదావరి	30
ప. కృష్ణా	16
తూ. కృష్ణా	11
గుంటూరు	31
నెల్లూరు	19
ఆంధ్ర మదరాసు	4
చిత్తూరు	13
కడప	4
కర్నూలు	5
అనంతపురం	7
ఆంధ్ర బళ్లారి	4
	250

ఎన్నికలు.

నామినేషన్	25—12—38
ఎన్నికలు	6— 1—39 నుంచి
	8— 1—39 వరకు

ఎలక్షన్ కార్యనిర్వాహణానికి అనగా ఓటు గ్లను గురించి ఆక్షేపణలు, నియోజకకర్తల నిర్ణయము దీనినిగురించిన ఆక్షేపణలు, సాధారణంగా ఎన్నికలు జరిగే విషయాలు పరిష్కరించడానికి నెల్లూరుజిల్లాకు (1) బొమ్మ శేషురెడ్డి (2) వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య (3) బత్తెన పెరుమాళ్లునాయుడు గారలు నియమింపబడిరి

నెల్లూరు లేబరేషన్ల సంఘం.

పరిపాలన క్రమముగా జరుగుటకు అవసర సలహాలు ఇచ్చుటకు లేబు లేబర్లసంఘము ఒకటి స్థాపింపబడును. సంవత్సరమంతా ఎ తరగతివారికి 0-2-0 బి. తరగతి వారికి 0-0-6 దీనికి సభ్యత్వం చందాలను చెల్లించి సభ్యులుగా చేరగోరెద.

టి. ఎ. పద్మనాభయ్య,
టౌన్ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ.

పై పార్టీ కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము తే 24 ది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు నెల్లూరులో సమావేశమగును. త్రిపుర కాంగ్రెసు దలిగెట్లుగా నిలబడనిన పార్టీ సభ్యులందరు తప్పక రాగోరుచున్నాను.

వి. శంకరయ్య,
కార్యదర్శి

అఖిల భారత జమీందార్ల ఫెడరేషన్

కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారం స్వీకరించిన నాటినుండి రైతు సమస్యలను పరిష్కరించి, వీలైనంత వరకు సౌకర్యము కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ముఖ్యంగా అనేక సంవత్సరములనుండి జమీందారుల నిరంకుశ, దుష్ట పరిపాలనా రథచక్రాల క్రింద బ్రద్దలౌతుండే జమీన్ రైతుల కష్టాలు తొలగించడానికి కాంగ్రెసుమంత్రులు కృషి చేయుచున్నారు. అవసరచట్టములు గావించ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇది జమీందారులకు నచ్చుటలేదు. వీరాష్ట్ర జమీందారులు ఆరాష్ట్రంలో విడివిడిగా పోరాడితే లాభం లేదనుకొని, అఖిలభారత పోరాటంక్రింద చేయాలని నిర్ణయించారు. అందుకనే దర్భంగాలో యీనెల 10 తేది అఖిల భారత జమీందారుల మహాసభ దర్భంగా మహారాజాధిరాజాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. కాంగ్రెసులో ఏడమపక్షం వారు జమీందారులపట్ల రైతులయందు ద్వేషము పురికొల్పుచున్నారని దర్భంగ మహారాజాగారు తెల్పారు.

విజయనగరం మహారాజకుమారిగారు జమీందారులకు నుంచి కోరదాపెట్టోట్టి ఈ విధంగా చెప్పారు.

'జమీందారులు తమ పద్ధతుల మార్చుకొన్నగాని లాభములేదు. నేను చెప్పునది మన జమీందారులకు హితముగా నుండకపోవచ్చును. జమీందారీపద్ధతి నాశనము కావలెనని మనము జమీందార్లుగా నుండవలసినచో మనము గొప్పయిన త్యాగములు చేయవలసియున్నది. కాంగ్రెసుమంత్రులు రైతులకు కొన్ని సౌకర్యములు చేయదలచుటలో అంతకంటే ఎక్కువ సౌకర్యములను మనము వారికొసంగవలెను. మనము ముందుచూపు కలిగియుండవలెను. కాలముమారినది. కాలానుసారముగా మనముకూడ ప్రవర్తించవలెను. ఇంతవరకు మనము జమీందార్లు అనుభవించగలిగిన హక్కులన్నిటిని అనుభవించితిమి. వానిలో చాల భాగము యిప్పుడు యిచ్చివేయవలెను. సంతోషముతో మర్యాదగా యిచ్చివేయుదము గాక.'

అఖిలభారత ఫెడరేషను స్థాపించుటకుల తీర్మానించిరి. దీనికి అధ్యక్షుడు దర్భంగా మహారాజాధిరాజాగారు.

ఈ జమీందారుల ఫెడరేషన్ స్థాపించడంలో ఇంకోవిశేషం లేకుండ ఇప్పుడు సంస్థానాలపోరాటము హోరాహోరిగా జరుగుచున్నది. ముస్లింలీగువారు సంస్థానాలవారితో చేతులుకలిపి కాంగ్రెసును ఎదిరిస్తున్నారు. ఇక జమీందారుల ఫెడరేషన్, సంస్థానాధీశులు, ముస్లింలీగు అన్నీ బ్రిటిషువారు పెట్టిన మెట్టలోని ఫెడరేషన్ను కాంగ్రెసు ధిక్కరించడంలో ప్రతిబంధకంగా ప్రవర్తించగలవు.

జమీందారీరైతు పోరాటం తీవ్రరూపం దాల్చుచున్నది.

ఆంధ్ర కేసరీ!

—అగస్త్యరాజు వెంకటసుబ్బయ్య.

సుభాషితి

ఉ॥ త్యాగివి, భారతాంబమెద
మందగ కాంగ్రెసునందుతేం, నీ
భోగము వెల్ల వీడి, జన
మోదమునందియు సంగరస్థలిన్
వీగక, ధీరతన్ దురము
చేయుచు చెప్పిన ధైర్యమూర్తి, నీ
త్యాగమహత్వమున్, రొమ్మును
కత్తికి దమ్మయ్యా! ఆంధ్రకేసరీ!

క॥ విరచింపబడిన నిబంధమైన
ధరణి నిర్మూలింపబడిన దు
ర్భర బంధమైన గులామిత్వమైన
నిజమున్ రాజమ్మంగాను సు
ద్ది గాంధీయుడు కెప్పిన
చరణముల గోవిందునిగా నీవే
యుగమున గొప్పవాడవు నీవే!
మంత్రి ప్రకాశ కేసరీ!

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులముత్యాలతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును.

జమీందారీ విచారణ నివేదిక

———x———

సోషలిస్టుల సూచనలు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి పి. సుందరయ్య.

ఎట్టి పరిహారము యివ్వక జమీందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయునంతకాలం జమీన్ రైతులకు సుఖము శాంతి రక్షణ ఉండదు: జమీందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయక జమీన్ రైతులకు హక్కులు కల్పించబూనే ఏచట్టమూ జమీన్ రైతు సమస్యను శాశ్వతముగా పరిష్కరించజాలదని సోషలిస్టు రైతు సంఘాలు యిదివరకు ప్రకటించియున్నాయి.

అయితే ప్రకాశం కమిటీ రిపోర్టు, ప్రస్తుత రాజ్యాంగపు పరిమితిలో సాధ్యమయినంత సహాయాన్ని శాసనరూపేణా చేయుటకు మన కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము చేసిన ప్రయత్నము. ఈరిపోర్టు రైతులకు అనుకూలంగారాయడంచేసి అధ్యక్షులు ప్రకాశంగారికి మెజారిటీ రిపోర్టు సభ్యులకు అభినందనాలు.

ఈకమిటీ రిపోర్టుకు, ఆమోదాన్ని తెలియచేస్తూ, మిగిలి ఉన్న లోపములను సవరించి ఈ క్రింది సూచనలకూడ తెచ్చే బిల్లులో చేర్చవలయునని కాంగ్రెసు సంఘాలు, రైతుసంఘాలు, సోషలిస్టులు ఆందోళన చేయవలయునని కోరుచున్నాము.

సూచనలు.

1. 1936 వ సంవత్సరం ఎస్టేటు ల్యాండు అమెండుమెంటు ఆక్టుప్రకారం ఎస్టేట్లుగా నిర్వచింపబడిన అన్ని ఎస్టేట్లకు ఈఆక్టు వర్తించవలెను.

2. ఈబిల్లు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టినప్పటినుండి అమలులోనున్నట్లే పరిగణింపబడవలెను

3. జనవరి 20 వ తేదీన జరుగు శాసనసభలోనే బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలెను. Included ఇన్ క్లూడెడ్ ఈనాంక్రింద ఈనాందారులకు ఆక్టుప్రకారం శిరాయితీహక్కులు సంక్రమించుచున్నప్పుడు కంపెన్సేషను ఏమాత్రం వసూలు చేయరాదు. గాన రిపోర్టులోని ఈనాముల విషయమై కంపెన్సేషను తొలగించవలెను.

4. జలాధారములు:— (ఎ) జలాశయముల నన్నింటిని పరిశీలించి ప్రస్తుతము మరమ్మతులలో వున్న జలాధారము లన్నిటిని ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి 3 సంవత్సరములలోపల సాగుకు పూర్తిగ ఉపకరించులాగున ప్రభుత్వమే బాగు చేయించవలెను. యిందుకు యొక్క ఇంజనీరింగు కమిషను జిల్లాకొకటి ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచి వాటికైన ఖర్చులను జమీందార్లనుండి వసూలు చేయవలెను.

(బి) రిపోర్టులో సూచించిన ప్రకారం తప్పనిసరిగా జలాధారములను అభివృద్ధిపరచుటకు ప్రతి ఎస్టేటుకొక ప్రత్యేక జలాశయనిధిని ఏర్పాటు చేయవలెను.

(సి) జలాశయములయొక్క నీటివసతినిబట్టి సాగు ధ్యానమునుబట్టి సరిగా జలాశయముక్రింద ఆయకట్టు నిర్ధారణ చేయవలెను. సదరు ఆయకట్టుకు పెంపుటకు జలాశయము నీటిపట్టుబడి సామర్థ్యమును అభివృద్ధిగావించుట జాలాధారమును అభివృద్ధిపరచుట ద్వారా తప్ప యితరవిధముల ఆయకట్టును పెంచరాదు.

5. సర్వే:—ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి 1 సంవత్సరం లోపల సర్వేగాని అన్ని ఎస్టేట్లలోను తప్పనిసరిగా 1918 సంవత్సరపు మద్రాసు సర్వే బౌండరీస్ ఆక్టు ప్రకారము సర్వే చేయబడి సర్వే రికార్డులు వుంచునట్లుగా చట్టరీత్యా అధికారము ఉండవలెను. ఇందులకైన ఖర్చులు రైతులపై విధించరాదు.

6. కిస్తుబకాయిలు:—(ఎ) రైతులయొక్క కిస్తుబకాయిలకై రైతులయొక్క చరాస్థిని జప్తుగాని, వేలంగాని, చేయరాదు.

(బి) రెంటుమాఫ్లను కొలావారా ఆఫీసర్ల దగ్గరనే జమీందార్లు దాఖలు చేయవలెను. లాండు రివిన్యూ విషయమై వేలపు దావాలకు కోర్టుకీజు లేకుండా చేయవలెను.

(సి) రైతులు జమీందార్లకు చెల్లించవలసిన పన్నులను డాక్ 30 వ తేదీవరకు చెల్లించుకొనుటకు అవకాశ ముండవలెను.

(డి) అన్ని యస్టేట్లలోను యుకేమాదిరి రెవిన్యూ లెక్క ఉంచవలయును.

(ఇ) Bought-in land వేలంలో కొన్న భూములను జమీందారు తన సొంత సేద్యంగాను సదరు భూమి సాగుచేయుటద్వారా గడించునంతవరకు తనస్వాధీనములో నుంచుకొనవచ్చును. కాని యే పరిస్థితులలోను తన స్వాధీన కాలము సం॥ల కన్న మించరాదు. నిర్ణీత కాలమైన తరువాత ఆభూమిని సదరు తెనకటి శిరాయితీదారునకే యాక్టు షరతులకు లోబడి భూమియొక్క పట్టా నివ్వవలెను.

7. పట్టాలు, సబుడివిజనల్:—సబు డివిజను విషయంలో, జమీందార్లతో నిమిత్తము లేకుండగనే రైతువారి యేరియాలలోవలె జరుగవలెను.

8 రిమీషను అండ్ జమాబంది:—ప్రతి సంవత్సరం జమీన్ దారు జమాబందిని తప్పని సరిగా యేర్పాటుచేయవలెను.

9. రిమీషనులు:—పూర్తి పంటలో 4-వ వంతుగాని అంతకన్న తక్కువగాని, పంటపండిన తప్పనిసరిగా రైతులకు జమీన్ దార్లు పూర్తి రిమిషను యివ్వవలెను.

10 స్వంత కమతములు:—ఏలాంటి వారల్లను 50 యకరములకన్న యెక్కువ స్వంతభూమి యుండరాదు. సదరు హద్దుకన్న హెచ్చు స్వంత భూమిగల జమీందార్ల కౌలుదార్లకు శిరాయితీ హక్కు నివ్వవలెను. స్వంతకమతములను పైషరతులకు లోబడి రద్దుచేయవలెను. రద్దుగావించిన స్వంత కమతపు భూములను ప్రభుత్వం వశపరచుకొని సాగునిమిత్తమై వ్యవసాయ వృత్తికల వడిన పేదప్రజలకు సహకార పద్ధతులపై పంచిపెట్టవలెను. పైమూలం ప్రకారం జమీందారుకు వుండే స్వంత భూములను సాగుచేయు కౌలుదార్లను 5 సంవత్సరముల లోపల కౌలుభూముల నుండి వెళ్ళగొట్టరాదు.

11. ఏజన్సీప్రజలు:—(ఎ) షెడ్యూలులో ఈ ఆక్టు యే తేదీన అమలులోనికి వచ్చునో ఆ తేదీన పూర్తి, అసంపూర్తి మినహాయింపు ప్రాంతములకు కూడ యెట్టిమార్పు మినహాయింపు లేకుండ వర్తింపచేయాలి.

(బి) మద్రాసు ఏజన్సీ ఇంటరెస్టెడ్ అండ్ లాండ్ ట్రాన్స్ఫర్ ఆక్టు (1 ఆఫ్ 1917) ను జమీందారి యేరియాలలోకూడ కొండజాతుల ప్రజలను భూమినుండి తొలగించకుండా వుండునట్లు మార్చవలెను.

—

ప్రకాశం పంతుల భారతం.

(1) సంపుటం- రిపోర్టు- సలహాలు— చిత్తుబిల్లు	250	పేజీలు	రు 2- 8-0
(2) సంపుటం- సాక్ష్యవిమర్శ-	250	,,	రు 1- 8-0
(3) ధరల తారతమ్యపు మాపులు-	26	,,	రు 5- 0-0
(4) అనుబంధాలు-	780	,,	రు 4- 4-0
(5) జమీందార్లంపిన ప్రతిపాదనల రిపోర్టులు-	270	,,	రు 3- 4-0
(6) సాక్ష్యము 1 భాగం	218	,,	రు 2-12-0
(7) ,, 2 ,,	290	,,	రు 2-12-0
(8) ,, 3 ,,	305	,,	రు 3- 4-0
(9) ,, 4 ,,	380	,,	రు 3- 0-0
(10) జమీందార్ల స్టేటుమెంట్లు 1 భాగం	365	,,	రు 3- 8-0
(11) ,, 2 భాగం	350	,,	రు 3- 8-0
(12) ,, 3 భాగం	380	,,	రు 3- 8-0
(13) ,, 4 భాగం	380	,,	రు 3- 8-0
(14) మెమోరాండములు 1 భాగం	240	,,	రు 2- 8-0
(15) ,, 2 భాగం	255	,,	రు 2- 8-0
(16) ,, 3 భాగం	280	,,	రు 3- 8-0
(17) కలెక్టర్ల రిపోర్టులు-	155	,,	రు 2- 0-0
(18) సప్లిమెంటు-	645	,,	రు 5-14-0
మొత్తం—	18	పర్వాలు	రు 58-10-0

* * *

18 పర్వాలు గలిగిన ఆంధ్రమహాభారతాన్ని ముగ్గురుకవులు కొన్నితరాలకుగాని రచించలేకపోయినారు- ఈ పద్దెనిమిదిపర్వాలు 5769 పుటలు గలిగిన యీజమీందారీ మహాభారతాన్ని ఒక్క ప్రకాశంపంతులు ఆశేకవి-

“నిరుపమానిస్థలంబు రమణీ ప్రియదూతిక దెచ్చియిచ్చు క
ప్పురవిడె మాత్మకింపయిన భోజనం”

లేకుండానే ఆశయాల్తో భేదించే అభినవ కుమ్మర గురునాథుడు తెన్నేటి విశ్వనాథంగారనే విశేషకవిని సహాయంతో 7 మాసాల్లో రచించిముద్రించి, ప్రకటించి, చరితార్థులైనారు-

ఈమహాభారత రచనానికి 1931 సం॥ మొదలు నిరంతరం ఏక దీక్షగా ఒంటికాలి మీద నూర్చొనికృషిచేసి ప్రోత్సహించి మహాపతివులైన జమీందారీరైతులుజాతికి యింతమాత్రం ఉపకారం చేయించిన అభినవ రాజరాజ నరేంద్రులైన వెంకటగిరి మహారాజ కుమార్ గారికి జమీన్ రైతులే గాక- జమీందారులుకూడా సదా కృతజ్ఞులైయుండక తప్పదు-

ఈమహాభారత ముద్రణానికి బలయి సుమారు రు 60 వేల రూపాయాలు నొసంగి సాయపడిన మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రధానామాత్యులకు మా అభినందనాలు-

ఈ ఇంగ్లీషు భూర్తిభారతం పద్దెనిమిదిపర్వాలు రు 58--10—0 లు [illegible] ఇంగ్లీషు చదువుకొనవలసిందే [illegible] ద్వి. వలయువారిలు హిగింబాథమ్సులో గాని- మద్రాసు గవర్నమెంటు ప్రెస్సులోగాని తెప్పించుకోవచ్చును-

ఈ భారత మూలసల ఆకస్మాత్పాఠకం లేకుండా కొంచెం విశాలపరచి తెలుగుచేసి సహా యీ మహాభారతాన్ని ప్రధాన సహాయకర్తలైన శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచార్యులవారి పాదపద్మములకు అంకితం యివ్వడం న్యాయమని మా సలహా.

—చిత్రగుప్తుడు.

నెల్లూరులో- ఇనుపపెట్టెలు

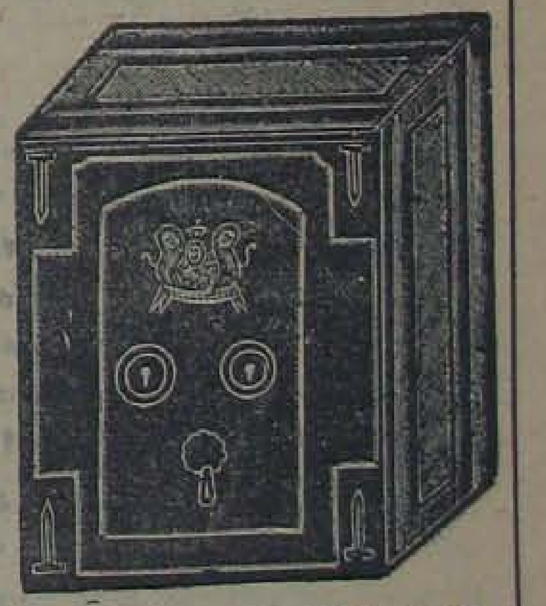

అన్ని విధములయిన ఇనుప పెట్టెలు ఇనుప బీరువాలు, నమ్మకంగా క్రొత్త క్రొత్త రకాలతో తయారు చేసి యిస్తాము—
మహమ్మద్ రంతుల్లాసాహెబ్,
కొరడాదారు వీధి- చిన్నబజారు
నెల్లూరు.

'ఇత్యాది' ఆత్మకథ:

—జొన్నలగడ్డ వీరరాఘవయ్య.

శబ్దసమాజంలో నాకత్యంత గౌరవము గలదు. ఉపన్యాసకులు, రచయితలు నన్ను దాక్షిణ్య ప్రోత్సాహముగా లాగుకొని పోవుచుందురు. నాకొక టి దినము సందర్భము వచ్చువారిని గురించి నే నెఱుంగను. సభాసమాజములకు వచ్చిపోవుటలో నాకు విరామబోవుటకైన తీరిక చిక్కదు. ఆహా హాయముగనైన, సేవకులకు బోవుహో నాకు గౌరవము కల్గుచుండెను. నిజముగ చెప్పుటకు నేను "ఇత్యాది"ని కానున్నచో పాపము! రచయిత లకు కర్తలకు ఎట్టిగతి పట్టియుండెడిదో! నే నిట్టి యఖండ సన్మానము నందుచుంటినే కాని, నేటికిని నా జీవిత చారిత్రము వ్రాయబడలేదు. ప్రపంచ మున వెలలేని యెన్నోలది కార్యము చేసినను, వాని చరిత్రను రచయితలు బహురమ్యముగ రచించుచు న్నారు. కాని నన్ను గురించి ఈనాటికిని నొక్క లేఖినిచే నొక్కపంక్తియైన వ్రాయబడలేదు. చదు వరీ! ఇందొక రహస్యము కలదుసుమా!

రచయితలకు శబ్దదరిద్రత యేర్పడినపుడు, నేనే వారికి శరణ్యుడను. అట్టినన్నుగూర్చి వారే నేని వ్రాయుచో వారియథార్థస్థితి బట్ట బయలగును. అందుచే నేను నిరాశచెంది ఆత్మస్థితిదెలుపుకొన నారం భించితిని. పాఠకా! నన్ను 'ఆత్మస్తుతి' చేసికొను వాడని తెగడ బూనవలదు.

నా జనన సంవత్సరాదుల నేనెరుగను. శబ్ద దుర్భిక్షమెప్పు డేర్పడియెనో, నాటి కాలముననే జనించితినని మాత్రము జ్ఞాపకము గలదు. నా తల్లి పేరు 'ఇతి' తండ్రి పేరు 'ఆది' మా తల్లి అవ్యయ వంశమున బుట్టినది. ఫణీంద్రుని కటాక్షమువలన ప్రతాపవంతు డగు ప్రత్యయ మహారాజానకెన్నడును అవ్యయ వం శము వారు అధీనులు కాకుండా స్వతంత్రులై యుం డెడివారు. ఇది నాకసల్పమగు గౌరవముకదా!

నేను పుట్టినప్పుడు నా తల్లిదండ్రులు నా జీవిత ఫలమును గురించి యొక జ్యోతిష్కునడిగిరి. 'ఇత డు' మిగుల ప్రఖ్యాతిచెందును. పరోపకారియగు ను. ఇతనినందరు ప్రేమించెదరు. కాని ఇతడు ఎల్లప్పుడు బ్రహ్మచారిగనే యుండును. అందుచే సంతతి యుండదేరదు' అని దైవజ్ఞుడు వచించెను. తల్లిదండ్రులపార చింతా సముద్రమున మునిగిరి. నేనేమి చేయగలను కానున్నది కాకమానదు. అందుచే చింతించుట చాలించినారు నాతోడి వంశము సమాప్తము కానున్నది కాబట్టి వారిద్దరి నామముల జతపరచి నన్ను పిలువసాగిరి అట్లగుట నేను 'ఇత్యాది' యనబరగితిని-

పూర్వకాలములో నాకింత ప్రఖ్యాతిలేదు. ఏలనవగా ఆకాలమున నేను మిగుల చిన్నవాడను. బహుసంఖ్యాకులతో నెయ్యము చేయజాలక పోయితిని. అంతేగాక ఆకాలపు విద్వాంసుల బుద్ధి భాండారములయందు శబ్దదుర్భిక్షముకూడ లేదు. శబ్దదరిద్రత హెచ్చుకొలది నా ఖ్యాతికూడ హెచ్చెను. ఇప్పుడు సర్వత్రా నేనే. శబ్దము లందు నన్నుమించిన గౌరవముబడయు శబ్ద

న్యాక్యము. ఆదరము హెచ్చుకొలది నా నామ మునందుకూడ అనేకమార్పులు పుట్టినవి. నేను భిన్నభిన్న భావములయందు వివిధమైన నామము లేర్పడినవి. నా వేషముకూడ మారినది. ఏ దేశము నకు సరిపడు వేషము నా దేశమునందు ధరించగలను. భగవంతుడు శబ్దములకు సర్వవ్యాప్తములుగ జేసి నాడు. అందు నేను ఒకేసమయమున అనేక వాక్యకార్యము లొనర్పగల్గియున్నాను. ఈఘడి యలో విదేశములందలి పార్లమెంటు మహాసభ యందుండగలను. ఈఘడియయందే భారతదేశము నందలి పండితమండలిమధ్య వ్రాలగలను. పరోప కారార్థ మెల్లెడల నేను వ్యాపించియున్నాను.

నాలో నొక గొప్పగుణము గలదు. రాజు గాని, పేదగాని, పండితుడు గాని, మూర్ఖుడు గాని, వారిగృహములకు సహాయార్థమరుగుటకు నాకే లాటి ఆక్షేపణయులేదు. అది నా కవమానము గూర్చు కార్యముగాదు. అన్యశబ్దములందా గుణ ములేదు. వానినాహ్వానించిన సగర్వముతో వచ్చె దరు. గౌరవస్థానము నీయనిచో, లేచి పరుగిడె దరు. నాకడ నా గుణములేమి, నేనందరికి ప్రేమ పాత్రుడనైతిని.

పరోపకారమొనర్చి పరులకు మానరక్షణము సేయుటయే నా ముఖ్యవ్రతము. అవసరమైనప్పు డు నా సహాయము పొందనివారు ప్రపంచంలో నెవ్వరైనగలరా? నిర్ధనులయాల్కు వస్త్రధారణ మొనరించి మహాసభామధ్యమున గారవమందు చున్నారు. అటులనే నేను పైతము చిన్న చిన్న వ్రాయసగాండ్రకును, ఉపన్యాసకులకును కలుగు శబ్దదరిద్రతను దూరమొనర్చుచుందును. ఈ రాం పారణార్థము గమనించుడి.

ఒక ఉపన్యాసమొనర్చుటకు నుపన్యాసకుడు లేచి నాడు. తనపాండితీ ప్రకర్షను చూపుటకై సర్వ శాస్త్రములందలి విషయములను చెప్పనెంచి నా డు. కాని యేలదే శాస్త్రమునందును ఒక్క డధ్యాయము నైన పఠించినవాడు కాడు. అక్క డక్కడ విని రెండుమూడు శాస్త్రముల పేర్లను తత్కర్తల నామములను నేర్చుకొనినాడు. చెప్పు టకు లేచినాడేగాని పాపము! ఏమి చెప్పుటకును తోచలేదు. చేతులను నోటియందుంచుకొని రెండుమూడులు చిన్నగ దగ్గినాడు.

అతని ముఖమండలముపై చాల్గు నీటిబిందువు లగూడ వెలిసినవి- ఎవని ముఖము శోభయమాన మహాశ్చర్యకరమై యుండెనో నది మరల సంకో చించి వాడవోయినది- అతని దుస్థితిగాంచి నా హృదయము ద్రవించినది- పిలువబడకుండనే, నేనతని సహాయార్థమరిగితిని- అతనితో "మహా శయా! నీ కేమియును భయపడకుము- నీకు సాయ మొనర్ప నేనున్నాను- మీరు మనమునందేమి చె ప్పనెంచితిరో దానిని చెప్పుడు- మిగత యంతయు నేనిర్వహించెదను" అని కర్ణములందు రహస్య ముగ చెప్పితిని నా మాటలు వినగనే అతని ప్రాణములు కుదుటబడినవి- ముఖవికాసము నాచ్ఛా దించిన నైరాశ్య మేఘములలో నొకచిల్లక విక సించినది- ఉత్సాహ భాస్కరుడు మరల నుద యించినాడు- అతడిట్లుపన్యసించ ప్రారంభించి నాడు- "మహాశయులారా! మనుయిత్యాది ధర్మశాస్త్రకారులు, వ్యాసుడు ఇత్యాది పురాణ కర్తలు, కపిలుడు యిత్యాది దర్శనకారులు, కర్మ వాదము, పునర్జన్మవాద మిత్యాదివార్నికి తత్వ రత్నములచే నీ భారత భాండారమును నింపినా రో దానినిగాంచి మాక్సుముల్లర్ యిత్యాది పా శ్చాత్య పండితులత్యాశ్చర్యభరితులే తబ్బిబ్బులయిరి- ఇత్యాది-

మన ఉపన్యాసక మహాశయుడు పురాణ కారులందు వ్యాసుని, ధర్మశాస్త్రకారులందు మను వును, దర్శనకర్తలందు కపిలుని మాత్రమే యెఱు గునియు, కర్మవాదము, పునర్జన్మ వాదమనునవి కూడ నతడు వినికిడివలన నేర్చిన శబ్దములేననియు నేను వేరే వివరించుట యనవసరమని తలంచెద- కాని, నేను వాని పాండిత్య దరిద్రతను కాపి, వానిచే నెటువంటి కేసము చేయించితినో గాంచి తిరికదా!

వేరొకటి వినుడు. ఒక విమర్శకాగ్రేసరునకు ఒక గ్రంథకర్తపై చాలదినములనుండి వేదాభిప్రా యములుండినవి. ఒకప్పుడు గ్రంథకర్త వద్దనుండి కొలది పుస్తకములు విమర్శనార్థము విమర్శకుని కడకు చేరినవి. విమర్శకుడు సంతసించినాడు. తన పగదీర్చుకొనుటకు తగినయవకాశము చిక్కినదిగదా యని మురిసినాడు. పుస్తకముల నామూలాగ్రముగ పఠిం చినాడు. గణింపదగిన దోషము లెవ్వియు లేవు- రెండుమూడు తప్పులు మాత్రము కనుపించెను- వీనిపై విమర్శకత్వస్త్రిని కూర్చుదు. అట్టిసమయ మున విమర్శక మహాశయునకేను జ్ఞాపకమునకు వచ్చితిని. అతడు నన్ను శరణు వేడినాడు- ఆపుస్త కముపై నీవిధముగా విమర్శ వ్రాయబడినది- "పుస్తకమున గల దోషములన్నిటిని చూపి, గ్రంథకర్త అయోగ్యుడని నిరూపించి, మా పత్రిక యందు విస్తారప్రదేశమును వినియోగించి, పాఠ కుల యమూల్యసమయమును వృథాపుచ్చుట మా యభిమతము గాదు- కాని రెండు మూడు ఇత్యాది ఇత్యాది......

పాఠక మహాశయా! గమనించుము- ఈపట్టున విమర్శక మహాశయునకెంత సాహాయ్యమొనరించి తినో! పగతీర్చుకొనుటకే అదను కల్పించి విమర్శ కుని అభీష్టమెటుల నెరవేరును! ఇది దుర్విమర్శ కుని పద్ధతి- సువిమర్శకులకు గూడ నా సహాయమవ సరమే- పుస్తకము మంచిదికాకున్నను, విమర్శ బాగున్నచో పుస్తకము నెల్లవారు కోరెదరు-

ఎంతవఱకు చెప్పగలను! నేను మూర్ఖుని పం డితుని చేయగలను- యుక్తులు తోచనివానికి యు క్తుల, గరపెదను- భావము నేటపటచుకొన భావలేని లేఖకునకు భావము ప్రసాదించెదను- ఉపమానములు దొరకని కవికి నుపమానమందించె దను- సత్యముగా చెప్పలూనుచో నా కడకు వచ్చు అర్థవిషయములు పూర్ణము నెందునా- దాలు! ఇంకను నా మహిమ పూర్తిగ ప్రకటింప బడలేదా! అనవసరము.

(హిందీనుండి అనువాదము)

కష్టజీవులార!

కోడాలి ఆదిశేషయ్య.

కష్టజీవుల్లార లెండోయి లెండోయి
కదనభూమికిగదలి రండోయి రండోయి
దాశ్యంపుశృంఖలాల్ తెగనరికివేసి
నడుముగట్టిమీరు వేగముగరండోయి ॥క॥
కడుపు కాల్చుక కడుకష్టపడుచున్నా
కానిదెల్లప్పుడే కడుపుమాడేటి ॥క॥
కాలిక్రైతు జండ పులకంగ చేబట్టి
కులములు మతములు రూపు మాపేసి ॥క॥
వీరత్వమునలాని ధీరులైమీరు
అంతయు మనదను నైకమత్యముతోడ ॥క॥
పాతురులా నేటి భోగులకిలలో
శ్రమచేయుచున్నచో సౌఖ్యమే లేదంచు ॥క॥
మీరు మీరంచును వాదులాడకను
కార్మికులు కర్షకులు కలసిరండోయి ॥క॥
కాసింతయైనాను కోపయూపిరంటేను
ఏమాత్రమైనాను వేడిరక్తముంటే ॥క॥
కాలము మారినది కష్టాలు గట్టెక్క
కడుగనిదాములేక కట్టుగుడ్డాలేక
కుమ్మక్కైనాటితోడ కష్టజీవులుంటె
నిలదొక్కా భూములు ఏలుగా రాజ్యాలు
యున్నదను రెులుగెత్తి ఏకమై మీరు ॥క॥

పైల్‌సాల్ ఔషధము క్యూరాల్ లేబొరేటరి.

(రిజిష్టర్డు)

బెంగుళూరు సిటీవారి ఆస్తిన్నీ తయారునా అయివున్నది.

పెద్దబుడ్డి వెల రు. 5-0-0, అర్థబుడ్డి రు. 2-12-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

పైల్‌సాల్.

మలల జాడ్యమునకు శస్త్రము లేకనే పూర్తిగా నయము గును. గొప్ప గొప్ప డాక్టరులవలన ఆస్పత్రులలో మెప్పుబడసి వాడబడుచున్నది. బ్రిటిషు గవర్నమెంటు వారి వలన హిందూ దేశములోను ప్రపంచ మంతటను రిజిష్టరు చేయబడిన ఔషధము. పైల్‌సాల్. విలువగల పైపూత ఔషధము. ఇది లోపల వెలుపల, మలల వలనను, రక్తము, చీముపడుట, ఎంత ఎక్కువ ఎక్కువ జబ్బులను వెంటనే కుదుర్చును.

పైల్‌సాల్ మందు చల్లగా వుండును. ఆసనమందు ప్రేంకు, అశుద్ధ రక్తనాళ ములు, మందువలననే పైకిపోవును. ఆసన మంట, జిల, మంటలను వెంటనే ఆపును పైల్‌సాల్: సుఖవిరేచనము కలుగజేయును. ఉపయోగించు విధానము ఔషధములతో పంపబడును.

అనేక యోగ్యతాపత్రములు గలవు

వలయువారు దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు:—

ది. మెడికల్ హాల్. — గుంటూరు.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ ★

సిఫార్సుచేసిన సూచనలు.

—X—

- శిస్తుముజరాకు రైతుకు హక్కు కలదు-
- శిస్తుబాకీకి రైతును జైలుకు పంపకూడదు-
- పర్మనెంటు సెటల్‌మెంటుకు ముందు రేట్లు న్యాయమైనవి-
- జలాశయములనిధి యేర్పరుపవలెను-
- అక్రమ వసూళ్లు శిక్షార్హములు-
- సాముదాయిక ప్రదేశములపై హక్కు రైతులదే-
- రైతుకు నీటి సప్లయిని గురించి సహజమైన హక్కుకలదు-

గత సంచిక తరువాయి.

శిస్తు ముజరా.

రైతులోపం లేకపోయినా, యితర కారణాలవలన పంటలు లేకపోతే శిస్తుతగ్గింపును కోరుటకు రైతుకు హక్కుగలదు. దీనిని గురించి శాసన రీత్యా స్పష్టంగా వుండవలెను.

భాగాల నిర్ణయం.

ప్రతి జమీందారీలోని శిస్తునిర్ణయించడం విచారణ సంఘమువారే చేయవలెనా లేక ముఖ్య సూత్రములను నిర్వచించి యిచ్చినని యితర అధికారులు చేయుటకు వదలివేయవచ్చునా యని నిర్ణయించవలసియున్నది. ప్రతి ఎస్టేటును గురించి లెక్కలు పరిశీలించి నిర్ణయించుటకు విచారణ కమిటీవారికి సాధ్యమగు పని కాదు. అందువలన శాసనసభవారు ఒక కమీషనరును నియమించి యీవిచారణ కమిటీవారు గావించిన సూచనల ననుసరించియు ఆకమీషనువారికి తోచిన మరితర విధములను శిస్తునిర్ణయము గావించవలెను.

రాష్ట్రీ ప్రభుత్వాలకు ప్రత్యేకాధికారాలు వుండకూడదు.

పర్మనెంటు సెటల్‌మెంటు కాలమున స్థిరంగా నిర్ణయించబడిన భూమిశిస్తు రేట్లను గురించి రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు ప్రత్యేక అధికారములు వుండకూడదు.

జప్తుచేయడం, వేలం వేయించడం పద్ధతులలో మార్పు జరుగవలసియున్నది. జమీందారునకు జప్తుచేసి, వేలం వేయించడానికి అధికారముండకూడదని మా అభిప్రాయము. జమీందారునకు బాకీవుండు శిస్తు మొత్తమునకు అవసరమగునంత వరకు మాత్రమే జప్తు చేయవలెను. శిస్తుబాకీకై రైతును నిర్బంధించకూడదు. పంటమీదనే జమీందారుకు మొదటిబాధ్యత వుండవలెను ప్రభుత్వంవారు శిస్తుకు వసూలుచేయుటలో అవలంబిస్తున్న పద్ధతినే జమీందారు శిస్తు వసూలుచేయడానికికూడా అనుసరించవలెను. ఈపద్ధతి అతి సులభంగాను, ఖర్చు చాలా తక్కువగాను వుండవలెను.

పర్మనెంటు పట్టాలు ముచ్చెలికాలు

పర్మనెంటు సెటల్‌మెంటునకు ముందు సంవత్సరంలో స్థిరంగా నిర్ణయించబడిన రేట్లే న్యాయమైన రేట్లుగా తీసుకోవలెనని మా సిఫారసు ఈరేట్లప్రకారము జమీందారు, రైతులమధ్య శాశ్వత పట్టాలు, ముచ్చెలికాలు భూమిగుత్తి దస్తావేజులుగా వుండవలెను.

పై విధంగా శాశ్వతపట్టాలు యివ్వబడిన తరువాత, అప్పుడప్పుడు సాగుబడిలోనికివచ్చు క్రొత్త భూములకు స్థిరమైనశిస్తు నిర్ణయించి క్రొత్త పట్టాలు యిచ్చుటకు యేర్పాటు చేయవలెను, విజయనగరం, పిఠాపురం, బొబ్బిలి, రామ్నాదు కాళహస్తిసగరు వంటిపెద్ద ఎస్టేట్లలో విచారణకమిటీవారు శిస్తు నిర్ణయించినటులనే, యితర ఎస్టేట్లలో నిర్ణయించుటకు స్పెషల్ సెటల్‌మెంటు ఆఫీసరుగాని, లేదా ఒక కమీషనరుగాని నియమింపబడవలెను.

శిస్తు వసూలు!

ఈవిధంగా స్థిరంగా నిర్ణయించబడ్డ శిస్తురేటు సౌకర్యమైందిగాను, సులువైందిగాను వుంటుంది కాబట్టి, రైతులు యేలాటి చిక్కులుగాని, ఆలస్యంగాని లేకుండా శిస్తు చెల్లించెదరు. భూములమీద దాన విక్రయాధికారాలతో సర్వహక్కులు తమ కున్నవని రైతులకు తెలుస్తుండగనక, శిస్తులకోసరం కోర్టులకుయెక్కవలసిన అవకాశం, అవసరంకూడా వుండదు. ప్రతి విషయం స్పష్టంగా స్థిరంగా వుండిపోయింది. సర్ జాన్‌షోర్, లార్డ్ కారన్‌వాలిస్ గారలు తలంచినటుల దేశాభివృద్ధికి, ఐశ్వర్యానికి శుభమహూర్తం, ఆరంభంగా యేర్పడగలదు.

బిల్లును గురించి సూచనలు.

2-వ గ్రూపుకు సంబంధించిన విషయముల గురించి ముఖ్యమైన ప్రశ్నలగురించి మాసూచనలు తెలుపబడినవి. ఇవి ఏవిధంగా శాసనం చేయబడవలెనను విషయ గురించి ఒక స్కీమును సూచించెదము.

ఉపోద్ఘాతంలో (1) పర్మనెంటు సెటల్ మెంటునకు పూర్వముండిన పరిస్థితులు (2) పర్మనెంటు సెటల్ మెంటు గావించడంలో వుద్దేశమేమి? (3) స్థిరంగా నిర్ణయించబడ్డ రేట్లు అప్పుడప్పుడు జమీందారులచే హెచ్చించబడి, సెటల్ మెంటుకు భంగముకలిగిన విషయం (4) కోర్టు తీర్పులు, శాసనములవలన రైతులకు భూమిమీద వుండు హక్కు, జమీందారు బాధ్యతలు గురించి సంశయాలు కలుగుట (5) 138 సంవత్సరాలుగా అక్రమ, అన్యాయ వసూళ్లవలన రైతులపూర్తిగా నాశనము చేయబడిన పిమ్మట యిప్పుడు విచారణ సంఘంవారు ఎటుల నిజస్థితి కనుగొనినది (6) పర్మనెంటు సెటల్ మెంటుకు సంబంధించి ఒక్క శిస్తును మాత్రమే ఎటుల సుస్థిరంగావుండి, శిస్తుకు సంబంధించిన విషయాలు భంగపరచబడినది (7) పర్మనెంటు సెటల్ మెంటుకు ముందు నిర్ణయింపబడిన రేటే న్యాయమయినదని ప్రకటించుట యిప్పుడు ఎటుల అవసరమయినదను విషయముల గురించి స్పష్టంగా విపులంగా వుండవలెను.

మద్రాసు ఎస్టేట్సులాండు రెవిన్యూబిల్లు పర్మనెంటుగా సెటల్ మెంటు చేయబడిన ఎస్టేట్లకు మాత్రమే అన్వయిస్తుందనియు, రైత్వారీ, ఇనాందారీవారలకు, "భూస్వామి" అను నిర్వచనం క్రిందికిరానివారికి అన్వయించదనియు స్పష్టంగా ఉపోద్ఘాతంలో వుండవలెను

పైన తెలుపబడిన వివరములన్నియు ఉపోద్ఘాతంలో తెలుపుచు సెటల్మెంటు, పట్టా రెవ్యూలేషను చేయుటలో అనుసరించబడిన పద్ధతులమీద శాసనము గావించవలెను 50 సెక్షనులకు మించకుండా సమగ్రంగా సంపూర్ణంగా చట్టముండవలెను. శిస్తుడిమాండు, వసూలు, నిబంధనలు మొదలగు వాటిని గురించి 1802 సం॥ రెగ్యులేషన్ 28 ననుసరించి శిస్తువసూలు పద్ధతి నిర్ణయించవలెను పర్మనెంటు సెటల్ మెంటు రెగ్యులేషన్‌లో వుండిన ముఖ్యసూత్రములు రూల్సులు యీక్రొత్తబిల్లులోనికి తీసుకోవలెను. 1802 రెగ్యులేషన్ ననుసరించి జప్తు, వేలం మొదలగు విషయములలో ప్రత్యేకంగా, ప్రస్తుత కాలానుగుణ్యంగా క్రొత్తనిబంధనలు వ్రాయవలెను.

నీటి సౌకర్యములు.

మూడవశెడ్యూలులో నీటిసప్లయి, నీటివసతులు పంటకాలువలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన సంగతులు మూడవశెడ్యూలులో 4-8 ప్రశ్నలున్నాయి. 4 వ ప్రశ్నలో రెండుస్థానాలున్ను, 8 వ ప్రశ్నలో మూడుస్థానాలున్ను వున్నాయి.

నీటిసప్లయి, జలాధారములమీద రైతుల కుండు హక్కు క్రొత్తచట్టంలో స్పష్టంగా నిర్వచింపబడవలెను. 1858 సం॥ మద్రాసు ఇరిగేషన్ సెస్ ఆక్టు సవరించిగాని లేక రద్దుచేసిగాని, సదరుఆక్టులోని నిబంధనలు క్రొత్త మద్రాసుఎస్టేట్సు ల్యాండు రెవిన్యూ బిల్లులో చేర్చవలెను. రయితుల హక్కులను గురించిన్ని, జమీందారుల విధులగురించిన్ని విచారణకమిటీవారి తీర్పులు, సకారణాలతో తెలుపబడియున్నవి.

4. (ఎ) ఈస్థానాలో రైతుకు నీటిసప్లయిని గురించి, హక్కు భూమికి సంబంధించిన హక్కుయి సహజమయినదియా లేక జమీందారుతో కంట్రాక్టువలన యేర్పడినదా అని వున్నది.

రైతులకు నీటిసప్లయిని గురించి సహజమైన హక్కువున్నది. కంట్రాక్టువలన కలిగినదికాదు. భూస్వంతదారునివలె ఈ హక్కుకూడా రైతుకు వుండి, అనుభవించుచుందురు. శిస్తుచెల్లించు విషయంలోగాని, నీటిసప్లయిని గురించిగాని ఏవిధయిన జమీందారునద్దనుండి కంట్రాక్టులవలనగాని అగ్రిమెంటువలంగాగాని రైతు ఏమియు పొందలేదు. ఈపద్ధతుల మీదనే రయితు, జమీందారుల యొక్క యినవుతి హక్కులు, బాధ్యతలు నిర్ణయించబడవలసినవి.

4-వ ప్రశ్న 2-వ స్థానం:—ఇంగువలో జమీందారీలో వున్న నీటివసతులమీద జమీందారునకు ఎక్కువ హక్కువుందా? వుంటే అదిఏలాంటిది ఎంతవరకున్నది? అనివున్నది.

జమీందారునకు ఎక్కువ హక్కులేదు. జమీందారునకు స్వంత భూములున్నప్పుడు దానికి ఏవిధముననో, రైతులకు కూడా సమానహక్కులు మాత్రమేవుంటాయి.

8 ప్రశ్నలో క్రింది విషయములు గలవు.

(ఎ) నీటివసతులు జలాధారముల గురించి సవరణ స్కీము [illegible] దానికి కోర్టు [illegible] ఆధారమును నిర్ణయించుటెట్లు?

(బి) జమీందారు నీటివసతులు మరామత్తు [illegible] గాబాయిని చేయుడు [illegible] మరామత్తుచేయ [illegible] రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వంవారికి [illegible] అధికారముండవలెనా?

తరువాయి 15 వ పేజీలో చూడుము.

నకల మందులకుచూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్ణాలిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల [illegible], వాయునొప్పులను [illegible], పార్శ్వపు నొప్పుల [illegible], బొట్టి పోగొట్టును, [illegible], [illegible] తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,

మద్రాసు, [illegible]

* వ్యాఖ్యలు లేని వార్తలు *

మూడు లక్షల ప్రజలకు నాల్గుమాసములలో అక్షరత:

బీహారు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వచ్చినతర్వాత, ప్రజల్లో అక్షరతా వ్యాప్తికై, గొప్ప కృషి చేయబడింది. విద్యాశాఖమంత్రియగు డాక్టరు సయదు మహమ్మదు 'మాడరన్ రివ్యూ' లో వ్రాసిన వ్యాసములో, బీహారు ప్రభుత్వ విద్యాశాఖయొక్క సహాయముతో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు కలసి గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి ఏవిధంగా అక్షరతావ్యాప్తి గావించింది ముఖ్యమైన విషయములతో మాజీకల్లాంటరు ఉపన్యాసములిచ్చి, ప్రబోధము గావించుట- ఈ యుదంత మంతయూ సమగ్రముగా చర్చించినాడు.

ఈ ప్రచార ఫలితంగా 4 మాసాల కాలంలో 8 లక్షలమంది చదవడం వ్రాయడం నేర్చుకొన్నారు. ప్రచారంలో నవీన విద్యాశాస్త్ర పద్ధతుల ననుసరించి త్వరితంగా అధికమైన విజ్ఞాన విస్తరణ సాధ్యమయ్యేటట్లు చేయగల్గడమైనది 10 సంవత్సరాల్లో ఈ పద్ధతి ప్రచారం నడిస్తే, బీహారులో నిరక్షరత నిర్మూలమౌతుందని డాక్టరు గారి విశ్వాసము.

***

స్పెయిను బాధితులకు పూలహారాలు.

నెహ్రూపండితుడు యూరపునుంచి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత దేశంలో అనేక ప్రదేశాల్లో అఖండ స్వాగతం వచ్చింది. అందులో పూలమాలలు కుప్పలు కుప్పలుగా వచ్చినవి. ఆపూలమాలలు చూచి ఒక స్వాగతసభలో నెహ్రూ యిలాగన్నాడు.

'ఈపూలమాలలు భాద్యతకున్నవులే అయితే వీటిని వెంటనే స్పెయినుకు పంపియుండినా'

***

ప్రజలకి తిండి.

శ్రీ సుభాష్ చంద్రబోసు, పంజాబులో గుజ్జానాలా వద్ద జరిగిన బహిరంగ సభలోని ఉపన్యాసంలోని ఒకవాక్యం:

భారతదేశంలోని కోట్లప్రజలకు తిండిని సంపాదించడం మన సంకల్పం. కుల, మత, రంగు విచక్షత లేమియూ లేక ప్రతిఒక్క దేశమాత పుత్రునికి, కడుపునిండా రెండుపూటల్లా తిండియుండవలెను.

***

రోగనివారణమందులంటే రోగమేనస్తుందట!

అమెరికాలోని డాక్టరు హెరాల్డు హెబరు ఏరవగారి అభిప్రాయమిది:

చాలామంది విరోచనములకై మందులు వాడుచుందురు. దానివలన పెద్దపేగు మెతకవగా, మలబద్ధకము మరింత హెచ్చగును.

***

శాఖాహారమువలన గల్గు సినిమాతారల అందము:

హాలీవుడులో ఇటీవల ఒకక్రొత్త విషయం సినిమాతారల దృష్టినాకర్షించింది:

శాఖాహారమునందు ప్రత్యేక పదార్థములను ప్రత్యేక పద్ధతిగా వండితిన్నందువలన, ప్రత్యేక అంగసౌష్టవము, అందము ఆరోగ్యము గలుగునని ఒక ప్రబల విశ్వాసము హాలీవుడులో వ్యాపిలో వున్నది.

***

స్వామిసత్యదేవుగారికి నాజీయాహ్వానము.

స్వామిసత్యదేవ్ పరివ్రాజకు హిందీలో గొప్ప రచయిత. ఆర్యసాంప్రదాయమంటే యితనికి ప్రీతిమెండు. ఇతని రచనలు దేశభక్తి పూరితములు.

ఈయన అందుకు సంవత్సరంలో సగభాగం జర్మనీలో గడపటం ఈయనకు వాడుక.

జ్వాలాపురంలోని సత్యజ్ఞాన నికేతనాని కితడు ఆచార్యుడు.

బెర్లినునగరంలోని 'ఆర్య విజ్ఞాన కేంద్రము' నుంచి వీరికి ఉపన్యసించుటకై ఆహ్వానము వచ్చినదట.

వీరు యూరపుఖండ మందంతట ఆర్య విజ్ఞానముపై నుపన్యసించుచు సంచరించెదరని తెలియుచున్నది.

అప్పుడు ఇండ్ల్యాడు ప్రభువునుకూడ వీరు సందర్శించెదరట.

***

చర్చిలుగారి భయము.

"మ్యూనిచ్, జెకోస్లవాకియా నాశనం- తరువాత హిట్లరుకు అనేక అవకాశాలు లభిస్తున్నయి. అయితే అతడు అలో చిస్తున్నాడు, 'మేమేలు ముందా, దాన్ని గురుతుంగా, లేకపోలండు లోయూక్రేని యనులను లేకపోస్తామా లేక రుమేనియాకు వ్యతిరేకంగా ట్రాన్సిల్వేనియా ప్రజని రెచ్చగొడదామా' అని జాతీదౌష్ట్యము మళ్ళీ చెలరేగుతుంది, తప్పదు- కాని బాధయేమిటంటే దాన్ని తీవ్రంగా ఎదుర్కొనడానికి పన్నాగాము సక్రమంగా జరగడంలేదని.' కౌన్సెలులో చెంగుభర్తు వద్ద చర్చి లుయొక్క ఉపన్యాసంలోనుంచి.

***

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గానికి హెచ్చరిక.

"కాంగ్రెసు నాయకత్వం, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ఒకసంగతి మరువకూడదు. జమీందార్లతోటి తాము జరిపిన రాజీవల్ల రైతులకు పిసాలాభంలేదు. ప్రతిస్పర్థులైన యిరువురికి మైత్రి కూర్చడం అసంభవం అట్టిమైత్రికూర్చి గావింపబడే దీర్ఘోపన్యాసాల పర్యవసానం బలహీనులను బలవంతుల పిడికిటిలో వుంచడమే" అని బీహారు రాష్ట్ర రైతుసభ కధ్యక్షతవహించిన శ్రీ కార్యానంద శర్మగారు హెచ్చరించినారు.

***

'ఎవరిదీబాధ'

—వాహినీవారి 'వందేమాతరం' నుండి.

'ఖురాను'వల్ల కేసు ఎగిరిపోయింది:

కరాచీ న్యాయస్థానంలో చాలా దినాలుగా రెండు పార్టీలకు తగని వ్యాజ్యం జరుగుతూ వస్తున్నది.

చివరకి ఒకవాయిదా రోజున వాది 'ఖురాను' నెత్తినపెట్టుకొని ఎదటి పక్షంవారు ప్రమాణంజేసి తమ పక్షమే సత్యమని చెపితే, నేను కేసు కట్టుకుంటాను' అని అన్నాడు. తక్షణము ప్రతివాది ఆవిధంగా ప్రమాణంజేశాడు. వాది మాటతప్పకుండా, కేసును ఉపసంహరించుకున్నాడు.

***

ఫిల్ములో గాంధిజీ.

ఇటీవల సరిహద్దురాష్ట్రంలో గాంధిజీ గావించిన పర్యటనాన్ని కమలా మోవిటోనువారు ఫిల్ముతీశారు.

***

రాజకోటలో దివాన్‌గారిద్రోహము:

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి ప్రకటన.

రాజకోట సంస్థానంవారి ప్రకటన నాకుబాధ, ఆశ్చర్యము కలిగింది అది ఆడినమాట తప్పిన దగాకోరు ప్రకటన యని నా అభిప్రాయం... సర్ పాట్రిక్ కేడెలు గారికి నేను స్పష్టంగా చెప్తున్నాను నిర్బంధవిధానం ప్రజలఉత్సాహాన్ని అణుగద్రొక్కలేదు. ప్రజలమాటే ఆఖరుమాటకాక తప్పదు దివాను ఎంతైనా పరాకీయుడు. ప్రజలవిషయం అతనికి బాగా తెలియదు. ఠాకూరు సాహెబుకు ప్రజలకు మధ్య వివాదం పెంచడం అతనికి తగదు. తనకే గతి నా దురున్నదని తెలుసుకుంటే మంచిది. ఐ.సి. యస్ వారుగనక యిష్టంవచ్చినట్లు ప్రవర్తించగలడను కున్నాడేమో! ఠాకూరు సాహెబువారు ఠాకూరు సాహెబుగారి ఆజ్ఞను నిరసించవలెను.

***

"జీవంలేని రాజకుమారి జీవితం నాకునచ్చదు"

కపూర్తల మహారాజాగారి మనుమరాలు యింటిర ఇండనుకువెళ్లి నాటకశాలలో ప్రవేశించింది.

ఒకపత్రికా విలేఖరితో ఆమెయిట్లన్నది 'రాజకుమారినైయుండి యిలా రంగస్థలమెక్కడం ఏమిటని లోకం ఆశ్చర్య పడుతుందేమో! నిజానికి రాజకుమారిజీవితం జీవంలేనిది కనకనే, కోటగోడలపై ఎగబడి స్వేచ్ఛావిహారినై యీనాటకరంగమెక్కి హాయిగా యిక్కడ వున్నాను.'

***

సత్యాగ్రహియొక్క ధర్మము.

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు:

"సత్యాగ్రహి ఎప్పుడైనా పనిలేకపోరు, తప్పనిసరి అయితేతప్ప, అతడు కయ్యానికి కాలుదువ్వడు. సేవాధర్మమే అతని జీవితాదర్శము."

***

కాంగ్రెసు సోషలిస్టులు- కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం.

చెన్నపురిలో డిసెంబరు 12 వ తారీఖున జయప్రకాశ్ నారాయణగారు ఉపన్యసించారు. అందులోని ఒకభాగం.

"కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలు రాజ్యాంగాన్ని అతిచక్కగా నడుపుతూ, పదవీస్వీకరణయొక్క ప్రధాన్యమైన ఉద్దేశ్యాన్ని మరచిపోయినారు. మనకిష్టమైనట్లుగలేని యీరాజ్యాంగ యంత్రాన్ని విధ్వంసం చేయడంగదా మన ఉద్దేశ్యం. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ప్రజలకు అనేకఉపకారాలు చేశారు. అయినప్పటికి చిన్న చిన్న విషయాలపై ధ్యానం లగ్నం గావించి, పెద్దవిషయాన్ని బొత్తిగా వదలివేయడం మయినది శాసనసభల వెలుపల ప్రజోద్యమాన్ని పెంపొందిస్తూ, కాంగ్రెసును పోరాటానికి తగినయంత్రంగా చేయవలసింది... ఫెడరలు స్కీమును బ్రిటిషుజాతి వారు మనపై పడవేసిందాకా మనం వూరకోవడమెందుకు? మనమే ముందుగా ఎందుకు ప్రతిఘటన కలిగించరాదు? ...ఇది కాంగ్రెసు సోషలిస్టుల వాదం.

మైసూరు ఖైదీలకు మజ్జిగ

మైసూరు సంస్థానంలో ఖైదీలకు మార్చినుండి నాలుగు నెలలు వారానికి రెండురోజులు పావుసేరు మజ్జిగ ఇవ్వబడును యిర్ణయించారు.

***

కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు దక్షిణదేశ సంచారము.

కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు సుభాష్ చంద్రబోసుగారు డిసెంబరు 21 తేది నుండి దక్షిణదేశంలో సంచారము చేసెదరు. జనవరి 10 తేదిన మద్రాసు నుండి మరల వెళ్లెదరు.

***

నవ్యసాహిత్య పరిషత్తు సప్తమ వార్షికోత్సవము:

డిసెంబరు 26, 27, 28.

నవ్యసాహిత్య పరిషత్సమావేశము ఈ నెల 26,27, 28, తారీఖులలో తెనాలి పట్టణములో జరుగుతుంది

శ్రీకల్లూరి సుబ్బారావుగారు (ఎం. ఎల్. ఎ) ఉత్సవమును ప్రారంభ శ్రీ వల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మగారు అధ్యక్షత వహిస్తారు.

పరిషత్సభ్యులూ, అభిమానులూ, ఉత్సవానికి దయచేయ వలెనని ప్రార్థన.

తెలికిచర్ల వెంకటరత్నం,
పరిషత్కార్యదర్శి.

సన్న్యాసి రకాలు.

——X——

శ్రీ అకుండి వెంకటేశ్వర్లు

(కవితా నికేతనము)

అతులిత మాధురీమహిమ సైహిక
భోగములెల్ల బొందు వాం
ఛితమతియై వివాహముల
చింత్యముగా నొనరించుకొంచు కా
మిత ఫలముల్ ఘటించ
వనికేమ సుఖాలబొంది జీవనం
బతిరమణీయతన్ గడపున
గ్రహలీల దొకానొకండిలన్

***

కరుణ బిడ్డల్ బడసి ధర్మప
రాజ్ముఖుడై మెలంగుచున్
మరినొకరోజుగాని పరమార్థ
దలంపడు, ద్యారడిక్తుడై
పరయుల మాయజేసి ధనసంపద
గ్రక్కున మెక్కుచుండు, దు
ర్వృథ వదుడౌచు బీదలను
బాధల బెట్టుచునుండు మిత్రమా!

***

అవధి కొంత కాలమయి నంత
జరాభరమావహించు, సం
భావిత భాగ్యదయ్య పదభోగము
లెంచదు క్రోధబుద్ధియున్
బోవక యుండు, పాపమని
పుణ్యవటించుమ భీతిపోదు, ప్రా
ణావసనంపు కాలమునసైనను;
రెట్టిమహానుభావుడో!!

***

భూనుతుడంత పాపముల బున్యా
ములన్ స్మరియించి. పుణ్యపున్
వాసనయేని లేమి మది
పాపనివృత్తి నొనర్పనెంచి, స
న్యాసములూని బందుగుల
నాలిని బిడ్డల బీడుగాని, యా
వాసము విడకుండగనె
ప్రాణములంతటఁజేరు మృత్యువున్.

***

తినుటకు తిండిలేక కడుదీనత
గుందుచు, చోరకృత్యముల్
నొనరగ జేసి దక్షులిక మెండగ
జైదులలో గ్రుంచు "శి
వనామను బిచ్చమెత్తి గడుపంగ
వలెన్; అది కష్టమా" నటుం
చనుకొని సన్యసించి నుదమూరగ
మాయయొనర్పెరండిలన్.

***

కాషాయాంబరముల్ ధరించు
మరియే కామంబులున్ బోవు; ఆ
శేవంబున్ నిజమైన సామి
యనియే విశ్వాసముఁగల్గి సం
తోషంబందుచు భిక్షుకున్ బిలచి
యెంతో ద్రవ్యమిచ్చున్ జనుల్
తోషంబాది భుజించి త్రాగెదవు
సంతోషంబుగా రాత్రులన్

***

కరపాలకారు మహాత్ములై కుజనుల్
దూషించినగారాడై, దు
ష్కరదుష్కార్యము లెన్నిరోసలివి,
పాల్కలోకేవి, గడ్డంబులన్

చరి మీసంబుల పెంచి, బూడిదనొడల్
మర్దించి, యూరూరవా
పి గొట్టంబులె సంచరించుగద
కాషాయాంబరధారులై!!

***

బాల్యమునాదినుండి పలుబాముల
నొందియూ, విద్యనంత సా
కల్యముగా పఠించి, కులకాంతను
గూడి సుఖించి, అంత సా
ఫల్యగనందు పుత్రులను
శ్రీనిధకంబునుగాంచి, దాని సా
ఫల్యతనొంది సౌఖ్యమున సంతసమొందెడి
యొకండు నొక్కడే!

***

ఆతిశయించు శాస్త్రములన్నిటి
పూర్తిగ నభ్యసించి, సం
తతము మహోపపాదయుగ తత్వరుడై
జపీయించి, తత్కృపా
మృతమునుగ్రోలి సర్వజనపూజితుడైన
మహాత్మగాంచి, యా
గతి తనుగూడనై మెలగుకాంక్ష
జనించె నిజాంతరంగమున్!

***

ఆకాంక్షన్ తనబంధువర్గముల
భార్యాపుత్రులన్ వీడి, తా
నాకాశంబుననుండి బుట్టితనుచున్
నట్లొప్ప వాకొంచు, నా
యాకారంబును మార్చి యోగివలె
నాహారంబునన్ మానినన్
లోకామంబులు వీడకుండునెడ
యీలోకాన యోగీశుడే!

***

పూర్వంబందున, నిష్ఠరుల్ యొకటనో
పొల్పొందె యున్నారలన్
గర్వంబున్ మరి కామక్రోధములు
శేకారామ వాసంబునన్
సర్వావస్థలయందు శేవుని
పదాబ్జారాధనా కూడలౌ
నిర్వ్యాపకగ్రిమ శక్తియుండులు
మహానిష్టాగరిష్టాత్ములన్॥

***

అక్కృతి గాంచినంతనె మహా
మునిపుంగవుడంచునెంచి, లో
వక్రిమమ్మిలేని వినయంబున
గౌరవ మిచ్చుచుండిరిన్
నక్రియమానె! సన్మతికి
సాజగుణంబులెవ్వి? కారని
ర్వక్రియ వర్తనంబు భగవత్పద
చింతనగాదె మిత్రమా॥

***

అరయుగుణా గుణంబులవి
యాధరణాకృతి బట్టిచెంచిరిన్
సరసముకాదు; పండుగు
పండిపమెండదగు; అట్టులైనచో
మెరయుచుదెల్ల కాంచనమె!
మేడిపలంబది రూప్యసైన యు
ట్లరయ నెపు కాంతిమందుగద!
అంబుధిలో రత్నంబులుండవే!

—

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ ప్రకటన

—

జమీన్ రైతులకు

—

తే 4-12-38 ది బెజవాడలో సమావేశము యైన ఆంధ్రరాష్ట్రరైతు సాధారణ సంఘ సమావేశమునకు జమీన్ రైతు ఆందోళన కొరకై ఎస్టేటులన్నిటందు రివిన్యూబిల్లు నిధి యను పేరిట ధనమును వసూలుచేయుటకై తీర్మానింపబడెను కాని ఇదివరకే అనేక కపటవేషధారులు జమీందారీ, ఇనాందారీ గ్రామములలో రైతుల కాళ్లుగల్పించి రైతు సంఘాల పేరిట ధనమును వసూలు జేస్తున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాబట్టి ఇట్టి మోసము జరుగకుండుటకై ఆయాజిల్లా రైతు సంఘంచే అధికారమీయబడిన బాధ్యతగల రైతు సంఘాధికారులే వసూలు జేయునట్లు నిర్ణయింపబడినది. అవిధముగానే చందా రశీదులు అచ్చువేయించి అధ్యక్షుని చేవ్రాలు ముద్రనువేసి జిల్లా రైతు సంఘములకు పంపుచున్నాము. కాబట్టి మీరు జిల్లా సంఘము వసూలగు ఆచందా ధనములో 75% మినహాయించుకొని ప్రతివారము మిగిలిన 25% మాఆఫీసునకు పంపవలెను. సంఘసాధారణ సమావేశములో వాగ్దానమొసగబడిన వాటిక్రింద వసూలగు మొత్తాలుమాత్రం పూర్తిగా పంపవలెను. జిల్లావంతులవచ్చు మొత్తాలను పూర్తిగా జమీన్ రైతు ఆందోళనకే వినియోగించి సంఘపక్షము ప్రకటింపబడు కరపత్రములను ఆందోళన రిపోర్టులను, జమాఖర్చులు ప్రతి 15 రోజుల కొకసారి రాష్ట్రసంఘ ఆఫీసునకు పంపుచుండవలెను.

సర్క్యులర్ పై మీరు తీసుకున్న చర్యలను వెంటనే తెలియజేయ గోరెద.

చలసాని వాసుదేవరావు
ప్రధానకార్యదర్శి,
ఆం॥ రా॥ రైతుసంఘం

—

తెర్లాం కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానాలు

—

తెర్లాంగ్రామ కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున తెర్లాం, వావాడ, లింగాపురం, ఆమిటి, లోచర్ల, చిన్నయ్యపేట, కమ్మయ్యవలస, మొదలగు గ్రామాల బొబ్బిలి, విజయనగరం జమీన్ రైతులు శ్రీ పిసపాటి పుండరీకాక్షాచారిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయిరి.

(1) జమీందారీ బిల్లు విచారణకమిటీ సూచనల ప్రకారం చట్టం చేయవలెననియు, (2) ఈ విషయంలో బొబ్బిలి నియోజకవర్గ అసెంబ్లీ సభ్యుడు గా॥ వి. వి. గిరిగారు అవసర కృషిసలుపవలెననియు తీర్మానములు గావించిరి.

—

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘము, బెజవాడ.

—

తే 25-12-38 దీ ఆదివారం సా॥ 4 గంటలకు బెజవాడ [illegible] బెజవాడ [illegible] ([illegible]) గ్రామ [illegible] శ్రీ [illegible] [illegible] సభ జరుగును.

—

పాము మందు.

ఏపామైనను ఎట్టిపరిస్థితిలో నైనను యీమందు అద్భుతముగ పనిచేయును.

అనేకరులకొన్న యెన్నియో కేసులలో పనిచేసినది.

డబ్బీ వెల రు 1-0-0

తేలుమందు.

ఈమందు ఎలక్ట్రిక్ వస్తువులతో తయారు చేయబడినది. అద్భుత గుణమిచ్చును.

సీసా వెల రు 0-12-0.

అజీర్ణ విధ్వంసిని

అజీర్ణమువలననే అన్ని వ్యాధులు కలుగుచున్నవి. ఆహారము జీర్ణించినచో శరీరమునకు పోషణకలుగును. కావున మానవుడు అజీర్ణము ముందు రూపు మాపవలసియున్నది

ఈమందు నాలుగు విధములైన అజీర్ణముల యందును బ్రహ్మాస్త్రమువలె పని జేయును. ఇంతకు మించినదిలేదు.

డబ్బీ వెల రు 1-8-0

వాడుకోవలసిన విధులు మందుతో పంపబడును. మందులు వి. పి. ద్వారా పంపబడును పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

నిమ్మకోల వెంకటసుబ్బయ్య,
పాముమందు డిపో,
పూరంపూరు
కాళహస్తిపోస్టు,
చిత్తూరు జిల్లా

—

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడిపరీక్ష, వ్యాధుల పేర్లు, వాటి గుణములు తగు చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, వృష్ణపము, కుష్టువు, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు నమ్మకమైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. మొత్తము 400 పేజీలు రెండుచేసియున్నను కా.రు 1-8 రు 2-8-0 పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. కలవరువారు.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరుజిల్లా)

—

2 రత్నములు

—

మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడిన పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

—

పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు-అమృతతైలా

—

నపుంసకత్వమును పోగొట్టి ధాతుపుష్టి వీర్యవృద్ధి దీర్ఘస్కలనములవల్ల స్త్రీ పురుషులకు ఆనందము యిచ్చును. నరములకు పటుత్వము కలిగించును. ముసలివారు సహా 20 యేండ్ల బాలునివలె శక్తి కలిగియుందురు. 11 రోజులు 33 కాయలున్న అమృతతైలా 1 సీసా రు 3-0-0 పోస్టుఖర్చులు. నిజమైన శక్తి, పుష్టి కావలయువారు 1 రోజు వాడి చూడుడు. కారవమారాదు

రాజవైద్య
H. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరు జిల్లా)

• మద్రాసు మెయిలు. •

త్వరపడండి:

మద్రాసులో 'మా అమ్మాయి త్యాగరాయ కృతులు పాడుతుందా'!

'పాడుతుంది!'

'కాంచెం వినిపిస్తారా'!

'త్యాగరాజుకూడా అలాంటి ఫణితి విని వుండరు' అని చిన్న సంగీతపాఠకుడు సర్టిఫికెట్ యిచ్చారు. ఎవరో ఆ మహాను భావులిద్దరు!

చెప్పిన మహాపురుషులకు 10 రూపాయలు బహుమానం.

***

ఇది విన్నారా?

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకర్ అంటే హిందీ వాలాల నాయకుడు గారికి కోర్టులో శిక్ష చెప్పగానే సన్నిధి కల్యాంగారు అమాంతంగా నాయకరు గారిని ఆలింగనం చేసుకున్నారు.

గవర్నరుగారే రామసామి నాయకరుగారికి శిక్షచెప్పిన ఆశిస్సులో సౌఖ్యం కలగజేసుకొని విడుదలగా మార్చారని పుకారు.

ఒకవేళ కె. వి. రెడ్డి సన్నిధి కల్యాం - నాయుడు ప్రభృతుల మన్ననలు తగిలాయేమో! బహుశా ఆమన్నన అందుకనే శాఖోలు సన్నిధి కల్యాంగారు జైలుకుపోతానని వురుకుతున్నారు

రామస్వామి నాయకర్ గారి చక్రాంకితులైన వారెందరో అంటీ హిందీవాలాలువున్నారు వాళ్లందరూ కూడా "సమీ" అంటారా!

అసలు ఈ రోజు మహాత్మ రామసామి నాయకరుగారికి విడిత్తైదు చేయడానికి ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ కొంతకారణం. ఏమంటే సంస్థానాల్లో క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు లాగ 1000 రూ జుల్మానా సంవత్సరం కఠినఖైదు వేయడం అంత సహ్యంగా భావ్యంగాలేదని అందులో జస్టిస్ నాయకున్ని అలా భాదించడం భావ్యం కాదని ఒకవిధుకు చేసింది.

అంతటితో ప్రతి కాభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తూ మరునాడు రామసామి నాయకరుగారికి శిక్ష విడిగా మారింది అని యింకో టాంటామ్!

అసలుసంగతి ఈయనగారు మాజీ కాంగ్రెసువాలా అయినందున

ఒకప్పుడు కాంగ్రెసులో తీవ్రంగా ప్రచారం చేసిన నాయకుడు అనిపించుకున్నందున

నేడు ప్రజాప్రతినిధులు మంత్రులైనందున అందులో ప్రధాని రాజాజీకి మిత్రులైనందున (ఒకప్పుడు) విడిత్తైదు జరిగివుండును.

***

హరిజనులు దేవాలయాలు ధన్యచట్టము

—ఒకభక్తు.

'ధన్యచట్టమంటే మరేదో బిల్లు చట్టమైంది అనుకోవద్దు. మలబారు దేవాలయ ప్రవేశ బిల్లు చట్టమైంది హరిజనులకు. మలబారు దేవాలయ బిల్లుచట్టమైంది అంటే హరిజనుల కష్టాలు గట్టెక్కాయన్నమాట అని కొందరి ప్రముఖుని అభిప్రాయం కాని అంతమాత్రానికే హరిజనుల దరిద్రదాస్య బాధ తొలిగిందా? వాళ్లఆర్థిక కష్టాలు అరిగట్టారా?

అయితే దేవాలయ పుణ్యప్రవేశం కలిగింది. సంతోషం!

ఇంకొకటి: ఈబిల్లువల్ల 'మాలపిల్ల' ఫిల్ముకు మంచి ఎడ్వర్ టైజ్ మెంటు అయింది.

సనాతనులకు కొరాలు మిరియాలు నూరు పట్టయింది!

కేవలం స్వార్థాన్ని కోరి సనాతనులు హరిజన దేవాలయ బిల్లుకు వ్యతిరేకంగా వుండడం చాల గర్హ్యంపడగింది.

***

మదరాసులో మకూచి 20 మందికి సోకగా 8 గురు మరణించిరి.

—ఒకవార్త.

ఆమరణించినవాళ్లు టీకాలు వేసుకోని వాళ్లుగా వుండొచ్చు! ఆరోగ్యమంత్రి టి. యస్. ఎస్ రాజన్ గారిని అడిగితే బాగుండును!

***

మదరాసులో అంటీ హిందీ వుద్యమం జోరుగా జరుగుతూ వున్నట్టుంది. దానిలో ఎంతమంది ఆంధ్రులున్నారు. ఎంతమంది అందుకోసం జైలులో కృషిస్తున్నారు అని ఒక మిత్రుడు మా పూరునుంచి వుత్తరం వ్రాశారు.

అసలు అంటీ హిందీ 'వుద్యమం' కాలేదు- అందులో మన ఆంధ్రులూ లేరు-

కాని ఆంధ్రదేశంలో పలుకుబడిపోయి కాంగ్రెసుచే ఓడింపబడి పదవులు గోల్పోయిన ప్రముఖులున్నారు.

వాళ్ళందరిలో ఎవరూ యింకా శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానం చూడనట్టుంది-

కాని, 'మనం ఆంధ్రులం హిందీకి ఒక భాషమ తల్లికి వ్యతిరేకులం కాదని వాళ్లకావు!

అయితే అందరికి 'ఆంధ్రులకు నచ్చినది జనవాణి'ని అడిగితే-

ఆమాటకు బాక్సు కట్టి మరీ తెల్పుతుంది

ఎందుకంటే హిందీకి వ్యతిరేకులయిన అరవలకు నీరకేస్తున్న "అందరికి నచ్చినది జనవాణి" అని చెప్పుకుంటూన్నది కాబట్టి.

***

"ఆంధ్రులకు నచ్చినది జనవాణి" అని జనవాణి ప్రకటిస్తుంది.

కాని, అంటీ హిందీలకు నచ్చినది జనవాణి— అరవలకు నచ్చింది జనవాణి అని ప్రకటిస్తే బాగుంటుంది ఆంధ్రులందరికి,

శ్రీ కె. వి. రెడ్డి- పిఠాపూర్ జమీందార్ వగైరాలకు తప్ప.

***

'ప్రకటనలకు పేరుపొందిన జనవాణి'

—జనవాణిప్రకటన

అవును అసత్య ప్రకటనలకు - దుష్ప్రచారానికి.

***

'నిందువార్తలకు జనవాణి'

—జనవాణి

అందుకే కాబోలు నిత్య వైశద్యంతో అంటే హిందీ అరస్టువార్తలు నిందుగావేస్తూ వాళ్లవిదారణతో తీర్మానాలు - జడ్జిమెంటులు వార్తలు మానుకోవడం!

***

'నిర్భయ వ్యాఖ్యలకు జనవాణి'

—జనవాణి

అంతేనమందు భయంవుండేది కాబోలు.

అవును పీపిల్సుపార్టీ ఎలక్షన్లో దెబ్బ తినడం-పతనమవడం!

పిటిస్సుటిపి బాక్సుకట్టి అలా ముఖపుటపై ప్రకటించే బదులు 'టులెట్' వేస్తే ఎడ్వర్ టైజుమెంటు వస్తుంది నాలుగుడబ్బులు కూడా వస్తాయి అందుమీద.

అదీ నా హృదయపూర్వక సలహా!

రైతు యాత్రలు- బహిరంగ సభలు.

జనవరి 12 ను. 19 వరకు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రకటన.

గా॥ ప్రకాశం కమిటీవారి విచారణ రిపోర్టును బలపర్చుమ, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ సూచనలను బిల్లులో చేర్చుటకై.

జనవరి 12 తేదినుండి 19 వరకు రైతు యాత్రలు—

20 తేదీన బహిరంగ సభలును,

జరిపి తీర్మానములను రివిన్యూ మంత్రిగారికి పంపండి.

రైతుసంఘ సభ్యులుగా చేరుటకు గడవు జనవరి 31

కొ. సత్యనారాయణమూర్తి,
ఆ॥ రా॥ రై॥ సంఘాధ్యక్షుడు

ఇంతకూ యూసంగతుల జవాబుల్కి- నాకు వ్రాయడ మేమిటి? జనవాణికే నేరుగావ్రాస్తే నాశకష్టం లేకపోయేదిగా?

ఇంతకూ స్నేహధర్మం పాటించాలిగా!

కాని ఒకమాట! ఇక అలాంటిప్రశ్నలకు జవాబులే నిశ్చయంగా ఆయాపేపర్లకే యిచ్చేస్తాను ఆజాబును జవాబుకు.

అయితే నాకువ్రాసే వుత్తరాల్లో ఆ కరాబ్ సంగతులు వేనికి?

బుచ్చి దేవాలయం.

ఈక్రింది సంజాయిషీ యివ్వండి

మహాశయులారా!

బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో వేంచేసియుండే శ్రీ కోదండరామస్వామివారి దేవస్థానమునకు ప్రస్తుతము న్నందు ధర్మకర్తలు సదరు దేవస్థానమునకు వుండు కొంబడిన పూర్తి ఆస్తిని అన్నివిధములు యితర వరుమానములన్నిటిని సక్రమముగా లెఖకు తీసుకొని రాలేదు- ఖర్చుపెట్టు మొత్తములకంటె అధనముగా ఖర్చు. లెఖలోచూపుచున్నందున ఖర్చుపెట్టకనే ఖర్చు వ్రాయుచున్నందున సక్రమమైన విచారణ లేకపోవుటవల్ల సదరు ధర్మసంస్థకు నష్టము కలుగుటవల్ల సదరు ధర్మకర్తలను తొలగించి సక్రమమయిన పరిపాలనరూ, వినియోగము జరుగగలందులకుగాను స్పెషల్ ఆఫీసరును నియమించవలసినదిగా ధర్మాదాయములను విచారించు మంత్రి గారికి అర్జీలు యిచ్చియున్నందుకు, అందున గురించి విచారించవలసినదిగా విచారణకు వుత్తర్వు చేసియున్నారు. భక్తివరులగు ప్రతివారున్నూ యీక్రిందవ్రాసిన పాంశములకు తగుసంజాయిషీ యీక్రిందవ్రాదరుకు దయచేసినయడల ధర్మమునకు సహాయపరులగుచున్నారు.

1 ఆస్తియుండు గ్రామం 2. మెట్ట, తోట, మాగాణి 3. సర్వే నెంబరు, విస్తీర్ణం 4 సదరు ఆస్తిలో యిప్పటికిని ఏమయినా యెవరికైనా విక్రయించినారా? 5. యెప్పుడు? యెవరికి? ఎవరు? యేఆస్తిని? యెంత మొత్తమునకు విక్రయించినారు? 6. నిల్వవుండబడిన ఆస్తివల్ల ప్రతి సంవత్సరం ఫలితంవల్ల ఎంతవరుమానము వచ్చును.

నీలితోట్ల బాడుగలవలన యెంతవరుమానము వచ్చును, బావుల బాడుగలవల్ల యెంతవరుంబడి వచ్చును. చెట్లవిక్రయంవల్ల యెప్పుడెప్పుడు, ఎంతెంత, మొత్తములు వచ్చినవి—

మేనకూరు బలరామిరెడ్డి,
బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పోస్టు.

చుండి ఠీవాణాం

జిల్లాకలెక్టరువారు, డిప్టికలెక్టరు, తహశీల్దారు, గారలు 7 తేది చుండివచ్చి ఎస్టేటును కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సు స్వాధీన పెట్టుకొనిరి-

ఇనుపపెట్టె తెరవగా

మారని పోర్చుగీసు రూపాయ	1
చెల్లని అర్థణా	1
మొత్తం	2

అక్కరాలా రెండు ధనరాసులు నిల్వయుండినవి.

—ఒకవిలేకరి.

దర్శిపాలితం

అతను ఆడవారివిషయంలో చాలా అవినీతిగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

'ఎస్టేటుద్యోగికుడు అదస్త్రీల విషయంలో చాలా అవినీతిగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు- ఇక్కడరం వగైరాపోట్లు ఎంత క్షుంగ్రంగం జరిగినా యింకా బుద్ధి రాలేదు అతనికి- ఓ ఎస్టేటా! ఇంకా యిలాంటి ఉద్యోగుల్ని కూడా గారిమాలు మీదకు పాటుచేసుకుంటున్నావా?

పెద్ద పేమ్నాడు గారూ! నీకు తెలిసీకూడా ఏం తోక్కం వుద్యోగావనం ?

—రహస్యవేది!

స్టౌ బీడీ
ఒకసారిపీల్చి పొగాకునందలి సువాసనను గమనింపుడు.

రైతులోకం

కరువు పరిస్థితులు

కొన్ని ఆంధ్ర, తమిళ జిల్లాలలో రుపానువల్ల, వరదలవల్ల, పంట నష్టమైపోయి, క్షామపరిస్థితు లేర్పడినవి. స్థానిక రైతుసంఘములు క్షామ నివారణ కార్యక్రమమందు మునిగియున్నవి.

అఖిలభారత సంస్థాన రైతురక్షణ దినము

అ. భా. కిసాను కౌన్సిలు అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శిగారి ప్రకటన ననుసరించి, డిసెంబరు 7-వ తారీఖున ప్రధానమైన సంస్థానములందు రైతురక్షణ దినము జరుపబడినది.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

చేరంపూరులో గుడుటీనది కద్దనున్న కొంత పొలాన్ని రైతులు సాగుచేసుకోవాలంటే, స్థానిక జలాదారు వద్దన్నారు, కాని వారిని అడ్డు పెట్టలేకపోయినారు. పిదప 200 మందిని కట్టలు, కత్తులు యిచ్చి, జలాదారు రైతులపై దాడిచేసినారు. రైతులకు వారికి జరిగిన మారణసంఘర్షణలో 9 మంది చనిపోయినారు; 20 మందికి గాయములు తగిలినవి.

ఆగ్రాజిల్లా రైతుసమావేశము

ఆగ్రాజిల్లా రైతు సమావేశము ఫతేపూర్ సిక్రీలో శ్రీ విజయసింగుజీ పాఠక్‌గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. పంటనష్టమయినందున శిస్తు రిమిషను యివ్వవలెననియు, రైతుఋణవిముక్తికి తగు ఏర్పాట్లు చేయవలయునని తీర్మానములు గావించబడెను. జమీందారీపద్ధతి అమూలాగ్రంగా రద్దు గావలెనని సభవారు ఏకకంఠంతో ఆమోదించిరి.

సింధురాష్ట్రం

ఈ రాష్ట్రంలోని రైతులకు 'హరి' యను పేరుగలదు. ఈ హరులందరు శ్యాడోబాంబర్ద కాసన సభ్యుడైన మహమ్మదు అమక్ ఘోషోగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయిరి.

అబ్ వాబ్ మున్నగు అక్రమ శిస్తులను వెంటనే రద్దు గావించవలెనని సభ వారు తీర్మానించిరి. రైతులపట్ల జమీందార్లుచూపు విపరీత వైఖరిని సభవారు ఖండించిరి. సమావేశమునకు వచ్చిన 5 గురు రైతులు అరెస్టుచేయబడినందులకు, జమీందార్ల పోలీసువారి ఖండనకు పాత్రులైరి.

బీహారు

మాంగీరుజిల్లా వాస్తవ్యుడగు పండిత కార్యానందశర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద 6.వ రాష్ట్రరైతు సమావేశము జరిగినది. అధ్యక్షుడు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గముయొక్క వైఖరిని తీవ్రముగా విమర్శించుచూ నిట్లుచెప్పెను.

"[illegible] రైతుల దుర్భర పరిస్థితుల గురించి కన్నీరుకార్చుచు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వారు [illegible] కొమ వీర్పరచిన వాటిలోకే విరుద్ధంగా ప్రవర్తించిన జమీందార్ల పక్షలో పాల్గొనుచుండుటవలన వీరి ప్రవర్తన అపోహలకు కారణమగుచున్నది"

మధ్యరాష్ట్రములు

బేతుల జిల్లా రైతు సమావేశమునకు 800 ప్రజలు హాజరైరి. నాగపూరు వాస్తవ్యుడు శామ్రేడు దండేకరు అధ్యక్షత వహించెరు.

మాల్ గుజారీ పద్ధతి రద్దుగావలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

పంజాబు

పంజాబు మరియు పరిసర సంస్థానములందు నిర్బంధ విధానము మితిమీరుచున్నది. రైతు నాయకులనేక మందిని జైల్లోకినాలుచేసి, శిక్షలు విధించి ప్రభుత్వము, సంస్థానాధీశులు హింసించుచున్నారు.

మహారాష్ట్రం

దేవళను, ఖానేశ్పూరు, కొలాన్ అను ప్రదేశములలో కిసాను సమావేశములు జరిగినవి. బొంబాయి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ఎప్పటి కప్పుడు యిదిగో అదిగో అంటూనే రైతులకు ముఖ్యమయిన సమస్యలను చర్చించి కార్యరంగంలోకి దిగక ఆలస్యము చేయుట సభవారిచే ఖండింపబడినది.

జిల్లా రైతుసంఘములో 2000 మంది యిప్పటికే సభ్యులుగా నున్నారు.

క్షామం

కాళహస్తి తాలూకా

జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాల కంటెను దుర్భర స్థితిలో నున్నది. ఇందుకు కారణం అన్ని గ్రామాలు జమీందారీ గ్రామాలై సరియైన నీటివసతులు లేవు జమీందారీ గ్రామాలైనందున భూమి శిస్తు తగ్గింపులు, తక్కావి ఋణములకు అవకాశము లేదు. మంత్రుల వద్దకును, కలెక్టరువారివద్దకును రాయబారములు వెళ్లిరి. జమీందార్లచే అగసర రిపేర్లు చేయించెదమనియు, కొన్ని కొండ్లరిపేర్లను ప్రయత్నించెదమనియు కలెక్టరువారు సెలవిచ్చిరి. తే 10 వ పబ్లిక్ శాఖామంత్రి గౌ యాకూబ్ హాసన్ గారు యీ తాలూకాకు వచ్చియుండి ప్రజల బాధలుచూచి చాల పరితపించిరి. కూలిపనులు కల్పించ ప్రయత్నించెదమనిరి.

జమీందార్లు, జిల్లాబోర్డువారు, పంచాయతీ బోర్డులు, వీలున్నంతవరకు పనిపాటలు కల్పించి తిండికొరకు మలమలమాడే ప్రజలకు కూలి దొరకునటుల చేయ ప్రార్థన.

దబ్బల వెంకట్రాఘవరెడ్డి
తా. కా. క. ప్రెసిడెంటు.

***

కొణతనేరి గ్రామం.

పెద్దవరి పైర్లువేసి మూడుగెలలైనను యింత వరకును బొత్తిగా వర్షములేదు పైర్లు ఎండిపోయిన విషయం జమీందార్లకు, ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచున్నాము. కార్మికశిల్పలు గ్రామంవిడచి పోనున్నారు.

***

పశువులకు, మనుష్యులకు త్రాగుటకు నీళ్లు సయితము లేక అల్లాడుచున్నారు. ఈ బాధ యిట్లుండగా యీ తాలూకాకు వచ్చిన ఎక్సైజు దోగ్గి బాధ గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటువలె నున్నది. ఈవుద్యోగులను కృష్ణిపక్కడి ఎట్లని రైతులు దిగులుపడియున్నారు. ప్రభుత్వంవారు యీవిషయంలో తగుశ్రద్ధ నైకొని రైతులను రక్షించవలెను.

డి. వెంకటరమణారెడ్డి

***

పోలూరు తాలూకా తడ గ్రామ పరిసరాలు.

యీసంవత్సరం బొత్తిగా పంట లేనేలేదు. పశువుల మేతకొరకై వడ్రక్రయ చెప్ప శక్యముకాదు. గ్రామాలన్నియు కాటక పరిస్థితులలో నున్నవి. శిస్తు మాజరాలకై అర్జీలు పంపుకొనియున్నారు.

***

వెంకటగిరి

వరిధాన్యం వెల రు 40 నుండి రు 68 లకు పెరిగినా నిల్వవుంచుకున్నవారు అమ్మడంలేదు. రాగులు, సజ్జలు పుట్టి 1కి రు 50 నుండి 95 వరకు పెరిగినవి. అనేకమంది ఒకపూట గంజితో కాలం గడుపుచున్నారు. ఈ వూరిలో మకాముచేసిన జిల్లా కలెక్టరువారితో క్షామపరిస్థితులు ప్రజలు ఎఱుకపరచిరి. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు సంప్రతించి కూలి కల్గించు పనులు పెట్టించెదమనియు, ధాన్యమును యితరచోట్లనుండి తెప్పించి సహకార్ల ద్వారా స్వల్పధరలకు విక్రయించు ఏర్పాటు చేయించెదమని కలెక్టరుగారు తెలిపిరి.

రాజప్రతినిధికి సన్మాన నిరాకరణం

రాజప్రతినిధి పాట్నాకు రాజప్రతినిధి దర్భంగ మహారాజాగారి అతిథిగా వెళ్లేటప్పుడు మునిసిపాలిటీవారు సన్మానం యివ్వకూడదని తీర్మానించారు.

సభలు

ఆంధ్ర జమీందారీ కమిటీ మీటింగు-	17-18 తేదీలు మద్రాసు మైలాపూరు- లజ్ చర్చి రోడ్డులో- నాగేశ్వరరావు పంతులవారి శ్రీబాగ్ బంగళాలో జరుగును—
నెల్లూరు జి॥ జ॥ రై॥ సంఘ మీటింగు-	20-12-38 తేది ఉదయం నెల్లూరులో జమీన్ రైతు పత్రిక ఆఫీసులో జరుగును—

పై రెండు సమావేశాలు జమీన్‌దారీ బిల్లును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఏర్పరచబడినవిగాన సభ్యులే గాదు రైతు ప్రముఖులు గూడా విచ్చేయవలెను—

చౌక టిక్కెట్లున్నవిగాన గమనించవలెను.

(డిసంబరు 14 నుండి జనవరి 20 వరకు రు 10 ల టిక్కెట్లున్నవి.)

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు కాం॥ పార్టీ సమావేశం.

వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షను 19 తేది గనుక 18 తేది సాయంత్రం పార్టీ కనవీన పార్టీసభ్యుల సమావేశం జరుగుతుందని పార్టీ సెక్రటరి [illegible] రంగారెడ్డిగారు ప్రకటించారు.

ఈసమావేశం కాంగ్రెసు ఆఫీసులో జరగాలని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని అజ్ఞ.

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో

నాయుడుపేట పర్గేణా.

[illegible] రైతులు [illegible] లేఖలేదు. పిటిక [illegible] 12-12-38 వరకు రు 480 అయినది. [illegible] 40 గ్రామాలు బొత్తిగా [illegible] తిండికి [illegible] మాగాణి 600 [illegible] రిపేర్లు [illegible] ప్రార్థన.

—వి. వి. నర్సయ్య.

క్రొత్త రకం సిమెంటు!

ఒకసారివాడి పరీక్షచేయుడు!!

బస్తా 2-0-0 మాత్రమే.

డాల్మియా సిమెంటు.

గట్టితనముచేత పేరుపొందినది. మద్రాసుగవర్నమెంటువారు పాకనాశేనంబర్ద ఆనకట్టలకట్టుటకు 400000 బస్తాలను, మద్రాసు కార్పొరేషన్ 80000 బస్తాలకు ఆర్డరు ఇచ్చినారు.

నెల్లూరుజిల్లా ఏజెంట్లు:—
మాడరన్ ఇంజనీర్సు, నెల్లూరు.

శ్రీ కోదండరామ యునైటెడ్ స్టోర్సు

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

మా స్టోరులో నాణ్యమైన ఫౌంటెను [illegible] పుస్తకము, [illegible] విక్రయించుచున్నాము [illegible]

యస్. వి. రంగయ్య,
ప్రొప్రయిటరు.

జమీన్ రైతు

16—12—38

జమీన్ రైతుల కర్తవ్యం.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘం వారు ఈ 17-18 తేదులలో మద్రాసులో ఆచార్య రంగాగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై నివేదికనుగూర్చి ఆలోచింతురు.

మొన్న 14 తేది యీనివేదికనుగూర్చి ఆలోచించడానికి సమావేశమైన కాంగ్రెసు శాసనసభా పక్షంవారు తాము నివేదికను చదువలేదని తిరుగా జనవరి 16 తేదికి వాయిదా వేసుకొనిరి. ఏది ఎట్లున్నా జనవరి తే 20 ది ఈనివేదిక శాసనసభలో చర్చకు రానున్నది-

ఋణచట్టానికి తర్వాత ఈబిల్లుతో మరొక పెద్ద తుపాను రేగవచ్చును. కాని ఋణచట్టం ఇరుపక్షాలు బహుళ సంఖ్యాకులకు సంబంధించినది. ఇదో? ఒకపక్షం కోట్లకొలది కర్షకులు, మరోపక్షం వేళ్ళమీద లెక్కింప దగిన జమీందార్లు- ఋణచట్టం విషయంలో న్యాయశాస్త్రాలు ధనికుల పక్కే ఎక్కువ మొగ్గుచూపు చుండినవి. ఈ చట్టమో న్యాయ ధర్మశాస్త్రాలన్నీ జమీందార్లకు ఎదురే! అయితే గత 136 సంవత్సరాలుగా దౌర్జన్యంచేసి న్యాయధర్మశాస్త్రాలను కాలికింద తొక్కి పెట్టి తమలకోమాలనే సాగిస్తుండినారు.

మొదట పరిపాలన కొచ్చిన ఈస్టిండియా కంపెనీగాని, తర్వాత పాలనకొచ్చిన బ్రిటీషు ప్రభుత్వంగాని బలవంతుల పక్క మొగ్గక తప్పిందికాదు. ఈనాటికి గదా ఏకించి దధికారమైనా ప్రజా ప్రతినిధుల హస్తగతము కాగలిగినది. అలాంటప్పుడు ఏ జాతికి ఇంతకాలంగా అపకారం జరిగిందో- ఆజాతికిన్యాయం జేయడం ప్రభుత్వానికి అవసరంగదా? అదే యీకమిటీ వారుతలపెట్టింది. కంపెనీవారు వ్రాసుకొన్న ఒక తుక్కు అగ్రిమెంటుకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వం సంతకం బెట్టింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంగూడా దాన్ని ఆమోదిస్తూ ఆ అగ్రిమెంటు మరత్తుల నములు జరపాలన్నది. అదే కమిటీ రిపోర్టు-

ఇందుకు కొన్నిపత్రికలు అక్రమంగా పెంచిన జమీందార్ల వరుమానం తగ్గిపోతుందనీ, 136 ఏండ్లగా జరుగుతుండిన ఆచారాన్ని మార్చడం భావ్యంగాదనీ, జమీన్దారీ రైతులకు శిస్తులుతగ్గితే రైతువారీ రైతులు గూడ ఆప్రకారం తగ్గించమంటారనీ, ఆలా తగ్గిస్తే ప్రభుత్వానికి దబ్బెట్లానసీ, వితండవాదాలుచేస్తున్నవి. మొత్తానికి కమిటీలో వ్యతిరేకాభిప్రాయులలో మీర్జాపురం దప్ప తక్కిన వారందరున్నూ, అన్ని పత్రికలున్నూ 1801నాటి శిస్తునిర్ణయం న్యాయమేనని అంగీకరిస్తూ తక్కిన కారణాలు పేలవమైనవి చూపుతున్నవి, చాలాకాలంగా జరుగుతున్నదనేది గూడా కారణమైతే దొంగ, జీవితకాలమంతా ఆవృత్తిలోనే నిమగ్నుడై అతడు పోలీసుచేతులో చిక్కి-న్నాడు ఆచారబద్ధాన్ని కోర్టు ఒప్పుకుంటుందా?

కమిటీవారి అభిప్రాయప్రకారం జమీన్ రైతు ప్రశ్న పర్మినెంటు సెటల్ మెంటు త్రాటితో బంధింపబడింది. రైతువారీ ప్రశ్న:- శిస్తు న్యాయ సూత్రాలబట్టి నిర్ణయింపతగింది. పైగా ఈబిల్లుతో ప్రభుత్వకోశ మేమీకాకందను. రైతులకు యింతమాత్రం ఉపకారంగూడా చేయలేకపోతే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంపే రుతోచలాయించడానికే హక్కు-లేదు

అసలు యీబిల్లు చాలుతుందా అనే ప్రశ్న ఉండనేఉంది. రైతులకోర్కె జమీందారీ పద్ధతిని కూలదోయాలనే. దానికిలోపడే చిన్నచిన్న సంస్కరణల చర్చిస్తున్నది:

రేపు సమావేశంకానున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర జ. రై. సంఘంవారు యీ నివేదిక పట్ల తమ అభిప్రాయాన్ని ప్రకటిస్తూ బలవంతులైన జమీందార్ల పన్నాగాల నెదుర్కొనుటకు తగిన కర్తవ్యాన్ని నిరూపింతురని కోరుచున్నాము.

ఆంధ్ర జమీన్ రైతుసంఘ సమావేశము

మద్రాసులో డిసెంబరు 17-18 తేదులు

జమీన్దారీ విచారణసంఘ నివేదిక పై అభిప్రాయం ప్రకటించుటకును, జమీన్ రైతుల కర్తవ్యా[illegible] నిరూపించుటకును [illegible] పై సంఘంవారు ఈ 17-18 తేదుల్లో మద్రాసు [illegible] [illegible] జరుపదలచుకున్నారు.

రంగాగారుగూడ వస్తున్నారు. కమిటీ సభ్యులు [illegible], [illegible] ప్రముఖులెల్లరు రావలెను. [illegible]

జమీందారీ బిల్లుగొడవలు

—చిత్రగుప్తుడు.

విచారణ కమిటీ నివేదికాకన్య ముక్కు-చెవులు తెగ్గోయ్యాలని ఉండే మంత్రి కూటానికి (క్యాబినెట) నేను పోను నాబంధువర్గముండే పార్టీ సమావేశానికి తోడకపోయివిడచిపెట్టమ"ని జనకుడు ప్రకాశంపంతుల్ను బట్టుకొని భోరునవడ్చిందట. కన్న కడుపుగదా! అట్లానేనని 14 తేది శాసనసభా కాంగ్రేసుపార్టీ సమావేశానికి తోడుకొచ్చాడట. పదిమంది బంధువర్గంలోబడిపోయిందిపాపం! బహుళసంఖ్యాక ఆప్తవర్గమంతా ప్రాణ భయంలేదు మేమున్నామని మాట యిచ్చారట.

సభ్యులు నివేదిక చదువలేదన్నందున తిరుగా 16.1-39 తేది పార్టీ సమావేశానికి వాయిదావేశారు-

***

జనవరి 16 తేది పార్టీ సమావేశమనీ, 17 తేది నుండి తిరుగా శాసనసభ ఆరోగ్యచట్టం కోసరం కూడుతుందనీ, 20 తేది జమీందారీ విచారణ కమిటీ నివేదికను శాసనసభలో చర్చిస్తారనీ తెలుస్తోంది-

***

ఆనివేదికాకన్య క్యాబినెట్కు పోవడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నదని ఊహిస్తే మంత్రికూటంలో జమీందారో కాయనిఉన్నాడనీ, పెదతండ్రి రాజాజీకి గూడ ఆమెయందు అభిమానవాత్సల్యాలు అంతగా లేవనీ, తక్కిన మంత్రివర్గంలో బహుళులు పెత్తండ్రి నోటికి కనిపెట్టుకొని ఉంటారనీ, అందువల్ల ఏకాలం ఎట్లా ఉంటుందోనని భయపడి బంధువర్గంలో విడిచిపెట్టమని కోరిందనీ ఊహించవలసియుంది.

***

మాపెదనాయన సంతానమైన ప్రొహిబిషన్ చట్టం, ఋణచట్టం వీటి మీద మాతండ్రి ప్రకాశంపంతులకు దురభిప్రాయంలేనప్పుడు, వారిని మట్టు మర్యాదలతో సాకి, సంతరించిఆదరించి అభిమానాలుచూపి నప్పుడు, మాతండ్రికి యిప్పటికి ఏకైకసంతానమైన నామీదెందుకు మాపెదనాయనకు యింత ఖావేషీ అనిపాపం! ఆబిడ్డ కన్నీరుబెట్టుకుంటుంది.

***

ఈ అమ్మాయి వివాహ విషయంలో జమీందార్లకు అనుకూల సంబంధం కుదర్చాలంటాడు రాజాజీ- సుతరాం పనికి రాదంటారు అమ్మాయి బంధు వర్గంగాని, జనకతండ్రిగాని. ఈ పెండ్లి విషయంలో రాద్ధాంత సిద్ధాంతాలు చెలరేగే సూచనలు కనబడుతున్నవి-

***

రాజాజీ కాదుకూడదంటే కుటుంబం విభాగాలద్యే దాకా గూడానడుస్తుందేమోనని నాభయం.

జమీన్ రైతులారా! మీరంతా జనవరి 20 తేది ప్రధాన ముహూర్తం నాటికి మద్రాసు చేరి బంధు వర్గాన్నంతా కూడగట్టుకొని ఆ బిడ్డసుఖపడే జాతకం చూడవలసి ఉంటుంది. ఈ లోపల మీకుల సంఘాల కట్టు బాట్లకులోనై మీ మీ యభిప్రాయాల వర్షరూపంగా కురిపించండి.

మీసంఘబలం చూపారా బ్రహ్మదేముడు గూడ మీ న్యాయమైన కోర్కెల కాదనడానికి వీల్లేదుసుమా!

రివిన్యూబోర్డు మెంబరు రాక.

రివిన్యూబోర్డు మెంబరు ఆప్లక్ దొరవారు 14 తేది నెల్లూరుకలెక్టరుతోగూడా ఉదయగిరికి వెళ్లి కాటకపరిస్థితులు దర్శించి అక్కడనుండి కడపకు వెళ్లినారట-

జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు కోదండరాంరెడ్డిగారు ఉదయగిరి వెళ్లి మెంబరుగార్ని దర్శించి జిల్లాలోని కాటకపరిస్థితులు నివేదించారట. ఫారెస్టు పంచాయతీ ఫుల్లరిమాత్రం సగానికి తగ్గించారట. కలిగొండకు శ్రీ పర్మిటుగా పశువులను తోలుకొనే విషయం కలెక్టరుగారితో సంప్రతించుతో మన్నారట. [illegible] [illegible] [illegible] పోతున్నారు. కొన్నిరోడ్లపనైనా ఏర్పాటుచేయమని కోరితే పైవారికి వ్రాస్తాము ఎట్టిపేట్లు [illegible] చూస్తామన్నారట-

ఉదయగిరి తాలూకా అక్కడక్కడ దారిలో కొన్న కనబడ్డందున జిల్లాఅంతా ఆమాదిరే ఉన్నట్టు వారుఅభిప్రాయ పడ్డట్లుంది. దాలా భాగం [illegible] [illegible] [illegible] పంటలు ఎండిపోయింది- [illegible] [illegible] లేదు-

మరి జమీందారీ ప్రదేశాల్లో [illegible] [illegible] లేదు. జమీందారు పలకడు, ప్రభుత్వం పట్టించుకోదు. వారిదాపు దిక్కు-దాపుగా వుంది. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] శాసనసభ్యులు [illegible] [illegible] శాసనసభనుండి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సభ్యులు వారివారి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వానికి [illegible] [illegible] తగిన సాయం [illegible] ప్రజలు [illegible] పోతున్నారు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] శాసనసభ్యులు [illegible] [illegible] ప్రదేశాలు దర్శించాలి. ([illegible])

ముల్లు-మొగ్గ

—సంజయుడు

రైతాంగం అందరికంటె కష్టతరమైన ఫెడ రేషన్ గురించి పెదవి మెదల్చకుండడం, భార తీయ హోంమంత్రి యింగ్లండులో సంచారం చేస్తూ వుండడం, మాకు బ్రిటిషువారు ఫెడరేషను విష ఫలాన్ని మనకెత్తిన రుద్దటానికి తీవ్రకాల పరిస్థి తులు అన్వేషిస్తున్నారని నమ్మకుంటారా? కద్దం టారా?

***

సంస్థాన ప్రజల ఆందోళన వలన బ్రిటిషు ప్ర భుత్వం కాంగ్రెసుకు లొంగిపోతే ముస్లిములు ఎంతత్యాగం చేసైనా ఫెడరేషన్ ఎదిరిస్తామని అఖిలభారత ముస్లింలీగు బెదిరిస్తున్నది. దీన్ని బట్టి ముస్లింలీగు సంస్థానాల్తో లాలూచీ పడ్డదా అంటే ఏమయినా తిట్టా?

***

సంస్థానాల్లో విజయపోరాటం మహాత్ముని వ్య క్తిగతంగా మరల్చింది. ఇంతకు సైనా సంస్థానాధీ శులు తెలుసుకొని ప్రజాకోర్కెలు కొంతవరకైనా అంగీకరిస్తే అందరికీ క్షేమం లేకపోతే యీ గం పాను పూరికే ఆగిపోదు. ముస్లింలీగు తాటాకు చప్పుళ్లకు యీ కుందేళ్లు బెదర్తవా?

***

హైదరాబాదు స్టేటు కాంగ్రెసు హిందూ మతతత్వ పూరితమైందని, సత్యాగ్రహం మొలకతు లతో కొందరు స్వార్థపరులు నడుపుతుందేదని నైజాము ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియున్నారు. తద్దోష పరిహారార్థం ముస్లిములు కూడా యీ సత్యాగ్రహంలో చేరుతున్నారు. ఇటీవల యిద్దరు ముస్లిములు అరెస్టుకూడా అయినారు. ఇప్పుడేమం టదో నైజాము ప్రభుత్వం?

***

తలలేని ముసలివారిని చంపుకోకుండా ఏలా పోషిస్తారో, ఆ విధంగానే విదేశీ గుడ్డలను విస ర్జించి ఖద్దరును ప్రోత్సహించాలని వ్రాశాడు గాంధిజీ హరిజన వ్యాసంలో. కాంగ్రెసు జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంట్లు యిందుకెందరిస్తే ఎంతశోభ నడు స్తుందో చూడండి. వినాయకుని ప్రార్థన మా నెల్లూరు ప్రెసిడెంటే ముందడుగేస్తే మంచిది.

***

కాంగ్రెసులో అవినీతి పెరిగి పోతున్నదని గాంధిజీ చెంపదెబ్బ కొట్టుతున్నా, మెంబర్లను చేర్చడంలో జమీందార్లతో లాలూచీపడి అక్ర మాలు జరుపబడుతున్నాయని ఘోషిస్తుంటే రాష్ట్రకాంగ్రెసువారు తాపేలు సదరు వహిస్తూ, కుండు, కుండు అనకుండా మౌనవ్రతం వహిం చడం తుంటర్యమే నంటారా?

***

గాలివానవల్ల కొంపలు, పశువులు, పంటలు అంతానాశనమై అల్లో లక్ష్మణా అని ఏడుస్తుంటే కొందరు అధికారులు కడుపులో చల్ల కదలకుండా కూర్చొని సరియైన రిపోర్టులు పంపక పాతపాటే పాడారు. కాని అసలు మంత్రే బయలుదేరేటప్ప టికి అప్పుడేమంటారు? ఉన్నదున్నట్లు వ్రాయక తప్పింది కాదు. అధికార్ల చిత్తవృత్తులు మారితేగాని దానికి యీ పాపం కాలదా ఏమిటి?

***

ఇండియా సహాయ కార్యదర్శి బట్లర్ హెడ్ గారి సంచారం ప్రయివేటు గాబట్టి ఆంధ్రమహా సభవారికి దర్శనానికి, విజ్ఞప్తులు చేయ్యాటు కేమిటుకు వీలులేకపోయిందని రాశారే కంటు న్నాడు. అయితే కలకత్తాలో కాంగ్రెసు ప్రెసి డెంటు సుబ్బారాయుడితో మాట్లాడింది కూడ ప్ర యివేటే కాబోలు?

***

జమీందారీబిల్లు

జమీందార్ల పత్రికని తిట్టి పోస్తివే ఆ 'ప్రజామిత్ర' ఏమంటున్నది?

"ఎస్టేటులాండ్ యాక్టు కమిటీకి అధ్యక్షత వహించి శ్రీ ప్రకాశం పంతులు తయారుచేసి మ ద్రాసు రాష్ట్రానికి చేకూర్చిన రిపోర్టు మద్రాసు జమీందారీ రైతు జనుల పాలిటి కామితార్థ ప్రదా యినిగా వుంది. ఆ రిపోర్టును ఆధారంగా తీసుకొని శ్రీ ప్రకాశం చేసిన శాసనము జమీందారీ రైతులను అభ్యుద్ధరించునదిగా వున్నా యి. ఇందుతో శ్రీ ప్రకాశం గారు జమీందారీ రైతులకు దీపంపెట్టి మొక్కదగిన దివ్య పురుషుడైనాడు. అయితే ఈ సంతోషమున జమీందారీ రైతులు పరవశులై కార్యాంతర పర్యా ప్తులు కాకూడదు. తమ శక్తులను అన్నిటిని ఏకోన్ముఖంచేసి వారు శ్రీ ప్రకాశంపంతులు తలపెట్టిన బిల్లును చట్టముచేయుటట్లు చూడాలి: జమీందారులే కాకుండ కొన్ని వృద్ధకాంగ్రె సు పత్రికలు కూడ శ్రీ ప్రకాశంపంతులు తలపెట్టిన సంస్కరణలు చెల్లరానివని అంటు న్నాయి. ఇందువలన దీనికి ఎంతటి ప్రతిఘ టన ఉండగలదో సులభంగానే ఊహించ వచ్చును. ఈ ప్రతిఘటనను పరాస్తంచేసి జ మీందారీ బిల్లును చట్టంచేయడానికి శ్రీ ప్ర కాశం పంతుల్ని జమీందారీ రైతులు విశేషం గా బలపరచవలసి వుంటుంది. అవశ్య కర్త వ్యాన్ని జమీందారీ రైతులు గుర్తింతురుగాక!"

స్వర్గాన్నుంచి ప్రజాభ్యుదయానికి భూలోకానికి దూకిందని మురిసిపోతిమే! ఆ 'కృష్ణా పత్రిక' ఏమంటున్నది?

"సన్నకారు కమతాలు, జమీందారీ రైతు లు చెల్లించు పన్నులు కూడ [illegible] 1802 [illegible] 18[illegible] [illegible] కాని ఇటీవల భూములు సారము [illegible] పంటల ధరలు పెరిగినను, రూపాయి విలువ తగ్గిపోయినను, ఆనాటి శిస్తును హెచ్చింప రాదనని వాదించుట యెంత సహేతుకమో యోచించుడు! శిస్తు నిర్ణయాధికారమును జమీందారులకు లేకుండ చేయుట యుక్త మే కాని రాజ్యాంగమునకు స్వతస్సిద్ధముగ గలహక్కు ఏ "స్టేటు" ను నష్టపరచుకొ నుట కొప్పుకొనరాదు. శిస్తు నిర్ణయాధికా రము పరాధీనము చేయుట యెంతదోషమో శాశ్వతముగ వదలుకొనుట కూడ అంతదో షము,— కేవలము ఆత్మహత్యాతుల్యము. రాజ్యాంగమునకు మూల ప్రాతిపదికమది.

***

రాజ్యాంగ అవసరములతో గాని సంబంధ ము లేకుండ శిస్తును శాశ్వతముగా వొక యం కెకె నిర్బంధించి యుంచుట రాజనీతి కాజా లదు."

17-వ తేదిన గుడివాడలో జరిగిన ఆం ధ్రాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనంలో ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు రాజన్ గారి మీద ఓ దెబ్బ తీశారు. పేరుకు జాతీయవాదియైననూ పాశ్చాత్య వైద్యులగుటవలన దేశీయ వైద్యాన్ని ప్రోత్సహిం చడం లేదని, [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] నావారు దేశీయ వైద్యాభివృద్ధి కాంగ్రెసు లక్ష్య యమని గావించిన తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారని నిరసనభావాలు వెలిబుచ్చ బడ్డాయి కొన్ని! ఈసీటు నిజంగా లక్ష్మీపతి కిచ్చివుంటే యీపాటికి దేశీయ వైద్యం ఖండాంతరాల్లో కూడా ప్రా కేది. యింతటికి దురదృష్టం!

***

ఏ. ఆర్. కాలేజీ సీనియరుక్లాసు స్టూడెంటు ఒకడు యింతవరకు జూనియర్ లోగాని, సీనియర్ లోగాని ఏ ప్రొఫెసరు తన్ను ఒక ప్రశ్న అడి గలేదట. ఇక ఒక డిజిట్ మార్కులు వచ్చా యంటే విచిత్రమేముంది?

***

అఖిలభారత జమీందార్ల మహాసభలో పా ల్గొనదలచుకున్న పిఠాపురం రాజా గారు స్థానికంగా తన రైతులవిషయంలో [illegible] గావించిన త్యాగమేమిటో ఎవ్వరో చెప్పగలరు చూస్తాం?

రైతు మహాసభ:

నెల్లూరుజిల్లా రైతుమహాసభను [illegible] జిల్లాబోర్డు [illegible] [illegible]

[illegible] అన్ని విషయములకూ [illegible] వ్యం వహిస్తుంది.

ఆటవీమంత్రి [illegible] నున్నారు. తేది తర్వాత [illegible]

విశాఖ మహాసభ.

విశాఖపట్నంజిల్లా 16 వ రాజకీయ మహాసభ శృంగవరపుకోట తాలూకా [illegible] లో డిసెం బరు 24, 25 తేదీలలో జరుగును.

([illegible]:— [illegible] ప్రతినిధులు, [illegible] [illegible] ఏర్పాటు చేయబడును.)

జి. బి. అప్పారావు,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు,
[illegible]

ఫిలింరహస్యాలు.

ఫేమస్‌ఫిలిం.

[illegible], శాస్త్రి, [illegible] ప్రథమంలో [illegible] బయలుదేరాడు. ద్వితీయ [illegible] పాలరెడ్డితో [illegible] బయలుదేరాడు. లిజెన్ [illegible] దీనికి ఏం సం బంధంలేదు. ఫిలిం ప్రింటింగుకు బొంబాయి చేరిం ది. ఇక [illegible] సిద్ధం.

కుబేరా పిక్చర్.

కుబేరాఫిలింకు, కుబేరాపిక్చరుకు ఏ సంబం ధంగాని, ఆర్థికసంబంధంగాని ఏమీ లేదట. [illegible]

తుపాను భీభత్సము.

రివిన్యూమంత్రి గారు ప్రకాశం పంతులుగారు రివిన్యూబోర్డు మెంబరుతో స్వయంగా తుపా ను ప్రదేశములకు వెళ్ళి స్వయంగా ప్రజలబాధలు చూచిరి బాధితుల సహాయార్థమయి గవర్నరు గారు కూడ ఒక విజ్ఞప్తిని ప్రకటించి యున్నారు.

నష్టపరిహారసంఘములు చకచకా పనులు అతి చురుకుగ జరుగుచున్నవి. కైకలూరు, బందరు, గుడివాడ, కృష్ణా జిల్లాలో ఐదు తాలూకాలలో పైర్ల చెడిపోయిన విస్తీర్ణము యె 16[illegible],58; కూలి పోయినయిండ్లు 21215; చచ్చినపశువులు 38589; చనిపోయినవారు 89. ఓ ప్రళయతాండవ లీలా లమా! ఆంధ్ర దేశంమీద నీకెందుకింత కన్నెర్ర?

నెల్లూరు రాజకీయ బాధితుల సంఘం

యీసంఘంవారు తే 24 ది శుక్రవారం సా యంకాలము 4-30 గంటలకు నెల్లూరు [illegible] (టౌనుహాల్లు) [illegible] జరుగును.

[illegible]

సదరు [illegible] అవలు జరుపుచున్నారు [illegible] కు పోలీసు 2 పర్యాయములు [illegible] కాలేదు. సదరు [illegible] పాదములు [illegible] కోర్టు వారిచ్చేయుంటకు తే 28—11—1938 తేదీ [illegible] 2 వ ప్రతివాది [illegible] 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై [illegible] తెలియును. [illegible]

యం. వి. సు[illegible]య్య,
వాది ప్లీడరు.

• సంస్థానాల విషయాలు •

ఢెంకానల్ సంస్థానం.

ఢెంకానల్ సంస్థానాధీశుడు ప్రజలకు కొన్ని రాజ్యాంగ వాక్కులు నిచ్చుటకు సమ్మతించెను. ఈ వాక్కులు వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంనుండి ఆచరణ లోనికి వచ్చును. ఇందువలన ప్రజా ప్రతినిధులకు పరిపాలనా విధానంలో సంబంధము కలుగును.

***

తల్చేరు సంస్థానం.

తల్చేరు సంస్థానాధికార్లు కొన్ని సంవత్సరాలనుండి పన్నులను అమితంగా హెచ్చించి ప్రజలను బాధించుటచేత 20 వేలమంది యిళ్లు, వాకిళ్లు, వదిలేసి ఉత్కళంలో రాష్ట్రీయ దొరతనంవారి పరిపాలన క్రిందవున్న అంగులకు వెళ్లారు. 20 వేలలో 10 వేలమంది స్త్రీలు- ప్రధాని విశ్వనాథ దాసుగారు వెళ్లి మరల సంస్థానంలోకి వెళ్లమని కోరగా 'ప్రాణాలైనా వదలెదముగాని, సంస్థానంలోకివెళ్లి అవమానం భరించలేమని' తెలిపిరి- వీరిని గురించి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వంవారు ఇండియా ప్రభుత్వం వారికి వ్రాశారు.

***

కటక్ పౌరుల సభ

11 తేదిన కటక్ పౌరులు సమావేశమయి ఇండియా ప్రభుత్వ సహాయంతో ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని స్వదేశ సంస్థానాలు గావించుచుండే అమానుష నిర్బంధములను నిరసించుచు మంత్రి వర్గం వారు సంస్థానప్రజలకు వీలైనంత వరకు సాయము చేయవలెననిరి.

***

రాజకోట.

నాజీ సంప్రతింపులు ఫలించలేదు. అరెస్టులు, లాటీచార్జీలు, విచ్చలవిడిగా జరుగుచున్నాయి. దుర్బారువద్ద పికెటింగులో 12 తేదీన 121 మంది అరెస్టు చేయబడిరి; లాటీచార్జీ జరిగి 18 మంది గాయపడిరి. అరెస్టయిన వారిలో 40 మంది స్త్రీలు. కొంతకాలము తరువాత స్త్రీలను వదలిరి. ప్రజా పరిషత్తు వారు భూస్వాములు శిస్తులు చెల్లింపరాదని కోరుచు విజ్ఞాపనమును ప్రకటించిరి పన్నులను చెల్లింపకుండుటకు సిద్ధగా వున్నామని యిదివరకే 1000 మంది ప్రమాణపత్రాలు- యిచ్చి వున్నారు. ప్రజాపరిషత్తు జండాలు వేలకొలదిగా వాలంటీర్లచే షాహిదు దినమందు అమ్మబడెను.

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి కొమార్తెగారుకూడ అరెస్టయి యున్నారు. 12 తేది వరకును అరెస్టు అయిన వారి మొత్తం 1864.

***

మేవారు

రాజపుటానాలో మేవారు సంస్థానం ప్రజాందోళనకు, సంస్థానాధీశుల పై శాచిక అక్రమాలకు అగ్రస్థానం వహించివుంది. అక్టోబరు 30 తేదీన ప్రజలు గొప్ప ప్రదర్శనం జరుపగా, వారి మీద పోలీసువారు గంటసేపు లాఠీచార్జిచేశారు. 200 మందికి పైగా దెబ్బలు తగిలాయి. ఇచ్చటి పోరాటం అనుదినం క్లిష్ట పరిస్థితులు చెందుచున్నది.

***

ఫిలింలపై నిషేధము

హైదరాబాదులో భక్త తుకారాం అనే ఫిల్ములో "వందేమాతరం" పాడి వుండడంవల్ల పోలీసులు సినిమా ప్రదర్శనం నిలిపి వేయించారు, వరంగల్‌లో గృహలక్ష్మి ఫిలింకూడా ప్రదరించకూడదన్నారు.

వర్కింగు కమిటీకి సంస్థానాల ప్రతినిధులు

12 తేదిన వార్ధాలో జరిగిన కాంగ్రెస్ వర్కింగుకమిటీ మీటింగువారికి తమతమ సంస్థానాల్లో పరిస్థితులు తెలుపడానికి ఢెంకనాలు, హైదరాబాదు, అజ్మీరు, మీరాట్సారా మొదలగు సంస్థానాల ప్రతినిధులు వెళ్ళిరి.

***

హైదరాబాదు

సత్యాగ్రహోద్యమం విజృంభిస్తూ వుంది. పోలీసుల నిరంకుశరాజ్యం తాండవ మాడుతూవుంది. పత్రికలలో దీనిని గురించి ఎంతయో దుష్ప్రచారము జరుగుచున్నది. వ్యక్తులను తన్నమని అల్లరి జట్టులను పంపుచున్నారు. విద్యార్థుల ఉద్యమం దినదినం అభివృద్ధి అవుచున్నది. వందేమాతరం నిషేధ సందర్భమున 3 వేలమందికి పైగా విద్యార్థులు సమ్మెకట్టి యున్నారు.

***

ఔంధ్

ఔంధ్ రాజా శ్రీమంత్ బాలా సాహిబ్‌గారు 8 తేదిన రెండవసారి గాంధిజీని కలుసుకొని సంస్థాన ప్రజలకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మొసంగుటకు తయారు చేసిన చిత్తు నిర్మాణముపై చర్చించెను-

నవల్ ఘూర్ సంస్థానం

ఈసంస్థానంలో మద్యపాన నిషేధపు టుత్తర్వు జారీ చేయబడింది.

పొత్తపి పంచాయతీ గలభా

హనుమారెడ్డికి జోక్యం ఉందా?

కడపజిల్లా పొత్తపి పంచాయతీ ఎన్నికల్లో (హనుమారెడ్డి చెల్లెలి అత్తగారిగ్రామం) హనుమారెడ్డిగారు జోక్యంబుచ్చుకొని అల్లరిచేయించి ఎలెక్షన్ జరక్కుండా చేశాడనీ- కాంగ్రెసుప్రభుత్వంతో చెప్పి పంచాయతీ రదుచేయిస్తానని బెదిరించిపోయినాడనీ, పొత్తపిగ్రామ కాంగ్రెసు సంఘంవారు వ్రాశారు-

దీని నిజానిజములు తెలుపమని కడపజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘానికి వ్రాయగా అల్లరిజరిగి ఎలెక్షన్ నిలిచిపోయింది వాస్తవమనీ, హనుమారెడ్డిగారి ప్రోత్సాహంతో జరిగిందని చెప్పుటకు వీలు కాదనీ వారు వ్రాశారు.

గ్రామసంఘానికి మేమిచ్చే సలహా ఏమిటంటే! ఈలాంటి చిన్నవిషయాలు జిల్లాసంఘానికి వ్రాసి తద్వారా విచారణజరిగించడం అవసరంగాని చీటికిమాటికి పత్రికలకెక్కడం మంచిది కాదని మాసలహా-

—(జి॥ రై॥ సం)

నెల్లూరు

దేవాలయబోర్డులు మూడు

నెల్లూరుజిల్లా దేవాలయ బోర్డులు మూడు చేశారు-

కావలి బోర్డు.

కావలి- కందుకూరు- కనిగిరి- దర్శి- పొదిలి కలిపి ఒకబోర్డు చేశారు. ఇందలిసభ్యులు. (1) పెరుమాళ్లనాయుడు (2) అక్కాయినాయుడు (3) శివారెడ్డి (4) ఓలేటిలక్ష్మీనారాయణశెట్టి (5) పొట్టుపల్లి గురప్పనాయుడు (6) వి. చెంచయ్యనాయుడు (కాంగ్రెసుపక్షానికి కంకణామం పెట్టినవారు) (7) కేతపోట్ల రంగయ్యగారలు.

నెల్లూరు బోర్డు.

నెల్లూరు- కోవూరు- ఆత్మకూరు తాలూకాలు కలిపి ఒకబోర్డు చేశారు. ఇందలిసభ్యులు (1) గొట్టిగుండాల బాలకృష్ణారెడ్డి (2) అక్కపనాయుడు (3) మేనకూరు శీతన్న (4) శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డి (5) ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య (6) రంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి (7) కాటంరెడ్డి రామరెడ్డిగారలు-

గూడూరు బోర్డు.

గూడూరు- రాపూరు- వెంకటగిరి- పోలూరు- వెంకటగిరి డివిజను కలిపి ఒకబోర్డు చేశారు. ఇందలిసభ్యులు (1) బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి (2) శ. వజ్రాంగం (3) కల్యాణరామిరెడ్డి (4) జేగా రామిరెడ్డి (5) పొన్నలూరు రాఘవరెడ్డి (6) తరశా చెంచుసుబ్బయ్యశెట్టి గారలు-

మూడుబోర్డులకు ప్రెసిడెంట్లు ఎన్నికలు 16—12—38 తేదీన జరుగునని తెలుస్తున్నది-

బోర్డులసంఖ్య పెరగొట్టి [illegible] గంధం తాత [illegible] పోయినట్లు వ్యాఖ్యానములు చెరిగిపోయి కేవలంకోట్లో పట్టికొట్టి రాయించుకుని వర్ణించినట్లు అవుతుంటుంది అని మా అభిప్రాయం-

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.
సన్నము - జరీచేటు - రాజపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు
అన్నిరకాలు ధోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదాగీరల మర్చింగు
రకాలు_ తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.
ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించియిస్తాము గూడ.
వెల సరసం - ఫల మధికం.

రాయవరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

పెరాలిసిస్ క్యూర్

ప డిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
క్ష యించిన అవయవములను చక్క చేయును.
వా తమునెల్ల ధ్వంసమొనర్చును.
త క్షణమే గుణమునిచ్చును.
ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.
న యమగుటకు మెట్టి సంశయము లేదు.
కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు వెల రు 5-0-0 లు.

డాక్టరు. బొమ్మా కేశవులు,
పడమటి స్వతంత్రిల్లు సంతపేట, నెల్లూరు.

జమీందార్ల కమతాలు యం 50 లు మించకూడదు.

———x———

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ తీర్మానాలు.

——(o)——

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారు క్రింది తీర్మానముల గావించిరి:—

(1) ఎట్టి క్రమపరిహార మివ్వక జమీందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయునంతకాలము జమీన్ రైతులకు శుభము, శాంతి, రక్షణ కలుగదు. జమీందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయక జమీన్ రైతులకు సౌకర్యాలు కల్పించ జాలే ఏ చట్టమయినను, జమీన్ రైతు సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించ జాలదుగాక, కేవలం తాత్కాలిక సౌకర్యమును కలిగించేది మాత్రమే.

జమీందారీ బిల్లుకు ఆమోదాన్ని తెలియచేస్తూ, క్రింది సూచనలు బిల్లులో కి చేర్చవలెనని కోరెను.

(1) 1908 సం॥ ఎస్టేటు లాండు అమెండుమెంటు ఆక్టు ప్రకారం, ఎస్టేట్లుగా నిర్ణయింపబడిన అన్ని ఎస్టేట్లకు యీ ఆక్టు వర్తింపవలెను.

(2) ఈ బిల్లు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టినప్పటినుండి అమలులో నున్నట్లు పరిగణింపబడవలెను.

(3) జనవరి 20 వ తేదిన జరుగు శాసనసభలోనే బిల్లు ప్రవేశపెట్టవలెను.

(4) ఇన్ఫ్యూడెడ్ ఈనాములక్రింద ఈనాందారులకు ఆక్టుప్రకారం జిరాయితీపాక్కు స్వతంత్రించుచున్నప్పుడు కంపెనీ సేవకు యేమాత్రం నష్టం చేయరాదు. గాన రిపోర్టులోని ఈనాంల విషయమై కంపెనీ సేవకును తొలగించవలెను.

జలాధారములు.

(5) జలాశయముల నన్నింటిని పరిశీలించి ప్రస్తుతము మరమ్మతులలోవున్న జలాధారముల అన్నిటిని ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి 3 సం॥ లలోపల సాగుకు పూర్తిగ వుపకరించు లాగున ప్రభుత్వమే బాగుచేయించవలెను. ఇందుకు ఒక యింజనీరింగు కమిషన్ జిల్లాకొకటి ప్రత్యేకంగా యేర్పరచి వాటికైన ఖర్చులను జమీందార్ల నుండి వసూలు చేయవలెను.

(6) ప్రతి ఎస్టేటు కొక జలాశయ నిధియేర్పరుపవలెను.

(7) జలాశయముల నీటి పట్టుబడి, సామర్థ్యమును బట్టి ఆయకట్టు నిర్ణయింపవలెను.

సర్వే

(8) ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి ఒక సం॥ లోపుగ సర్వేకానట్టి అన్ని ఎస్టేట్లలోను తప్పని సరిగా సర్వేచేయవలెను. ఖర్చులు రైతులపై వేయరాదు.

శిస్తు వసూలు

(9) శిస్తుబకాయిపై, చరాస్తిని జప్తుగాని వేలంగాని చేయరాదు.

(10) రెంటు నోట్లను తాలూకా ఆఫీసుల దగ్గరనే జమీందార్లు దాఖలు చేయవలెను. ల్యాండు రెవిన్యూ వసూలు విషయములో తీసుకు రావలసిన కోర్టుఫీజు లేకుండా చేయవలెను.

(11) శిస్తు చెల్లించుటకు జూన్ 30 వరకు అవకాశముండవలెను.

(12) అన్ని ఎస్టేట్లలోను ఒకేమాదిరి రివిన్యూ విధానం వుండవలెను.

(13) Bought-in lands ను జమీందారు తనపాటు కౌలుకుగాని, సదరు భూమి సాగు చేయుటద్వారా గడించునంతవరకు తన స్వాధీనములో వుంచుకోవచ్చును. కాని యేపరిస్థితులలోను స్వాధీనకాలము 3 సం॥ కన్న మించరాదు. నిర్ణీతకాలమయిన తరువాత ఆభూమిని సదరు పెనకటి జిరాయితీ దారునకే ఆక్టుప్రకారము లోబడి ఆభూమియొక్క పట్టా నివ్వవలెను.

స్వంత కమతములు.

(14) రైతు ల్యాండు హోల్డరుకు 50 యకరములకన్న యెక్కువ స్వంతభూమి వుండరాదు. సదరుపాక్కు కన్న హెచ్చు స్వంతభూమి కల జమీందార్లు కౌలుదార్లకు జిరాయితీ పాక్కు యివ్వవలెను. స్వంత కమతములను పై వరకు లోబడి రద్దుచేయవలెను. రద్దుగావింపబడిన స్వంత కమతముల భూములను ప్రభుత్వ వశము చేసుకొని సాగుకొరకు వ్యవసాయవృత్తి కలిగిన పేద ప్రజలకు సహకార పద్ధతులపై పంచిపెట్టవలెను. పైసూత్రం ప్రకారం జమీందారుకు వుండే స్వంత భూములను సాగుచేయు కౌలుదార్లను 5 సం॥ లోపల కౌలుభూములనుండి వెళ్లగొట్టరాదు.

ఏజన్సీ ప్రదేశాలు.

(15) షెడ్యూలులో యీ ఆక్టు ఏ తేదీని అమలులోనికి వచ్చునో ఆ తేదీన పూర్తి, అసంపూర్తి మినహాయింపు ప్రాంతములకుగూడ యెట్టి మార్పు మినహాయింపు లేకుండా పైఆక్టులో వర్తింప చేయాలి.

(16) మద్రాసు ఏజన్సీ ఇంటరెస్టెడ్ లాండు ట్రాన్సుఫర్ ఆక్టును జమీందారీ యేరియాలలో కూడ, కొండజాతుల ప్రజలను భూమినుండి తొలగించకుండా వుండునట్లు మార్పవలెను.

——

జేపీ సా సా జాతి సమితిలోని శాస్త్రజ్ఞులు ఆ శాఖలయందలి పరిస్థితులను, ఆహారములను పరిశోధించి శరీరపోషణకు ఆహారములు ఆవశ్యకమనియు, పాలు పెరుగులవల్ల బలము హెచ్చుననియూ కనిపెట్టిరి.

* * *

నూజవీడు తాలూకా కాంగ్రెసు ఓటర్లకు విజ్ఞప్తి

——

ఈతాలూకాలో కాంగ్రెసు మెంబర్లను చేర్పించుటలో చాలమోసం, కుట్ర జరిగింది. కొందరు కాంగ్రెసువారు 63 గ్రామాల్లో 3000 మందిని చేర్పియుండగా కొందరు జమీందారులతో 16 గ్రామల్లో 3000 మందిని చేర్పియున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెసు జమీందారులకు వ్యతిరేకులకు సోషలిస్టులు, రైతుల స్వాధీనంలో వుండనియ్యు, ఎన్నికలకు తమకు సహాయము చేసినచో జమీందారుల అనుకూలముగ ప్రవర్తించెదమని కొందరు జమీందారులతో కుట్రసలిపి యున్నారు. ఈ కుట్లంతయు రాష్ట్ర సంఘంవారికి రిపోర్టు చేయబడియున్నది. కాని యింతవరకును యీఅక్రమాలను గురించి యేలాటి విచారణ జరుగలేదు.

కపటు దేశభక్తుల ప్రయత్నాలన్నీ పూర్తి అయినవి. జమీందార్ల పక్షంవారిని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగా పెట్టుచున్నారు. కాబట్టి యీ దొంగలెవరో గుర్తించి, మీఓట్లను సరియగు ప్రతినిధులకే యివ్వ ప్రార్థన.

—ఒక కాంగ్రెసు సభ్యుడు.

——

వెంకటగిరి ఉదంతాలు

——

అరవమాలల మీదికి తుపాకి

డిసంబరు 4 వ తేది వెంకటగిరి అరవమాలల మీద అడవిలో చిన్న ఏలినవారు తుపాకిగురిచేసి బెదిరించినారని తెలుస్తోంది.

ఏనాదివానిని చావమోదుట.

3 తేది సాయంకాలం కామతూరు సుబ్బడు అనే ఏనాదివాణ్ణి, ఎక్సయిజు యిన్స్పెక్టరు ఇంటి ముందు వారిజమాను ఆనంద పరవశ శీలి విలాసంతో మర్దన చేస్తుండినాడు. ఎక్సయిజు సబ్ యిన్స్పెక్టరుతో చెప్పగా జమాన్ను పై సేమునిచెప్పినవారికి మంగళహారతులు పట్టించాడు. పోలీసురిపోర్టు చేయబడింది. ఇంకా విచారించగా యేనాదివాడి భార్యకు సంబంధించిన వ్యవహార విషయ సందర్భమన్ని తేటంగా తెలిసింది.

ఎస్టేటు బందిఖానాలో.

కొత్తపల్లి రైతులు 6 తేది ఉదయం ఎస్టేటు అడివి మనుషులు సంస్థానపు బందిఖానాలో పెట్టి తలుపు తాళంవేసిరి. ఈవిషయం పోలీసు నోటీసుకుగూడ తీసుకపోబడింది కొత్తచట్ట ప్రకారం ఖయిదుపాక్కు గూడా సంపాయింతారా కలియులయ్యా!—

—స్వ. విలేక.

——

నెల్లూరు మున్సిపల్ ముచ్చట్లు.

——

బడ్జెటులో యీ క్రింది ఖర్చులు తగ్గించవచ్చునని నా చిన్న సలహా.

(1) వాటర్ లారీ:—సంవత్సరానికి రు 3 వేలు యిది మింగుతుంది. చాలామటుకు రోడ్లు తారువేశారు కాబట్టి దీన్ని నిలిపివేసి షైర్ యింజనుగా వుపయోగించుకోవచ్చు.

(2) రెండో టాక్సు కూవరింటెండెంటు:—ఈ వుద్యోగం అవసరాన్ని బట్టి సృష్టించింది కాదనేది బహిరంగ రహస్యమే. రద్దుచేస్తే రు 500 లు మిగులుతుంది.

(3) పర్సనల్ అలవెన్సులు:— పెంగమాటాలు మీద యిచ్చివుండే పర్సనల్ అలవెన్సులు అన్నీ తీసివేస్తే రు 1000 లు మిగులుతుంది.

(4) ఓవర్సియరు ఒకరిని తీసివేస్తే రు 700 లు తగ్గుతుంది.

(5) ఇంజనీయరుకు ఇద్దరు గుమాస్తాలు అనవసరం ఒకరిని తీసివేస్తే రు 300 లు మిగులుతుంది.

ఆదాయాభివృద్ధి.

ఖర్చులు తగ్గించుకోవడమే గాకుండా న్యాయంగా మునిసిపాలిటీకి రావలసిన ఆదాయాన్ని రాబట్టుకోవలసివుంది.

(1) బస్సులపై పన్ను:—బస్సు 1 కి నెలకు రు 4 లు పన్ను వసూలుచేయుటకు మునిసిపాలిటీకి అధికారం కలదు. కాని యిప్పుడు రు 1 యీ వసూలుచేస్తున్నారు. అంటే దినానికి 0-0-6 లు అన్నమాట. రెండెద్దులబండికి దినానికి 2 అణాలు వసూలుచేస్తూ బస్సుకు 0-0-6 లు వసూలు చేయడం అక్రమం. కాబట్టి రు 4 లు వసూలు చేయడం న్యాయం, అరవరం టౌనులో 100 బస్సులు దాకా వున్నాయి. రు 4 లకు హెచ్చిస్తే నెలకు రు 300 లు, సాలుకు రు 3600 లు అధికంగా రాగలదు.

వచ్చేవారం మరికొన్ని

—ఒక విలేకరి.

——

మా ఆత్మకూరు తాలూకా పర్యటనం.

——

గంగాగోదయ్యా, నేనూ కలిసి డిసెంబరు 1 నుండి 8 తేది దాకా 16 గ్రామాలు సంచరించాం. అక్కడక్కడ కార్మిక - కర్షక అన్యోన్యతావశ్యకాన్ని నూర్పిస్తి - జమీన్ దారీ బిల్లును అవసర సవరణలతో బలపరచవలసిన ఆవశ్యకాన్ని నూర్పిస్తి బోధించితిమి.

మేము చూచిన చాలా గ్రామాల్లో పిటీకటి తక పైర్లు ఎండిపోవుట- రోడ్డులేనికారణ- వైద్యసహాయం లేకపోవుట హెచ్చుగా వుంది. కొద్ది ఖర్చుతో చిన్నపాటి కాల్వతీస్తే అన్ని గ్రామాలు సుభిక్షంగా పాదవలగును.

బి. వేమయ్యనాయు.

ఆ. తా. రై. సం. అధ్యక్షుడు.

——

జెయిన దిగంబరులు.

మైసూరు సంస్థానంలో పంతలగిరి పర్వతప్రాంతములందు చుట్టుపక్కల 8 మైళ్ళ వరకు నగ్నంబరులగు జైన సన్యాసులు తిరుగుచున్నారు వైరాగ్యం పర్యాటన గావించెదరు.

——

సాధుపుంగవునిచే కనిపెట్టబడిన కామామృతం

ముసలితనము లేకుండ చేయుటకు వీర్య పటుత్వము లేని వారికి లేపన శక్తి కలిగించుటకు సంతాన ప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్ష పెట్టుటకు ఈ మహారోగరాజము వెల్లడి చేయుట కెంతో మేము కలిగించితిమి వాడి తీరుడు. తిరా వివారించిన లాభమున్నదా! గుణము లేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యము రాయి వలె చేయును.

30 దినముల సీసా రు 4-8-0 చిన్నది రు 2-8-0

(రతిశాస్త్రం ఉచితం)

డాక్టర్. ఎ. కనకరాజు,

చికాకోల్.

• అశరీర వాక్కులు •

కాంగ్రెసు ఎక్కడ?

జపాను వస్తువుల్ని బహిష్కరించా లన్నాము.

కాని రోజూ మద్రాసు చైనాబజార్లో లెక్కకుమించిన జపానుసరకుతో బజారంతా అతిచౌకగా నిండివుంది.

మరి జపానువస్తువు బహిష్కరణ మెక్కడ?

భారతదేశ వస్తు ప్రోత్సాహ మెక్కడ?

ప్రజాసామ్య చైనాదేశాన్ని అసభ్యతకు వెరవకుండా జపాను కబళిస్తూవుంటే సానుభూతేకాక సహాయంకూడా చేసింది భారతదేశం. కాని జపానువస్తువుల్ని బహిష్కరించడంలో యింకా విజయం గాంచలేదు.

***

ప్రతి భారతహృదయమేకాదు ప్రతి సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేకి జపానువస్తువుల్ని బహిష్కరించాలి.

అది ప్రతివాక్కుని విధి, బాధ్యత అని గుర్తెరిగిననాడె మన బహిష్కరణోద్యమం విజయవంతం కాగలదు.

జపానుకు ఒక గొడ్డలిపెట్టు పెట్టినట్టు అవగలదు.

లేకపోతే ఎంతకాలం మనగృహాలు జపానువస్తువుల్తో నింపబడివుంటాయి.

మనం జపానువస్తువులు మన చైనా సోదర రక్తమని తలచి వాటిని అంటితే రక్తపుకూడు తిన్నట్టని ఒట్టుపెట్టుకొని ప్రజ్ఞతో ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చాలి.

అప్పుడే జపానుపొగరు ఆసామ్రాజ విస్తీర్ణకాంక్ష తొలగుతుంది.

***

జర్మనీ హుంకారం

ఇంకొకటి. మనం జర్మనీ వస్తువుల్ని కూడా బహిష్కరించాలి. నేడు నిరాధాయులైన యూదులవిషయంలో నాజీల దుండగాలు దిమనసీతి పైశాచిక తాండవం- దౌష్ట్యం అపరిమితంగా ప్రబలిపోతోంది. దీనిని అరికట్టే సాధనం యూదపుజాతికి లేకుండాపోతుంది. మరి హిట్లరు సర్వస్వతంత్రుడు- సర్వదమనుడు కదా!

ఏ పాశ్చాత్యదేశమూ హిట్లరును ధిక్కరించలేదు. భయం! బలవద్రాజ్యాలుకూడా నోరెత్తలేవు

మనం విదేశవస్తువుల్ని బహిష్కరించడంలో ఎంత విజయం గాంచుతామో స్వరాజ్యం మనకు అంతచేరువ నున్నదన్నమాట.

***

విదేశవస్తువుల బహిష్కరణ మనదేశ దాస్యవిముక్తికి, నిరుద్యోగ దారిద్ర్యానికి సత్వర ఆర్థిక స్వరాజ్యసాధనానికి ప్రథమ సోపానము.

స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహమే మన ఆర్థిక దాస్య విమోచనము.

కాని కొందరు మనకు విరోధులు బ్రిటిషువాళ్లే గనుక బ్రిటీషువస్తువుల్ని బహిష్కరిద్దాం అని అంటారు.

మరి కొందరు అంతమాత్రానికే స్వరాజ్యం సమీపిస్తుందా అని వాదిస్తారు.

కాని సింపిల్- నిరాడంబరమైన మన సోదరహస్త కళలోంచి నేసిన ఖద్దర్ని ధరించడానికి జంకే- ప్రోత్సహించని వాళ్లు ఎందరులేరు.

ఒకప్పుడు ఖద్దరుగుడ్డఅంటే ఎర్రగుడ్డను చూసి పశువులు బెదిరినట్టు బ్రిటీషు ప్రభుత్వానికి ఖద్దరుగుడ్డఅంటే జంకౌరు. జంకడమేమిటి లాంకషైరు మిల్లులన్నీ తుప్పు బూజుపట్టి కార్మికులకు తినతిండిలేక దేబిరించే కాలం ఆసన్నమై శ్రామిక విప్లవానికి గురియై సంధికి దేవులాడారు.

ఖద్దరులో అంత మహత్తు కీలకం వుంది.

నేడుకూడా దీక్షగా వ్రతంగా ఖద్దరును అందరూ కట్టితే రవి అస్తమించని బ్రిటీషు సామ్రాజ్యం గజగజ లాడుతుంది. సత్యంవద- ధర్మంచర అంటూ వుఫ్‌మంటే ఎగిరిపోయే శల్యావశిష్టుడు సీమసింహాన్ని జూలుపట్టుకొని వూపుతూన్న గాంధిమహాత్ముడు ఖద్దరుధారణలోని దివ్యశక్తిని ఎప్పుడో వెల్లడించాడు.

***

పోలీసోళ్లు

ఎర్రటోపీల వాళ్లకు (పోలీసులు) ఖద్దరంటే మండిపోయేరోజులు యింకా స్మృతిపథాన్ని వీడలేదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చినాకూడా పోలీసులకు డ్రెస్‌మార్పు కలిగించకూడదు. ఖద్దరు కట్టించకూడదు.

***

డబ్బుగలవాడికి కంటె కుదిరాళ్లు సంపాదించే పోలీసువాడిదే అధికపెత్తనం అధికారచలామణిగా వుందన్నాడు ఒకడు.

అవును మరి భారతప్రభుత్వం పోలీసుల వల్లనెగా నడుస్తూంది.

కాని పోలీసునౌకరీ అన్ని నౌకరీల కంటె చాల నీచమైంది అంటారు చలంగారు.

"చలం"గారి తత్వాన్ని అర్థం చేసుకునే మానవుడు యింకా యీశతాబ్దంలో పుట్టలేదేమో!

దర్శి తాలూకా సభలు

తే 26 ది పొతకమూరులో

ప్రాథమిక విద్యాష్టమ మహాసభ.

శ్రీ పొట్లపల్లి గురవ్యానాయుడుగారి అధ్యక్షతన జరుగును. శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య గారు సభా ప్రారంభకులు.

నాన్‌మిషనరీ ఎయిడెడ్ స్కూళ్ల మేనేజర్ల

ప్రథమ మహాసభ.

అధ్యక్షులు - శ్రీ దిరిశాల వెంకటరమణారెడ్డి గారు, ప్రారంభకులు- శ్రీ బత్తిని పెరుమాళ్ళు నాయుడుగారు, యం. యల్ ఏ; జాతీయపతాకోత్సవము- శ్రీ బొమ్మాశేషురెడ్డిగారు-

---

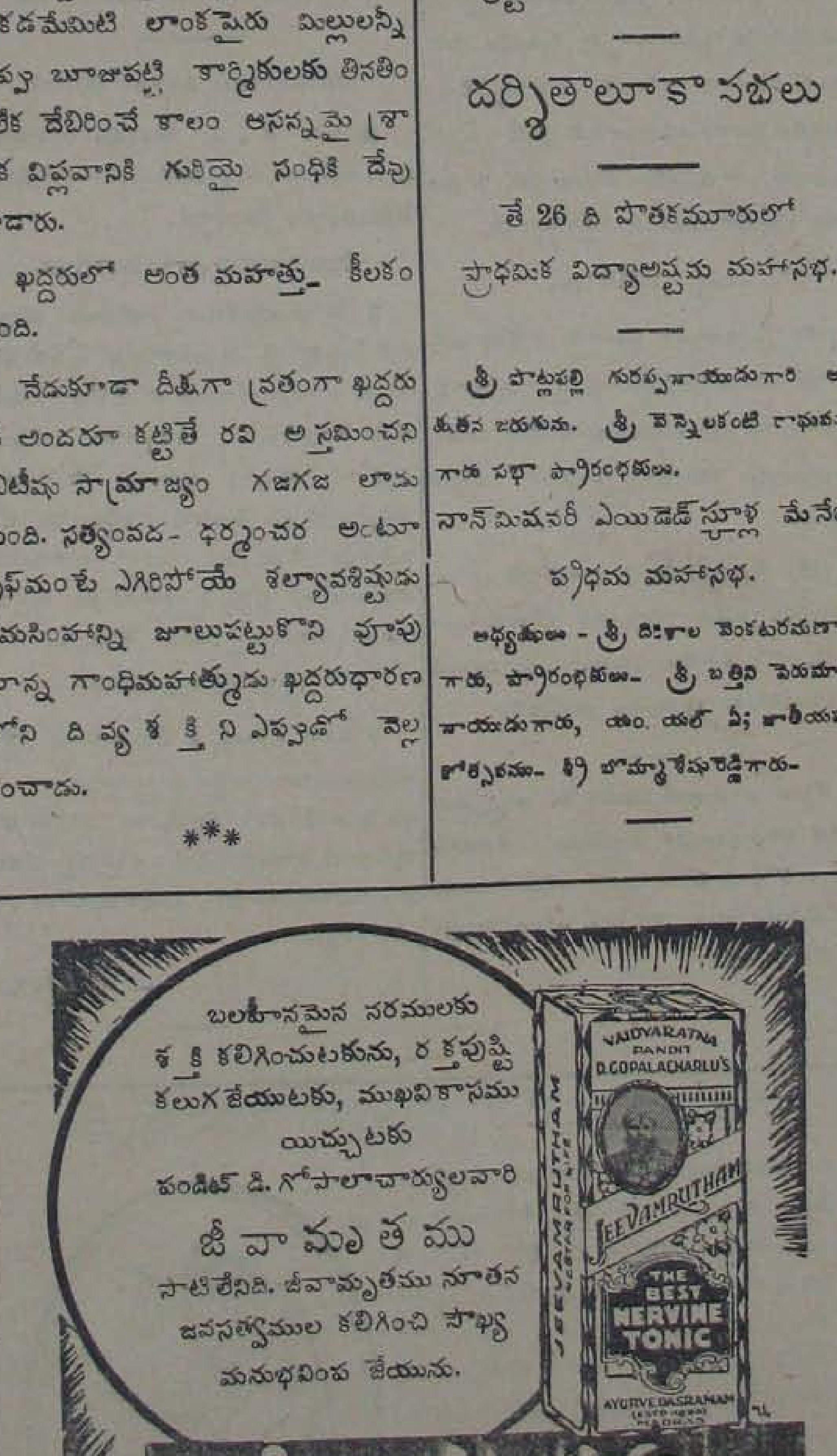

15-వ పేజీ కొనసా.

జమీందారీ విధానము యేలా పోవాలి?

పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటు ఉద్దేశ్యం ప్రకారం జమీందారు కేవలం కొంచెం కాపాడుటలో ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడవలెను, దొంగలను యితరనేరస్తులను పట్టుకొని ప్రభుత్వమున కొప్పగించవలెను, రైతు క్షేమమే తన క్షేమముగా భావించి వర్తించవలెను. తనకు వచ్చు శిస్తులో కొంత భాగము ప్రజోపయోగకరములైన వైద్యాలయములు, విద్యాలయములు, (పశు వైద్యాలయములు మున్నగువానికి ఉపయోగించవలెను- జమీందారు యీ తన కార్యములను నిర్వర్తించుటలేదు- కాన పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటు ఉద్దేశ్యమునకే భంగముగనున్నది- ఆకాలమున ప్రభుత్వమువారికి జమీందారుల అవసరము కలిగి వారు (జమీందారులు) పై విధుల నిర్వర్తించుటకును, శిస్తు వసూలు చేయుటకును, పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటు ఏర్పరచిరి. ప్రస్తుతకాలమున జమీందారులు తమ విధులను నిర్వర్తించక పోవుటయేగాక రైతులను అనేక విధములుగా బాధించుచున్న విషయము జగద్విదితము- ఇట్టిచో కమిటీవారి విచారణ ఫలితాలనుబట్టి జమీందారీ విధాన నిర్మూలనము సహేతుకము- కాన ఆ విషయము నివేదికలో స్పష్టపరచి యుండవలసినది- అట్లు చేయకపోగా పై చెప్పుచున్న కొత్త చట్ట పీఠికలో జమీందారీ విధానమును అంగీకరించినట్లు స్పష్టపర్చవలెనని సూచించుట విచారకరము. ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధము, ప్రజాప్రతినిధులకు తగనిది.

నీటిపారుదల వసతులు, బంజరుభూములు, అడవులు, పోరంబోకులు, కొండలు, డొంకలు, పచ్చికబైళ్లు, యితర సాముదాయక భూముల యందు రైతులకుగల పూర్తిహక్కులు గుర్తింపవలెనను సూచనలను, అక్రమవసూళ్లు [illegible] చేయబడుటను, భూములు సర్వే చేయించుటకును గల సూచనలను రైతులను తృప్తిపరచును.

జలాధారములు.

కమిటీవారు, జలాధారములను జమీందారు మంచిస్థితిలో నుంచవలెననియు, క్రొత్త జలాధారముల నేర్పరచవలెననియు తీరువాతో జలాశయ నిధిని యేర్పాటు చేయవలెననియూ, జమీందారు జలాధారములను మరమ్మతు చేయనిచో ప్రభుత్వమే అతనిఖర్చుమీద చేయించవలెననియూ, సూచించిరి. ప్రస్తుతమున్న చట్టములోనూ యిట్లే వున్నది అనుసరించవలసిన విధానము యిప్పటికన్న త్వరగా నడచుచుండవలెనను కమిటీవారి సూచన రైతులను తృప్తిపరచజాలదు. జమీందారులు మరమ్మతులు చేయించకపోవుటయు, రైతులు కోర్టుల్లో నష్టమనుభవించుటయూ, యిప్పటివలెనే జరుగును. కాన జలాధారములు కూడ ప్రభుత్వపరిపాలనక్రిందకే తీసుకొని, వాని పోషణకును, క్రొత్తవసతుల నేర్పాటుచుటకును కలయు ధనమును జమీందారువద్ద సాలీనా రైతు చెల్లించు శిస్తునుంచి వసూలుచేసి ఆమొత్తమును జలాశయనిధిగా యేర్పరచవలెను. పంచాయితీ వున్నచోట్ల నీటివసతులను వానికి అప్పగించవలెను.

హోటళ్లలో ఆహార పదార్థాలు

హోటళ్లలో వుండే ఆహార పదార్థములను [illegible] ఇండియన్ [illegible] వ్యవహారం [illegible] మందలిం[illegible] [illegible] వారికి [illegible] కొంత [illegible] గావించారు. [illegible] త్వరలో ప్రకటింప బడును.

***

జమీందారీ విచారణ కమిటీ

సిఫారసు చేసిన సూచనలు

5-వ పేజీ తరువాయి.

(బి) ఈ అధికారాన్ని ప్రభుత్వంవారు స్వతంత్రంగా వుపయోగించవలెనా లేక ఇతరులు కోరినపుడు మాత్రమే వుపయోగించవలెనా?

ఈ విషయాలను గురించి యిప్పటి ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులో చెప్పబడివుండేదంతయు రద్దుచేసి నీటిపారుదలకు సంబంధించిన స్థితిలో వుంచవలెనని జమీందారు విధులు, బాధ్యతలు గురించి స్పష్టంగా నిర్వచింపబడవలెను. ఈ విధులను జమీందారు నెరవేర్చ తప్పినయెడల, ప్రభుత్వంవారు ఆ నీటి వసతులను అవశ్యకాలంలోనే తమ పెట్టుబడితో రిపేరుచేయించి, యీ మొత్తాన్ని జమీందారీనుండి వసూలు చేయవలెను. పైరైతే ప్రతి ఎస్టేటులోను ఆదాయంలో ఒక నిర్ణీతభాగము యిరిగేషను ఫండుక్రింద ప్రత్యేకించబడవలెను. ఈ వరకుతో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వంవారు అవసర రిపేర్లు చేయుటకు అధికారమీయవలెను. జమీందారు తన విధిని నెరవేర్చకపోతే నీటి వసతులను కాపాడేదానికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక అధికారం వుండవలెను.

సర్వే.

నాలుగవ గ్రూపులో 5 వ ప్రశ్న ఒక్కటే వున్నది.

దానిలో

ప్రతి జమీందారీ నిర్బంధంగా సర్వేచేయించి, రికార్డు ఆవ్ రైట్సు సరిగ్గా వుంచవలెనా? అను విషయము కలదు.

సర్వేచేయించుటకు ఖర్చు అధికంగా వుండకపోతే, నిర్బంధంగా సర్వే చేయించవలెనని విచారణ కమిటీవారి అభిప్రాయం. సర్వేకగుఖర్చు జమీందారు కొంత, ప్రభుత్వం కొంత భరించవలెను. రయితుమీద యీభారం వేయడానికి వీల్లేదు. ఈ విషయంగురించి శాసనంలో స్పష్టంగా వుండవలెను.

ఇతర రుసుములు.

6 వ గ్రూపులో 6-7 ప్రశ్నలున్నాయి.

6 వ ప్రశ్న:— భూమిశిస్తు కాకుండా ఇతర రుసుములను కూడా రయితులవద్దను జమీందారు వసూలు చేయవచ్చునా?

చట్టాలలో చట్టవిరుద్ధమగు రుసుములన్నియు రద్దుపరచబడినవి. కాని జమీందారులు యింకా అక్రమంగా రైతులవల్ల కొన్నిరుసుములు వసూలు చేయుచున్నారు. మావిచారణలో ఒక్క జమీందారు మాత్రమే దీన్ని వప్పుకున్నాడు. అంతటను న్యాయవిరుద్ధమగు వసూళ్లు జరుగుచున్నవే వున్నవనుటకు మాకు సందియములేదు. ఇటువంటి నిర్బంధ వసూళ్లు మాన్పుటకు బిల్లులో కఠినమగు శిక్షలు నిర్వచింపబడవలెను.

7 వ ప్రశ్న:—

(ఎ) పశువులను మేపుకోవడం, పొలాలకు పచ్చిఎరువు, వంటచెఱకు మొదలగువాటిని గురించి రైతుకు సహజమైన హక్కు వున్నదా?

(బి) వీటిని వ్యవసాయం నిమిత్తం, కుటుంబ నిమిత్తం ఉపయోగించుకొనుటకు రైతుకు స్వతస్సిద్ధమైన హక్కు కలదా?

(సి) కాలిబాటలు, పోరంబోకులు, ఉమ్మడి భూములు, కొండలు అడవులు వీటివిషయంలో రైతుకు, జమీందారుకు వుండే హక్కులు యేలాంటివి?

ఈవిషయముల గురించి విచారణకమిటీవారు క్రిందివిధంగా అభిప్రాయపడిరి.

రైతు భూమికి స్వంతదారుడును, జమీందారు శిస్తువసూలుదారు మాత్రమే గనుక, భూమిలో వున్న అన్నిటిమీదను అతనికి స్వతస్సిద్ధమైన హక్కు కలదు. అతను వీటిని నిరభ్యంతరంగా అనుభవించవచ్చును. అనేక శతాబ్దాలనుంచి రైతులు వంశపారంపర్యంగా యీహక్కును కలిగివున్నారు. కాలిబాటలు కొండలు, ఫారెస్టు పోరంబోకులు మీదకూడ రైతుకు నిర్ధారణమైనట్టియు, చరిత్రాత్మకమైనట్టియు హక్కు కలదు.

గ్రామవర్తనలు, కాలిబాటలు, పశువుల నత్తములు, స్మశానభూములు, చెరువులు, కాల్వలు మొదలగు సామూదాయక పనులకై ప్రత్యేకింపబడిన ప్రదేశములపై హక్కు పల్లెకు కలదు. జమీందారునకు యేలాటి హక్కు లేదు. ఈ విషయం గురించి నిర్దుష్టంగా బిల్లులో వుండవలెను. సర్వే జరుగునపుడు యీప్రదేశముల గురించి స్పష్టంగా వుండి, అవసరరికార్డులు తయారు చేయవలెను.

పోరంబోకులు.

1884 సంగలో ప్రొప్రయిటరీ పోరంబోకులను గురించి ఫార్బెసుగారు వ్రాసిన వ్యాసం గురించి ప్రభుత్వంవారు గావించిన వుత్తర్వులో 2, 4, 5 పేరాలయందు క్రిందివిధంగా తెలుపబడెను:—

పోరంబోకులు జమీందారులవి కావు. ఇవి ప్రభుత్వంవారివి. రైతుకు వీటిమీద కమ్యూనల్ హక్కు గలదు అని ఫార్బెసుగారు వ్రాసిన వ్యాసం ఉపోద్ఘాతం 1882 సెప్టెంబరులో ప్రభుత్వంవారికి చేరెను. ఆ వ్యాసాన్ని పూర్తిచేయుడాని ప్రభుత్వంవారు ఫార్బెసుగారిని నియమిస్తూ తే 14-9-1882 దిన 988 నెంబరుగల ఉత్తర్వు గావించారు. తే 17-5-1883 దివరకు ఫార్బెసుగారు పనిచేసి వ్యాసాన్ని పూర్తిచేసి ప్రభుత్వానికి అందచేశారు. పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటును గురించి, ముఖ్యంగా చెంగల్పట్టు జిల్లాలో పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు జరిగిన పద్ధతిని గురించి రికార్డులు పరిశీలించి ఫార్బెసుగారు దీన్ని వ్రాశారు.

పోరంబోకు అనేమాట "పురంబోక్కు" అనే అరవమాటనుంచి యేర్పడినది. దీనిఅర్థం వదలబడ్డ ప్రదేశాలు అని. చిన్నచిన్న విషయాల్లో గ్రామాల్లో యిళ్లు, చెరువులు, కాలువలు, రోడ్లు, పశువులుమేసే బయళ్ళు, స్మశానాలు మొదలగునవనియు, పెద్దవిషయాల్లో కొండలు, అడవులు, ఉప్పుపర్రలు. ఇసుకరాయిలు మొదలగు వ్యవసాయానికి పనికిరాని స్థలాలుకూడా పోరంబోకులో చేరుతాయనియు, గ్రామాలలోవుండే పోరంబోకులు కొన్ని వ్యవసాయానికికూడా పనికి వస్తాయనియు, పనికిరావంటిని రిజర్వుచెయ్యాలనియు, ఫార్బెసుగారు వ్రాశారు. ప్రభుత్వంవారు ఇందుకు అంగీకరించారు. తరువాత యీయాకోపియను గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లు కొందరు లంచగొండులగు దురాత్ములు, రెవిన్యూ ఆఫీసర్ల కుట్రలకు లోబడి యివన్నీ జమీందార్లకు చెందినవేనని అంగీకరించారు. పోరంబోకులు, కొండలు, అడవులు, అడవి వలసాయనములు మొదలగు వాటిపైన రైతుకుండు హక్కునుగురించి తగాదా యీమాలేదు. కొత్తచట్టంలో యీ విషయం స్పష్టంగా వ్రాయబడవలెను.

జమాబంది:

భూమిశిస్తు యేలాటి మార్పుచేయుడానికి వీలు లేకుండా సుస్థిరంగా నిర్ణయించబడి, అమలులోనికి వస్తే జమాబందికి అవసరమే లేదు.

—సశేషము.

సుంకర సూర్యనారాయణ బి. ఏ., గారి అభిప్రాయము.

1937 సంగలో మద్రాసు శాసనసభ వారిచే నియమింపబడిన యెస్టేట్సులాండు ఆక్టు కమిటీవారి నివేదిక వెలువడినది. చిరకాలానుగతమైన హిందూ, మహమ్మదీయ యుగములందును అంగీకరించబడి పాశ్చాత్య ప్రభుత్వఫలముగా భారతదేశ పరిస్థితులెరుగని ఆంగ్లపాలకుల కతమున, న్యాయాధిపతులచేతను, జమీందారులకు మేలు కూర్పుటకై తీర్పులుచేయబడ్డ రైతుల భూస్వామ్యాధికారపుహక్కు తిరిగి రైతుల కివ్వవలెనని చేసిన సూచనకు రైతు లెంతయో కృతజ్ఞులు. జమీందారు రెవిన్యూ వసూలు చేయుటకు నియమింపబడ్డ ప్రభుత్వ ప్రతినిధి మాత్రమేగాని, అతనికి భూమియందు యెట్టి హక్కు లేదనియు, రైత్వారీ రైతులకు భూమియందుగల సర్వహక్కులును జమీందారీ రైతులకును కలవని స్పష్టపరచుట యెంతయు సమంజసము. ఈసూచన అంగీకరించిరేని రైతుల కనుకూలముగానున్న తక్కిన సూచనలును ఉన్నవి. 1802 పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటుకు క్రిందటి సంవత్సరపు శిస్తులే న్యాయమయిన శిస్తుగా నిర్ణయించుటలో కమిటీవారు అప్పటికిని యిప్పటికిని డబ్బు యొక్క విలువలో కలిగిన భేదమును గమనింపలేదను వాదము బయలుదేరినది. అప్పట్లో (1802 లో) భూమిమీదనుండి జమీందారుకువచ్చే శిస్తును బట్టియే పేష్కషు నిర్ణయించబడెను.

పేష్కషు అప్పటిధరలబట్టి కాయంగా నిర్ణయమైనపుడు, రైతుచెల్లించే శిస్తుకూడా అట్లే కాయంగా నిర్ణయించకపోవుట అన్యాయము కాదా? పేష్కషుమొత్తము అప్పటి ధరలబట్టి కాయంచేసినపుడు, అది ఏశిస్తు మొత్తమునుబట్టి నిర్ణయించబడెనో ఆశిస్తునూ అట్లే కాయపర్చుట కన్న న్యాయము వేరొండులేదు. శిస్తు ప్రభుత్వమునకు వసూలు చేసియిచ్చుటకుగాను దానిలో మూడవవంతు పొందుచుండు అజ్ఞతపొందిన జమీందారు రైతుల అవిద్యను, అజ్ఞానాన్ని, అమాయకత్వమును, బీదతనమును, ఆసరచేసుకొని శిస్తుల హెచ్చించుట అక్రమము, ధర్మవిరుద్ధము, పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు వుద్దేశ్యము వుల్లంఘనకరము. అనాడిలో న్యాయమైనస్థితి యెట్లుండినప్పటికి రైతులు శాసనరీత్యాగాని, న్యాయస్థాన తీర్పుల ద్వారాగాని తమ భూమిశిస్తు కాయముగా నిర్ణయమునట్లు స్పష్టముగా నిరూపించుకొనలేక పోయిరనియు, యేది యెట్లున్నను ప్రస్తుతమున్న

శ్రీ పి. పవనమ్మగారు.

కడప-జమ్మలమడుగు సర్కిల్లో విజయమందిన జిల్లాబోర్డు సభ్యురాలు.

రేట్లు చాలాకాలమునుండి రైతులు చెల్లించుచున్నారనియు కమిటీవారు తలంచినట్లు, అస్పష్టమయిన చారిత్రక కారణములచే యీరేట్లను నిర్మూలించుట ఆచరణలో కలుగు యిబ్బందులను ఒక వర్గమంతటికి (జమీందారీ వర్గము) కలుగు అన్యాయమును నిర్లక్ష్యపరచుట తగుననియు 1802 సంగపు పగదుశిస్తులను నిర్ణయించుట తరతరములనుండే జమీందారులు పొందుచున్న హక్కులను ప్రతిఫలములేనిదే తటాలుగా నిర్మూలించరాదను విషయమును కమిటీవారు విచారింపలేదనియు హిందూపత్రిక వ్రాసిన వ్రాతలు రైతుల ఘోరపరిస్థితుల నెరిగినవారికి ఆశ్చర్యమును కలిగింపకమానవు. పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు వుద్దేశ్యములకు భంగకరముగా తమయిచ్చవచ్చినట్లు రైతులను పీడించు జమీందార్ల వికృతిక నైనను సమర్థింపగలదా? వారి చిత్తవృత్తిని మార్పగలదా? లేదు. విద్య, ధనము, పలుకుబడి పాశ్చాత్య ప్రభుత్వోద్యోగుల సహాయము గల జమీందారులతో బీద అమాయక ప్రజలైన రైతులు శాసనసభలోను న్యాయస్థానములందు, పోరాడలేక న్యాయము పొందజాలకపోయిరి. కనుక [illegible] జమీందారుల ప్రతినిధుల [illegible] విచారించుట

తరువాయి 14 పేజీలో చూడుము.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ నివేదిక. *

—x—

రైతులు ఆందోళన చేయకపోతే అపకారం జరుగగలదు.

—'o)—

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు
కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి ప్రకటన.

17 మాసముల నుండి పరిపాలన చేయుచున్న మద్రాసు ప్రభుత్వం కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రజాభిమతానుగుణముగ నేటివరకు రైతాంగము, ప్రజాసామాన్యము ఆర్థిక దాస్యబంధములనుండి విముక్తి బడయగలిగినట్టి యెన్నదగిన సౌకర్యము కలగజేయలేక పోయినది. అత్యధిక సంఖ్యాకులయిన పేద రైతాంగమునకు అంతగ నుపయోగింపజాలని వివాదాస్పదమైన పరపతినంతగచూపజాలని ఋణముల బిల్లువలన, అడవి శాసన ఫలితముగ అనుభవించుచున్న బాదాతిశయమున పుల్లరి తగ్గుదల లాభము పొందజాలక పోవుటవలన, ఎస్టేటుల్యాండు యాక్టు సవరణ కాలయాపన ఫలముగ అతిశయించిన జమీందారుల బాధలవలన నిరుత్సాహము, నిరాశ ప్రబలియున్న రైతాంగ హృదయములో గా॥ పంతులు ప్రకాశంగారు సంవత్సర విచారణ మూలాన వెలువడిన జమీందారీకమిటి నివేదిక ఆశాజ్యోతి వెలిగించినది. ఈవిషయము దీక్షతో ఓపికతో సోదరసభ్యుల తోడ్పాటుతో జమీన్ రైతులకును, వారిదరిద్ర జీవనమునకు కారణములైన జమీందారులకును గల సంబంధ బాంధవ్యములను గురించి సమగ్రముగ విచారించి చరిత్రాత్మకమగు రిపోర్టును వెలువడచేసిన గా. ప్రకాశం పంతులగారి కృషి ప్రశంసనీయము. వారికి, ఆకమిటీ సభ్యులకు రైతులు కృతజ్ఞులు.

నివేదిక 18 భాగముల జమీన్ రైతుల మహాభారతము 18 పర్వములుగల మహాభారతమెటుల ధర్మాధర్మ విషయములతో నిండియున్నదో ఈ నివేదిక జమీన్ రైతుల హక్కుబేహక్కుల పరిశీలనాధర్మములతో నిండియున్నది మహాభారతములో ధర్మాధర్మ నిర్ణయములతో లోపములున్నట్లు యీనివేదికయందును కొలదిలోపము లున్నవి.

అందుముఖ్యలోపము ఈనాం రైతుల వేరు పర్చుటయేగాక, వారిబాధలు తొలగుటకు సూచనలు గావించక పోవుట. ఇనాందారునకు భూమికిమ్మతును కంపెన్‌సేషన్ క్రింద యివ్వవలెనని సూచించుట, ఈనాం రైతులకు అసంతృప్తి హేతువైనది. రిపోర్టు వాదములనుబట్టి ఈనాం రైతుల వేరుపర్చుట అవుసరమైనప్పుడు వారిబాధయు తొలగుటకు సూచనలు గావించుచు, జమీన్‌దారీ రైతుబిల్లుతోపాటు మరియొక చిత్తుబిల్లునుకూడ నివేదికలోనే ప్రకటించి యుండవలసినది. ఆలోపమును రాబోవు జనవరి శాసనసభ నాటికైనా తీర్చి ఈనాం రైతులకుకూడ మార్గము చూపియు, రిపోర్టులోని భావముల కనుకూలముగలేని చిత్తుబిల్లులోని లోపములు సవరించిన రిపోర్టు రైతుల ఆర్థిక దాస్య విముక్తికి చాలవరకు తోడ్పడ గలదని మా ఆశయము.

రైతు సంఘములు లోగడ అనేక సభలలో వెల్లడించి నటుల నివేదికలో రైతుభూమికి హక్కుదారు డనియు, జమీన్‌దారు శిస్తువసూలు కొరకేర్పడిన కమీషన్ దారను విషయమును చరిత్ర హాంశములలో నిరూపించిరి. దున్నేవానికే భూమి యుండాలని రైతు సంపూర్ణ తీర్మానము సామ్యవాద వివాదమని దుష్ప్రచారము చేయుచున్న సామ్రాజ్య వాదులను వారి ఏజెంట్లను ఆధునిక రైతువర్గమునకు, కొందరి కాంగ్రెసు వాదులకు ఆనినాదము రష్యానుండి దిగుమతి చేసుకున్న విప్లవ నినాదము కాదనియు, భారత దేశమున అనాదిసిద్ధముగ రైతు అనుభవించి బ్రిటిషుపాలనా ఫలితముగ జమీందారుల కుట్రఫలితముగ అంతరించిన, తిరిగి పొందదగిన రైతుయొక్క స్వతహా సిద్ధ హక్కుఅని తేటపర్చిరి. యీనివేదికయిక ముందు దున్నేవానికేభూమి యుండాలను సహజ సిద్ధాంతమును ఆచరణీయమొనర్చుటకు ప్రాతిపదిగ నుండగలదు.

భూమికి స్వాభావిక హక్కుదారుడయిన రైతునకే ప్రకృతి సంపదలగు సాముదాయిక భూములు, అడవులు, డొంకలు, చెరువులు, మున్నగునవి చెందునని స్పష్టపర్చిరి. వాటిమీద పెత్తనము, పరిపాలన రైతులదేనని అంగీకరించిరి. కాని బ్రిటిషుపాలనా ఫలితముగ నశించిన పూర్వపు భారతీయ గ్రామ స్వపరిపాలనాశక్తులు ప్రస్తుతము గ్రామాదులలో లేని కారణమున వాటి పాలన బాధ్యత ప్రభుత్వము వహించి రైతులు అనుశ్రుతముగ అనుభవించిన అవుసరమైన పశుగ్రాసము, కట్టె, కంప సాముదాయికభూమి మున్నగువాటిని పూర్వమువలె అనుభవించుట రైతులకు స్వేచ్ఛ నొసగుటకు అనుమతించిరి.

రిపోర్టంతయు 1802 సం॥ పు శాశ్వతపు సెటిల్‌మెంటు మూలసూత్రముపై వ్రాయబడినది. అందువలన జమీందారు రైతులను మోసగించి చెలాయించుచున్న పెత్తనం కొంతవరకు తగ్గునుగాని రైతునకు నిజముగ శాంతి, స్వేచ్ఛ, సౌకర్యములు కల్గజాలవు. రైతు సంపూర్ణముగ దరిద్రదాస్య విముక్తుడు కావలెననిన జమీందారు విధానము వినాశమొనర్చ బడవలెను. శాశ్వతపు సెటిల్‌మెంటు సిద్ధాంతమును అంగీకరించుటయిన జమీందారీ విధాన ముండ గోరుటయే యగును. బాధానుభవఫలితముగ చైతన్యము కల్గియున్న రైతాంగము ఎన్నడు జమీందారీవిధాన ముండ నిచ్చగించుట కలలోనివార్త. కాని ప్రస్తుత రాజ్యాంగ చట్టంవలన యేర్పడిన రాజ్యాంగ పరిస్థితులలో అంగీకరింపక వేరు, గత్యంతరము లేదు. యేమన రైతులను కోర్టులకీడ్చుచున్న వివాదాస్పదమైన ఋణముల బిల్లువలెగాక కమిటీ నివేదికలోని సూచనలన్నియు సంపూర్ణముగ స్పష్ట నిర్వచనములతో శాసన రూపము దాల్చిన రైతులకు చాలవరకు ఆర్థిక దాస్యవిమోచనము కల్గునని ఆశయే. రైతులకీ నివేదిక స్వాగతనీయము.

నివేదిక పరిశీలించిన గత 2, 3 సం॥ల నుండి రైతుసభలు, యాత్రలు ద్వారా వెల్లడింపబడిన రైతుల కనీసపు కోర్కెలు రాజ్యాంగ విప్లవ సూచకములు, పేరాశజనితములు కావనియు ఆదినుండి అనుభవించి అమాయికవ్యయమువలన అంతరింపబడి తిరిగి పొందతగిన న్యాయమయిన అవుసర కోర్కెలని రుజువైనది.

రైతుసోదరులారా! రిపోర్టు బాగుంది బాగుందని మురియకండి. ఆకలిగొన్నవనకు గా॥ ప్రకాశంగారు కుడుము చేతికిచ్చినారు. కడుపునిండునని కులుకుతు కూర్చొనకండి. కుడుము చేతిలో నేవిగరగొట్టుటకు జమీందారులు సామ్రాజ్యాభిలాషులు పొంచియున్నారని గ్రహించండి. అసలు రిపోర్టునే బయల్వెడలకుండా చేయుటకు జమీందారులు గవర్నరువరకువెళ్లి ప్రయత్నించారు. రెవిన్యూ మంత్రిగారు తమ విద్యుక్త ధర్మమును నిర్వర్తించి నందువలననే రిపోర్టు బయటకు వచ్చినది. ఇక నివేదిక శాసనరూపం దాల్చునప్పటికి యెన్నోగండాలు దాటవలసియున్నది. రిపోర్టులోని సూచనలు కనుగుణముగ చిత్తు బిల్లు రూపమున వెనుకంజ వేసినది

రాబోవు బిల్లురూపములో యింకను కొరవడ వచ్చును. బిల్లుశాసన రూపము దాల్చునప్పటికి మరింత తగ్గవచ్చును. శాసన రూపము దాల్చిన బిల్లు అనుభవములో లాభములు తగ్గవచ్చును. ఋణముల బిల్లే మనకు ప్రత్యక్ష సాక్షీభూతములు. కావున మనము నేటినుండి గ్రామగ్రామాన సభలు జరిపి నివేదికను బలపర్చుచు రాష్ట్ర రైతు సంఘంవారు సూచించిన అవసర సవరణలను బిల్లునందు ప్రవేశపెట్ట కోరుచూ తీర్మానములను ప్రభుత్వమునకు పంపవలెను. రాష్ట్ర రైతుసంఘ ఆదేశములను సవరించి నిర్మాణయుక్తముగ బిల్లుశాసనమగు పర్యంత మగువరకు తీవ్రఆందోళనలో జమీందారులు, ధనికవాద పత్రికలు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునకు కల్గించుచున్న వత్తిడిని తీవ్రముగా ఎదుర్కొనవలెను. లేనిచో ప్రస్తుతమున్న రాజ్యాంగచట్ట విధానముక్రింద ప్రజాసామాన్య ఒత్తిడి లేనిది దేనిని మనము పొందజాలము. పొందినను దానిలాభము అనుభవించజాలము. ఈసందర్భమున అన్ని జిల్లాసంఘములకు ఆందోళన కార్యవిధానము అందజేయవలెను. దానిననుసరించి జిల్లా, తాలూకా, గ్రామ రైతు సంఘములు నిరంతర కృషి చేయ వరకు యువకులు ముందుకువచ్చి ఈ సమయమున రైతాంగమునకు అండగ నిల్చి పోరాడుదురని ఆశించుచున్నాను. పేద రైతుల కేంద్రీకృతాందోళనా బలమె ఆంధ్రకేసరి కృషిఫలమును అనుభవింపజేయగల దనుట నిర్వివాదాంశము.

రైతుల ఆందోళనాశక్తివలన తమకు కలుగు ఒత్తిడిని సరకుగొనక యీనెల 4 తేదిని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము వారు సూచించిన అవుసర సవరణలతో జమీందారీ రివిన్యూ బిల్లును కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల తోడ్పాటుతో రెవిన్యూమంత్రిగారు జనవరిలో జరుగనున్న శాసనసభలోనే బిల్లు శాసింప చేయుదురని ఆశించుచున్నాము.

—

కాళహస్తిలో క్షామము

ప్రభుత్వంవారు క్షామ నివారణ పనులు ప్రారంభించవలెను.

—

తే 5-12-38 ది సాయంత్రం 5 గంటలకు పరకాలా నివిమాపోలుకద్ద టౌను కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున క్షామనివారణకుగాను శ్రీయుత పి. వి. రామచంద్రరావుగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరిగెను. కాళహస్తి పరిసర గ్రామములనుండి రమారమి 800 ప్రజలు హాజరయిరి. ప్రస్తుతం తాలూకాలో క్షామము నివారణ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి సాయము పొందుటకు బీదలకు ధాన్యము సాయము చేయవలసిన ఆవశ్యకతనుగురించిన్ని శ్రీ. యస్. వెంకటేశయ్య బి. ఏ. బి. యల్., శ్రీ కె. యల్. నరసింహము కాంగ్రెసు సెక్రటరిగారున్ను ప్రసంగించిరి.

తీర్మానములు.

వర్షములేక పైర్లు పూర్తిగాచెడి తాలూకా యందంతటను క్షామము సంప్రాప్తించి యుండుటచే బీదల కుపాయము చేయుటకున్ను క్షామ నివారణ పనులను ప్రారంభించుటకున్ను కమిటీ ఒకటి ఏర్పాటుచేయబడెను.

కమిటీకి శ్రీయుత పి వి. రామచంద్రరావు గారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి-

(2) మద్రాసు గవర్నమెంటువారికద్దకు శ్రీయుత పి వి. రామచంద్రరావు (2) కొత్త కేశవయ్య శెట్టిగారు (3) కె. యల్. నరసింహము (4) స్థానం పరశురామగురుకల్ (5) నగిలి వరదాచార్లు రాయబారముకెళ్ళి కాళహస్తి తాలూకాలో క్షామనివారణ పనులకొరకై నివేదించ వలెననిరి.

శ్రీయుత పి. వి. రామచంద్రరావు గార్ని ధాన్యములను యితర జిల్లాలనుండి రప్పించి బీదలకు అసలు ధరలకే సప్లయి చేయించవలెనని కోరిరి.

తిరుత్తణి పుత్తూరు తాలూకాలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులును చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు మెంబరులగు తిరుత్తణి వి. కె కృష్ణమాచార్లు వ్రాయుచున్నారు:-

గత 8 మాసములుగ ఈప్రాంతములో వర్షపాతంలేక చెరువు, గుంట, బావి, ఏరు మొదలగు జలాశయములన్నియు ఎండినవి. త్రాగుటకైనకూడ దుర్లభమే. పాగుబడికొళ్లు తయారైనట్లు తెలియుచున్నది. జలాధారంలేక పైర్లు ఎండిపోయినవి. తాలూకా అధికార్లకే కాలమానపు రిపోర్టు పంపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఇనప్పటికిన్ని, రైతులు పన్నుభారం తలకెట్లాటుందో యని చింతల బడుచున్నారు. ఈసందర్భమున తిరుపతి కమీషనరువారు ఈ ప్రాంతములలో సంపూర్ణ మొనర్చి శిస్తులోనుండి పన్ను రిమీషను ఇప్పించుటకు తగుఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాము. మన కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము ఇందులోనుగూడ శ్రద్ధవహించునని నమ్ముచున్నాను.

—కే. యల్. నరసింహాం.

బ్రిటిషు పరిపాలనలో ఇంకను బానిసత్వం.

—[•]—

బ్రిటిషు పరిపాలనలో కెన్యాయందు యింకను నిర్బంధ వివాహాలు, బానిసత్వము, పసికూనలచేత పనిచేయించుకొనుట కలదని అచట 35 సం॥ ల కాలము గడిపినటువంటి కావిరాండో ఆర్చిడీకాన్ ఓవన్ గారు తెలుపుచున్నారు.

తల్లి దండ్రులు సమ్మతించినట్లయితే కంట్రాక్టు యేర్పాటుచేసుకోని బిడ్డను టీ ప్లాంటేషన్ వారికిగాని యితరులకుగాని మూడు నాలుగు సంవత్సరాల చాకిరి చేయడానికి అప్పగించేస్తారు. ఈ బిడ్డను పలయను, 6 వందలమైళ్ల దూరంలోవుండే ప్రదేశాలకు తీసుకవెళ్లి దినానికి 8 గంటలు మిడి మిడి ఎండలో పని జేయిస్తారు. రాత్రిపూట గొఱ్ఱెల మంద లవలె గుడిసెలలోనికి నెట్టేస్తారు. కంట్రాక్టుకాలం అయిపోయిన పిమ్మట అచ్చటనే వదిలేస్తారు. నానాతంటాలు పడి వీరే యింటిదారి పట్టాలి. అగ్రిమెంటు కాలపరిమితిలో గనక చెప్పకుండా పారిపోతే, ఇతన్ని, ఇతన్ని పనిలోపెట్టుకొన్న వానిని యిరువురిని నిర్బంధిస్తారు. బ్రిటిష్ పరిపాలనకన్నా స్వదేశీ పరిపాలన మెరుగు. ప్లాంటేషనులలో 10 సంవత్సరాలవారు పనిచేయ వచ్చని శాసనంగావించింది ఒక్క బ్రిటనే నట. ఫ్రాంసు 12 సం॥ లోపడినవారిచేత పనిచేయించ కూడదనింది. పోర్చుగలు 14 సంవత్సరములు స్పెయిన్ 15 సం॥ లు కనీస పరిమితిగా నిర్ణయించాయి. యీ విషయంలో బౌసుటోలాండు, బెకూనాలాండు ప్రదేశాల్లోవుండే స్వదేశ పరిపాలన కెన్యాలోవుండే బ్రిటిషు పరిపాలనకన్న చాలాబాగున్నది. ఈరెండు పొటక్టరేట్లు గత సంవత్సరంలో కనీస వయస్సు పరిమితి 12 సం॥ బదులు 14 సంవత్సరములుగా మార్చియుండగా, కెన్యా బ్రిటిషు పరిపాలకులు 12 సం॥ నుండి 10 సం॥ రాలకు తగ్గించారు.

శ్రీమాత

ఆయుర్వేదభూషణ

పండిత

ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు.

పూర్ణచంద్రోదయము:- స్వర్ణమిశ్రితము, స్వర్ణము సిందూరరూపముగ నిండు చేరియున్నది. బుద్ధి బలమును, భుజబలమును, కామోద్దీపనమును, కలిగించును. క్షయాది సమస్తరోగములను కుదుర్చును. ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించును.

(క్రయం తులం 1 కి రు 12-0-0)

స్వర్ణమాలినీవసంతము:- ధాతుగతజ్వరము, పురాణజ్వరము, క్షయజ్వరము, జీర్ణకాజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, దీనికి దివ్యౌషధము, బలకరము. తు॥ 1 కి రు 12/- తొంశాదు 1 కి రు 0-2-0.

వసంతకుసుమాకరము:— మధుమేహము మొదలగు సమస్తమూత్రవ్యాధులు, కాస మొదలగు శ్వాసకోశవ్యాధులు, వీనిని పోగొట్టును. శరీరమునకు బలమునొసంగి ఈ యౌషధసేవనము జేసినవారినందరిని వసంతకాలమున వృక్షములు, లతలు, చిగిర్చి పుష్పించి ఫలవంతములగునటుల నవయౌవనులనుజేసి, వసంతకుసుమాకర మనుపేరును సార్థకము చేయుచున్నది. తులం 1 కి రు 16-0-0 లు తొంశాదు 1 కి రు 0-8-0 లు.

రజత చంద్రోదయవటి:— 'సవామేహము' అనశ్వారము, గనోరియా, ఉపదంశ వ్రణములు వీనికి దివ్యౌషధము. జీర్ణించిన అంటువ్యాధులను మొదలంటు పోగొట్టి శుక్రధాతువునకు బలము నొసగును. దీనికి పారిభాద్యకిష్టమును అనుపానముగ సేవించుటయుక్తము. తు. 1 కి రు 5-0-0 లు తొంశాదు రు 0-1-0 లు

స్మృతిసాగరరస:— ఉన్మాదమును గంటలలో కుదుర్చును. తొంశాదు 1-కి 0-1-0 దీనికి మాంశ్యగంధారిష్టముగాని, మాతులుంగ రసాయనముగాని, అనుపానముగ సేవించవలెను.

(ప్యాకింగ్ పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం)

గవర్నమెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలు సెంట్రల్ బోర్డువారిచే ప్రశంసింపబడిన పుస్తకములోని సమస్తౌషధములును - ఔషధులును మావద్ద సిద్ధముగనున్నవి.

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ,

టవర్ హాలుకు ఎదురుగ, నెల్లూరు.

వైతాళికులు

—విశ్వనాథం.

ప్రేమపథంబున
పెరుగుచు నుండును
వీరల కోర్కెలో
వాసంజేయును
దివ్యకాంతిలో
తేజముబొందుము
విశ్వమంతటిలో
విహరిస్తుండుము

***

పోనిస్తుండుము
మాటలనంటిని
రానిస్తుండుము
యాఘాతంబుల
నిలబడియుండుము
ధీరత్వంబున
ఆత్మబలంబే
హరించునంటే

***

జలధులమందున
అనిలానలమున
గగనోపరిలో
కానగరాని
యస్పృశ్యకులు
కణకణమందున
కూడుకయున్నవి
కుదిలించుమురా

***

నూతనవిశ్వం
కేతలద్వారం
చూడుము? లెమ్మా!!?
సత్వరమేగుము
శాసనమెరుగుము
సకల ప్రపంచము
సంబరమందా

—

101 రోజులు స్మృతిలేదు

ఒక హ్యాటిపోయుటకి తెన్ని అబ్బాయి అను వ్యక్తిలో 101 రోజులు స్మృతిలేకుండా వుంచి వరల తెలిపికిన్చ్చారు. ఈకాలంలో ఆర్టిఫిషియల్ గా గుడ్లు, పాలు ఆహారము యిచ్చిరి.

—

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ మీటింగు.

తే 18 ది వుదయం 10 గంటలకు మద్రాసులో మైలాపూరునుండు శ్రీ బాగ్ లో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులును-కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులందరు తప్పక రావలెను-

ఎస్టేట్ల్యాండ్ బిల్లు చర్చించబడును ఇత్తుగిల్లు కార్యక్రమ తెమ్ము యితర విషయాలు చర్చించబడును.

చలసాని వాసుదేవయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

పశువులనుగూడ గాలిలో బూట్లతోడుగు ఉన్నా రంటేనమ్మండి రబ్బరుతో చేసిన బూటులు తొడిగితే పశువులకు గాలిజబ్బులు గాని కోటి జబ్బులు గానిరావట! కొన్నాళ్లకు గుడ్డలుకూడ తొడుగుతారేమో!

***

సాధారణంగా వేనవన్నా పట్టుకొని శ్రేదాల దశేకప్పం కాని ఆకేమిమహిమోగాని అమెరికా ఖండంలో కోవ్నవిల్లి అనేవూర్లో ఆలిస్‌బెల్లి కిర్బి అనే పదమూడేండ్ల అమ్మాయి హైకోగిరి, తన ఆధారములేకనే ఆకాశన నిలబడుతుంది. గాలిలో అంతేకాక పియానోగాని, బల్లలుగాని, ఆమె ఎట్లా చెబితే అట్లాడింటవి ఆఅమ్మాయి పాడమంటే పియానో వాసంకటట ఆకేపాడుతుంది. ఒకరోజున ఆఅమ్మాయి ముగ్గురిని ఒక బల్లమీద నించో బెట్టి వాళ్లను కదిల్చమని చెప్పిందట. ఆ బల్లతో, వెంటనే బల్లఒక్కగెయిగురు ఎగిరి, ఆ ముగ్గురిని వాకిలి తలుపుకేసి బాదిందట! ఆ అమ్మాయి యిమహం తెప్పుతుందాం!

***

కోపం అంటే అదీ కోపం. లండనులో ఒక జంతుశాలలోని పాములు రెండు చూసినవి. చచ్చిపోయిన యెలుక నొకదానిని ఎలుక తలొకటి. తోకొకటి పట్టుకొన్నవి. రెంటికీ కోపంవచ్చింది ఆరెండు పాముల్లో ఒకటి కొద్దిగ పెద్దది. అదో పంపిరాద పెద్దది కాస్తా ఎలుకతోపాటు చిన్న పామునుకూడా అమాంతం మింగేసిందట! ఆశక్తి మనుష్యులకుకూడ ఉంటే!......

***

అబ్బా ఎంతఖరీదుకొన్నారు ఆ కుర్చీ. ప్రాన్సులో ప్రిభ్యాకర నాట్యక త్తెయగు మిస్టిన్గెట్, తన కాళ్ళను 30,000 పౌనులకు ఇన్సూరుచేసిందట! తనజీవిత మెన్నిరెట్లకు చేస్తుందో!

***

నమ్మండి; శేక పోతే ఊరుకోండి. శేడికారా పెట్టినంతా వేతికర్రిలో ఇమిడ్చివేశాడు ఒక రవ్వకా.

***

బుడాపెస్టులో నెల్లీ అనే డాక్టరున్నాడు. ఒక వింతఘోరం చేశాడనుకొన్నారు! స్వేచ్ఛగా పెరుగుతుండే చెట్లను బంధించాడు. కొన్ని వస్తువులను వాడి, మనం కావాలంటే చెట్లను మూడింతలు తొందరగా పెరగనివ్వొచ్చు; అక్కరలేకపోతే మూడోవంతే పెరగనివ్వొచ్చు! మనుష్యులుగూడా ఇష్టంవస్తే తొందరగా పెరగడానికి కావాలంటే మెల్లగ పెరగడానికి మందు కనిపెడతాడేమో నెల్లీ కొన్నాళ్లకు

***

విన్నారా ఈసమాచారం! చికాగోలో రిచర్డు కెనెలీ అను 8 ఏండ్ల అబ్బాయికి ఈప్రపంచం అంతా తల్లక్రిందుగా కనబడుతుంది. పొటార్లు తల్లక్రిందై గాల్లోను గాలిలో తిప్పుతుంటూ పోతున్నట్లుంటుంది ఆ అబ్బాయికి. మనుషులంతా తలతో నడుస్తున్నట్లుంటుండట అతన్ని తల క్రిందు చేస్తే బాగుండును. అవునా! కాదా! చెప్పండి మరి.!

***

ఇంతకంటే గమ్మత్తు వినిఉండరు మీరు. సింగపూర్వీపంలో ఫీరు అనే ప్రొఫెసరున్నాడు ఏదన్నా సన్నపల్లి తీసుకెళ్లి అతనినెత్తిమీద కొట్టారంటే అతల రాగంతీస్తుంది. అతనిచెవులను పట్టుకొని ఊగులాడిస్తూ, తలమీద మెల్లగా కొడితే, అది రాగంతీస్తుంటే, ఆరాగంతో మనం పాటలు పాడొచ్చు! ఒకేవాయిద్యం కొనుమనుకున్నారో!! అతడేరా మాజాపాలే!!!

***

ఆతెలివి ఫ్రెంచివాడొకడు ఎట్లాగైనా తన బాకీని రాబట్టుకోవలెనుకొని, బాకీదారుని ఇంటికెళ్లి, అప్పుతీర్చేదాకా కదలనని, తమ్ము ఆ యింటి ముంగలికోరానికి ఒట్టేసుకు కొన్నాడట! మీరు కూడ అప్పిచ్చి అటువంటి చేస్తారా?

నమ్ము నమ్మకపో!

పెంకు, కూడి మెదలైనవి మింగితే విరేచనములకు యొప్పటికీని యివ్వగూడదు. గట్టి ఆహారం యిచ్చి నీళ్లుత్రాగనియ్యకున్నచో అవి లైటు మలముతో పడిపోవును.

***

వొళ్లు కాలితే గాలి తగలకుండా కరుణము మూసెరాచి పైన బిత్తువుపిండి అద్ది కట్టు కట్టవలెను.

***

కంటిలో యేదైనా నలుసుపడితే కాచి చల్లార్చిన శుభ్రమైన నీరును చేయవలెను.

***

చెవులో యేదైనా క్రిమి ప్రవేశించితే వెచ్చని కాచిన యే నూనైనను పోయవలెను. పురుగు చచ్చిన పిమ్మట పిచికారీచేసి తీసివేయవలెను.

***

బాల్యావస్థ 10 సంవత్సరముల పిమ్మటను, దేహాభివృద్ధి 20 సంవత్సరముల పిమ్మటను, దేహపుష్టి 80 సంవత్సరముల పిమ్మటను క్షీణించును

***

లేహ్యములు, గుటికలు అట్లనేవుండితే ఒక సంవత్సరము వరకు గుణవంతముగా వుంటాయి. ఘృతము తైలములు అట్లనేవుండితే నాల్గుమాసముల పిమ్మట నిరుపయోగమవుతాయి అసవము, భస్మము, రసాయనంబులు యెంతకాలం వుంటే అంత పాతవి అయ్యేకొద్ది గుణవత్తరములవుతాయి.

***

(1) తేలికగా జీర్ణమగునదియు పుష్టినిచ్చునదియు అగు మంచి ఆహారమును తీసుకొనవలెను (2) శుభ్రమైన గాలిని పీల్చవలెను, (8) శరీరమునకు యెక్కువ అలసట వచ్చేటట్టు పరిశ్రమ చేయకూడదు. (4) మద్యము పొగాకు యే రూపముగానైనను వుపయోగించకూడదు. (5) అతి సంభోగము చేయకూడదు.

యీ 5 నియమములు గనుక పాటిస్తే శరీరములో వ్యాధిపుట్టించుజీవులు(Diseases germs) పెరుగజాలవు.

—జి. జి. కె.

నెల్లూరుజిల్లా నాన్‌యిన్షరు టీచరు మేనేజర్లకు విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రరాష్ట్రములం దన్నిజిల్లాలలోను టీచరు మేనేజర్ల సంఘములు జయప్రదముగా జరుపబడుచున్నట్లు పత్రికలమూలమున గాంచుచున్నాము సింహపురి యని పేరుగాంచిన మన జిల్లాసంఘము మాత్రము కేవలము నిరుత్సాహమును చాల్చియుండుట మనకు కళంకముకు కలిగించుచున్నది. మన జిల్లాసంఘము రిజిష్టరయి నాలుగు సంవత్సరములైనను, కందుకూరు, కనిగిరి, కోవూరు అను మూడుతాలూకాలు మాత్రమే యిప్పటికి జిల్లా సంఘముతో అఫిలియేట్ అయియున్నవి. తక్కిన తాలూకాలు యేకీభవింపనందున యే కార్యము కూడ సమర్థింపలేక పోవుచున్నాము. కావున తక్కిన తాలూకాలలోని టీచరు మేనేజర్లు తమ కేంజీలలో సభలనుజరిపి కేంజీ 1 కి 2 రూపాయల చొప్పున సెక్రటరీకి అఫిలియేషను రుసుము పంపుటద్వారా మీతాలూకాలు లేక కేంజీలు జిల్లాసంఘముతో అఫిలియేట్ చేసినవారగుదురు. మన మేకీభవించి దొరతనమువారితో సమర్థింపవలసిన విషయము లనేకములున్నవి. త్వరపడుటకు ప్రార్థిస్తున్నాము.

కార్యస్థానము:— వార్త రాజుపాలెం, కొడవలూరు పోస్టు, నెల్లూరుజిల్లా.

సి. డేవిడ్,

జిల్లాసంఘపు కార్యదర్శి.

పాలచ్చూరు గ్రామంలో ఆరోగ్యవారం

గతనెల 20 తేదీ మొదలు 26 వరకు గ్రామ బోర్డుపాఠశాల ఆరోగ్యవారం అతివైభవంగా జరిగింది. 26 తేదివుదయం గాంధీమహాత్ముని పటాన్ని వూరేగించిరి పాఠశాలవద్ద జరిగిన సభలో ప్రతివారును కాంగ్రెసు సూత్రములు అవలంబించవలెననియు, ఖద్దరు కట్టవలెననియు తెలిపిరి. పాఠశాలబాలురకు, యితర బాలురకు బహుమతులు తినుబండములు పంచిపెట్టబడెను.

—ఒకవిలేకరి.

కోతి అరెస్టు.

చెమ్సుఫోర్డులో ఒకకోతి యింటిలోనికి వెళ్లి వంటసామానుల గదిఅంతా తలక్రిందులు చేసిరవంటసామానుల గదిఅంతా తలక్రిందులు చేసి దానికి పట్టుకొని పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకెళ్లితే, పోలీసువారు నిర్బంధించారు.

జర్మనీలో యూదుల నిర్బంధం

—(o)—

ఒకడు 2 మోటార్లను 1 పౌనుకు విక్రయించాడు.

—x—

జర్మనీలో యూదులవిషయమై క్రొత్త క్రొత్త చట్టాలు గావించబడుచున్నాయి. రహస్య రక్షకభటవర్గానికి యూదులు ఎటువంటి మోటారులనుగాని నడుపడానికి వీలులేదని శాసింపబడింది. లారీలు తప్ప మిగతవేటినీ యూదులు వుంచుకొనరాదు. వుంచుకొంటే నేరం అవుతుంది. డిసెంబరు 31 తేదినాటికి యూదులు తమ డ్రైవింగు లైసెన్సులను ఇచ్చివేయవలెను.

యూదులమీద పన్ను వసూలు చేయడానికి ఎన్నో వింతగు చర్యలు గావించబడుచున్నాయి. ఒక యూదు ప్రొఫెసరు తన 1500 పౌనులు వెల చేయు మోటారుకారును 1 పౌనుకు అమ్మవలసివచ్చింది.

ఇంకొకడు రెండుకార్లు 1 పౌనుకు అమ్ముకొన్నాడు.

యూదుల వుపకార వేతనాలను లాక్కుంటున్నారు.

యూదులు ఆస్తులను అమ్మివేస్తున్నారు.

యూదులు కొనప్రాణితో యున్నారు. ఏక్షణంలో ఏమి జరుగుతుందోనని, అరెస్టుచేస్తారని భయపడుచున్నారు.

సర్వసుధ

నపుంసకత్వమును బలహీనతను నశింపజేయును. శరీరపుష్టిని ధాతువృద్ధిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు

20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.

మైల సరిగ కాకుండుట, బురుకులు, తెల్లబట్ట.

మైల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి

1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N.B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అనుభూత మందులను,మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములను మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

బెజవాడ.

మాఅనుభవమందులకును గ్రంథములకును ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను అడుగవలయును.

ఆంధ్రహోటల్-

—మద్రాసులో.

ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం కోసం స్థాపించాము దీన్ని——

పచ్చళ్లు- పులుసులు- ఊరగాయలుఅన్నీ ఆంధ్రపద్ధతి మీదనే.

భోజనమేగాదు- బసలు గూడ.

ఆంధ్రహోటల్,

61- లజ్ చర్చిరోడ్డు

మైలాపూరు- మద్రాసు.

అద్భుతమగు

గ్రహచికిత్స.

సామాన్యములగు గ్రహములు, గాలి, మొదలగువానికి పోస్టుద్వారానే చికిత్సచేయబడును. పదరు గ్రహదులు ఇచ్చటనుండియే ఆకర్షింపబడి కట్టుబాటు చేయబడును.

కఠినములగు గ్రహములు, ప్రయోగములు, మొదలగువానికి ప్రత్యేక చికిత్సలు చేయబడును.

సోమపూడి కనకయ్య,

కాశీవిశేశ్వ, గోశాలమిట్ట,

స్టోన్‌హౌసుపేట, నెల్లూరు.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి.

ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులను నిర్మూలించి దంతముల కాపాడును సదా దీనినే వాడుడు. వెలస్వల్పం- ఫలమధికం.

అన్నిచోట్ల దొరకును. వెల 0-0-6 మాత్రమే.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.